

Zarządzenie nr 123/2021
Wójta Gminy Grudziądz
z dnia 18 października 2021 r.

w sprawie przeprowadzenia konsultacji społecznych projektu dokumentu pn. „Lokalny Program Rozwoju Gospodarczego Gminy Grudziądz”

Na podstawie art. 5a ust. 1 i art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2021 r., poz. 1372), art. 18 ust. 3 oraz 19a ust. 2 w zw. z art. 6 ust. 4 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2021 r. poz. 1057) oraz Uchwały nr XXXIX/322/2017 Rady Gminy Grudziądz z dnia 27 kwietnia 2017 r. w sprawie określenia zasad i trybu przeprowadzenia konsultacji społecznych z mieszkańcami gminy Grudziądz (Dz. Urz. Woj. Kuj. – Pom. z dnia 5 maja 2017 r. poz. 2120) **zarządzam, co następuje:**

§ 1

Przeprowadzić z mieszkańcami Gminy Grudziądz konsultacje społeczne projektu dokumentu pn. „Lokalny Program Rozwoju Gospodarczego Gminy Grudziądz”, stanowiącego załącznik do niniejszego zarządzenia.

§ 2

Celem konsultacji jest umożliwienie mieszkańcom Gminy Grudziądz zgłoszenie uwag i propozycji do projektu dokumentu pn. „Lokalny Program Rozwoju Gospodarczego Gminy Grudziądz”.

§ 3

Zasięg terytorialny konsultacji obejmuje cały teren Gminy Grudziądz.

§ 4

Konsultacje odbędą się od dnia 18.10.2021 r. do dnia 24.11.2021 r.

§ 5

Projekt dokumentu pn. „Lokalny Program Rozwoju Gospodarczego Gminy Grudziądz” zostanie opublikowany na Biuletynie Informacji Publicznej, na stronie internetowej Gminy Grudziądz, a także na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu Gminy Grudziądz.

§ 6

Konsultacje odbędą się:

- 1) Poprzez otwarte spotkanie dnia 8.11.2021 o godz. 14.00 w Urzędzie Gminy Grudziądz, p. 213;
- 2) Poprzez wypełnienie formularza konsultacji dostępnego na stronie internetowej www.grudziadz.ug.gov.pl i dostarczenie go do siedziby Urzędu Gminy Grudziądz lub przesłanie na adres: t.przytula@grudziadz.u.gov.pl;
- 3) Poprzez wyrażenie opinii na platformie konsultacyjnej dostępnej pod adresem: <https://portale.grudziadz.ug.gov.pl/konsultacje-spooleczne/#>.

§ 7

Sprawozdanie z przebiegu i wyników konsultacji, zawierające ustosunkowanie się do zgłoszonych uwag wraz z uzasadnieniem, zostanie opublikowane w terminie 30 dni od daty ich zakończenia w Biuletynie Informacji Publicznej.

§ 8

1. Konsultacje mają charakter opiniodawczy, a ich wynik nie jest wiążący.
2. Konsultacje uznaje się za ważne bez względu na liczbę uczestniczących w nim podmiotów.

§ 9

Wykonanie niniejszego zarządzenia powierzam pracownikowi Referatu Organizacyjnego i Kadr – Panu Tomaszowi Przytule.

§ 10

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

Wójt

/-/ Andrzej Rodziewicz

Załącznik nr 1 do Zarządzenia nr 123/2021

Wójta Gminy Grudziądz

z dnia 18.10.2021 r.

**GMINA
GRUDZIĄDZ
gmina wiejska**

***Lokalny Program Rozwoju Gospodarczego
dla gminy Grudziądz***

Lokalny Program Rozwoju Gospodarczego został opracowany w ramach projektu „Usytuowanie na poziomie samorządów lokalnych instrumentów wsparcia dla MŚP, działających w oparciu o model wielopoziomowego zarządzania regionem”

Finansowanego przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju w ramach Programu Strategicznego Gospostrateg, realizowany przez konsorcjum w składzie: Województwo Kujawsko-Pomorskie, Szkoła Główna Handlowa w Warszawie i Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu.

Nr umowy GOSPOSTRATEG1/385453/3/NCBR/2018

Dokument opracowany przez:

Małgorzata Sikora-Gaca, Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy,
Tomasz Przytuła, Urząd gminy Grudziądz

We współpracy z:

Rafał Kasprzak, Szkoła Główna Handlowa w Warszawie,
Grzegorz Maśloch, Szkoła Główna Handlowa w Warszawie,
Małgorzata Wojakowska-Żeglińska, Szkoła Główna Handlowa w Warszawie,
Michał Matuszewicz, Szkoła Główna Handlowa w Warszawie,
Aleksandra Szafranko, Szkoła Główna Handlowa w Warszawie

Spis treści

WSTĘP	4
1. UZASADNIENIE PRZYJĘCIA LOKALNEGO PROGRAMU ROZWOJU GOSPODARCZEGO	4
2. DIAGNOZA SYTUACJI GOSPODARCZEJ	6
<i>Diagnoza sytuacji gospodarczej w gminie Grudziądz</i>	6
<i>Wskaźniki charakteryzujące sytuację gospodarczą w gminie Grudziądz – analiza</i> <i>kluczowych interesariuszy</i>	11
<i>Analiza SWOT</i>	14
3. CELE I PRIORYTETY LOKALNEGO PROGRAMU ROZWOJU GOSPODARCZEGO	17
<i>Wizja LPRG – logika celów i priorytetów</i>	17
<i>Cele horyzontalne i szczegółowe LPRG</i>	21
<i>Wskaźniki kontekstowe LPRG</i>	27
4. INICJATYWY LOKALNEGO PROGRAMU ROZWOJU GOSPODARCZEGO	27
<i>Proces składania i zatwierdzania propozycji inicjatyw</i>	27
<i>Lista inicjatyw planowanych do realizacji w ramach LPRG</i>	28
5. POWIĄZANIE LOKALNEGO PROGRAMU ROZWOJU GOSPODARCZEGO Z DOKUMENTAMI O CHARAKTERZE STRATEGICZNYM	37
<i>Powiązanie z gminnymi dokumentami strategicznymi</i>	37
<i>Powiązanie ze strategią województwa, strategiami krajowymi, Regionalnym Programem</i> <i>Operacyjnym dla Województwa Kujawsko-Pomorskiego, Krajowym Planem Odbudowy,</i> <i>Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich i Krajowymi Programami Operacyjnymi</i>	37
<i>Powiązanie z dokumentami strategicznymi Unii Europejskiej</i>	55
6. PROCEDURY PRZYJMOWANIA, MONITORINGU I EWALUACJI LPRG	59
<i>Opracowanie i przyjęcie LPRG</i>	59
<i>Procedury monitoringu</i>	60
<i>Procedury ewaluacji</i>	61
7. REKOMENDACJE LPRG	61
8. KALKULACJA LPRG	64
Załączniki	66
▪ <i>Załącznik 1 – Diagnoza sytuacji społeczno-gospodarczej w gminie Grudziądz</i>	

WSTĘP

Samorządowi gminy Grudziądz zależy na rozwoju i podnoszeniu jakości oraz poziomu życia mieszkańców. Rozwój ten nie jest możliwy bez spójnej i sprawnej polityki wspierania przedsiębiorczości, przedsiębiorców i instytucji otoczenia biznesu.

Opracowany przez Urząd gminy Grudziądz Lokalny Program Rozwoju Gospodarczego ma na celu osiągnięcie jak największych korzyści społeczno-ekonomicznych dla gminy, przy jak najlepszym wykorzystaniu dostępnych zasobów finansowych, organizacyjnych i ludzkich.

Lokalny Program Rozwoju Gospodarczego obejmuje działania sektora MSP, instytucji otoczenia biznesu oraz gminy, rozpisane na lata 2021-2030, zmierzające do zwiększenia wskaźnika przedsiębiorczości wszystkich trzech wymienionych podmiotów – partnerów. Istotne są również kooperacje inicjowane z sektorem firm dużych oraz relacje o charakterze międzynarodowym.

1. UZASADNIENIE PRZYJĘCIA LOKALNEGO PROGRAMU ROZWOJU GOSPODARCZEGO

Na poziomie kraju podstawowym warunkiem rozwoju przedsiębiorczości są przyjazne dla przedsiębiorców przepisy prawne, podatki i nisko oprocentowane kredyty bankowe, sprzyjające finansowaniu inwestycji w przedsiębiorstwach oraz poręczenia, gwarancje i dopłaty do kredytów eksportowych. Czynniki te mają kluczowe znaczenie dla ogólnego klimatu inwestycyjnego. Nie oznacza to jednak, że samorząd lokalny nie ma możliwości podejmowania działań pomocnych dla przedsiębiorców oraz tych, którzy działalność gospodarczą zamierzają dopiero rozpocząć. Wsparcie dla wszelkich inicjatyw gospodarczych kierowane w ramach trójstronnej kooperacji (instytucje otoczenia biznesu, władze samorządowe – JST, przedsiębiorcy) w odniesieniu do rewolucji przemysłowej 4.0 jest wręcz niezbędnym narzędziem rozwoju gminy z jednej strony, z drugiej – elementem budowania świadomości biznesowej, wykorzystywanej chociażby do realizacji wspólnych inicjatyw w formule partnerstwa publiczno-prywatnego (PPP).

Do zadań organów jednostek samorządu terytorialnego należy wspieranie działalności gospodarczej, w szczególności poprzez: tworzenie prawa lokalnego przyjaznego działalności gospodarczej, przygotowanie terenów inwestycyjnych, realizację projektów pro-rozwojowych, promowanie przedsiębiorczości, prowadzenie działalności informacyjnej i oświatowej, jak również współdziałanie z samorządem gospodarczym, organizacjami branżowymi czy też powoływanie konkretnych, dedykowanych ku temu instytucji. Niezwykle ważne jest,

aby instrumenty te zostały zidentyfikowane i ujęte w spójnym Lokalnym Programie Rozwoju Gospodarczego (LPRG), uwzględniającym nie tylko specyfikę danej JST, ale również środowiska gospodarczego funkcjonującego na jej terenie.

Przygotowanie takiego programu musi być oparte na starannej diagnozie sytuacji w gminie oraz jej otoczenia. Do opracowania LPRG wykorzystać należy dostępne instrumenty instytucjonalne, prawne i finansowe bezpośredniej i pośredniej pomocy dla przedsiębiorców. Współpraca z lokalnymi partnerami pozwoli lepiej gospodarować ograniczonymi zasobami finansowymi samorządu i jego partnerów oraz w bardziej skoordynowany sposób realizować zadania, które poprawią nie tylko warunki prowadzenia działalności, ale też staną się podstawą do ściślejszej współpracy w formule PPP, tak popularnej i chętnie stosowanej w zaawansowanych gospodarkach zachodnioeuropejskich, na rynku brytyjskim czy amerykańskim.

Gmina Grudziądz posiada zdefiniowany w Strategii Rozwoju Gminy Grudziądz na lata 2014-2022 cel strategiczny, którym jest dynamiczny i wielokierunkowy rozwój gminy, realizowany za pomocą następujących celów częściowych: aktywni mieszkańcy, gmina przyjazna inwestorom, racjonalizacja wydatków budżetowych, promocja gminy. Dzięki wskaźnikom rezultatu im przyporządkowanym gmina Grudziądz wytycza pewne kierunki działania na lata 2021-2030, co pozwala uporządkować liczne działania projektowo-inwestycyjne realizowane m.in. przez samorząd. Niniejszy Lokalny Program Rozwoju Gospodarczego dla gminy Grudziądz odnosi się przede wszystkim do celu częściowego 2. – Gmina przyjazna inwestorom. Jest dokumentem średniookresowym, umożliwiającym bieżące zarządzanie projektami, których zasadniczym celem realizacji jest budowanie konkurencyjności gospodarczej w gminie.

Zakłada się, że dzięki opracowaniu Lokalnego Programu Rozwoju Gospodarczego gmina Grudziądz uzyska:

- Narzędzie służące rozwojowi przedsiębiorczości na poziomie lokalnym,
- Przejrzysty system wyboru najlepszych projektów realizujących cele Strategii Rozwoju Gminy Grudziądz na lata 2014-2022 i LPRG,
- System koordynacji instrumentów wspierania przedsiębiorczości dostępnych na poziomie lokalnym, przez co możliwe stanie się zwiększenie efektywności zadań realizowanych przez JST,
- Mechanizm nadzoru nad kierunkiem zadań realizowanych w ramach programu,

- Płaszczyznę współpracy i komunikacji pomiędzy przedsiębiorcami, instytucjami otoczenia biznesu a samorządem lokalnym,
- Narzędzie mówiące o kierunkach promocji wspólnych inicjatyw przedsiębiorstw i gminy.

2. DIAGNOZA SYTUACJI GOSPODARCZEJ

Diagnoza sytuacji gospodarczej w gminie Grudziądz

Gmina Grudziądz to **największa gmina wiejska kujawsko-pomorskiego**. Położona jest w północno-zachodniej części województwa i zlokalizowana wokół miasta Grudziądz, przez co często określa się ją mianem „obwarzankowej”. Zachodnią granicę gminy wyznacza rzeka Wisła. Siedzibą władz gminnych, jak i Urzędu gminy jest miasto Grudziądz.

Gmina Grudziądz graniczy:

- od północy z gminą Sadlinki (powiat kwidzyński, województwo pomorskie),
- od wschodu z gminami Rogóźno i Gruta (powiat grudziądzki),
- od południa z gminami: Radzyń Chełmiński (powiat grudziądzki), Chełmno i Stolno (powiat chełmiński) oraz Płużnica (powiat wąbrzeski),
- od zachodu z gminami: Dragacz i Nowe (powiat świecki).

Łączna **powierzchnia gminy wynosi 16 533 ha**, z czego 44,77% stanowią grunty orne (7 401 ha) a 24,33% lasy (4 022 ha). Z uwagi na fakt, iż dużą część ogólnej powierzchni gminy stanowią grunty rolne w gminie mamy do czynienia z typowym rolnictwem podmiejskim. Jednakże należy zwrócić uwagę na fakt, że liczba osób fizycznych prowadzących działalność w zakresie upraw rolnych i hodowli zwierząt (sekcja A PKD) z roku na rok maleje i wg danych za 2020 r. stanowi zaledwie 1,35% podmiotów gospodarki narodowej wpisanych do rejestru REGON¹. Niezwykle cennym zasobem gminy są wspomniane już lasy. Po pierwsze jest to jeden z najważniejszych zespołów przyrodniczych, po drugie istotny element gospodarczy.

Bardzo często podkreśla się wiejski charakter gminy, jednakże sady i tereny rekreacyjno-wypoczynkowe, a więc atrakcyjne możliwości rozwoju gospodarczego – stanowią nieliczny odsetek powierzchni gminy – odpowiednio 0,29% i 0,12%. Również niewielki jest odsetek terenów przemysłowych – 41 ha, a więc zaledwie 0,25%.

¹ W 2012 r. odnotowano 32 osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą w sekcji A – uprawy rolne, chów i hodowla zwierząt. W 2013 r. – 29. Szczególny spadek nastąpił 2014 – 13 podmiotów gospodarki narodowej wpisanych w rejestr REGON jako osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą wg sekcji PKD. W roku 2015 i 2016 – 15. W latach 2017-2019 kolejno: 16, 17, 16. W roku 2020 – 17.

W skład gminy Grudziądz wchodzi 25 sołectw. Są to: Biały Bór, Dusocin, Gogolin, Grabowiec, Mały Rudnik, Marusza, Mokre, Nowa Wieś, Parski, Piaski, Pieńki Królewskie, Rozgarty, Ruda, Skarszewy, Sosnówka, Stary Folwark, Sztynwag, Szynych, Świerkocin, Turznice, Wałdowo Szlacheckie, Węgrowo, Wielki Wełcz, Wielkie Lniska, Zakurzewo.

Największą powierzchnię posiada Sołectwo Biały Bór – 1 618 ha, co stanowi 9,78% obszaru gminy. Drugie co do wielkości jest Sołectwo Mokre (Wieś Mokre i Lisie Kąty) – 1 507 ha, odpowiednio 9,1%. Trzecie pod względem powierzchni jest Sołectwo Wielki Wełcz – 1 354 ha, 8,1%.

Według stanu na dzień 31.12.2020 r. **Gminę Grudziądz zamieszkuje 12 786 osób**, w tym na pobyt stały 12 620, czasowy – 166. Liczba mieszkańców gminy Grudziądz sukcesywnie się powiększa. W latach 2002-2019 wzrosła o 32,1%. W 2020 r. odnotowano kolejny przyrost liczby ludności, co potwierdza zainteresowanie tym obszarem. Nowi mieszkańcy przybywają głównie z Grudziądza i innych okolicznych regionów, co świadczy o atrakcyjności gminy i ma duże znaczenie dla perspektyw jej dalszego rozwoju. **Średni wiek mieszkańców gminy Grudziądz wynosi 38,6 lat** i jest mniejszy od średniego wieku mieszkańców województwa kujawsko-pomorskiego oraz mniejszy od średniego wieku mieszkańców całej Polski. Gmina Grudziądz ma ujemny przyrost naturalny wynoszący -11.

Największą liczbę ludności odnotowano w Sołectwie Nowa Wieś – 1 760, którego obszar stanowi 4,9% (810 ha) powierzchni gminy Grudziądz. Drugie pod względem ludności jest Sołectwo Mokre – 1 140, trzecie natomiast Sołectwo Biały Bór – 1 099. Kobiety stanowią 49,7% populacji gminy Grudziądz, mężczyźni – 50,3%. Liczba kobiet w wieku przedprodukcyjnym (14 lat i mniej) wynosi 21%, mężczyzn – 22%. Kobiety w wieku produkcyjnym (15-64 lata) stanowią 58,7% populacji gminy Grudziądz, mężczyźni (15-64 lata) – 65,5%. Liczba kobiet w wieku poprodukcyjnym wynosi 21,2%, mężczyzn – 11,6%. Odsetek kobiet w wieku produkcyjnym mobilnym wynosi 66,4%, mężczyzn – 58,4% (średnia dla gminy to 62,2%).

W Gminie Grudziądz na 1000 mieszkańców pracuje 226 osób. 44,8% wszystkich pracujących ogółem stanowią kobiety, a 55,2% mężczyźni. **Bezrobocie rejestrowane** w gminie Grudziądz wynosiło w 2019 roku **8,1%** (10,9% wśród kobiet i 5,7% wśród mężczyzn). W 2018 roku **przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto** w gminie Grudziądz wynosiło **3 950,03 PLN**, co odpowiada 81,70% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w Polsce (kujawsko-pomorskie: 4 139 PLN, Polska: 4 835). Wśród aktywnych zawodowo mieszkańców gminy Grudziądz 719 osób wyjeżdża do pracy do innych gmin, a 280 pracujących przyjeżdża do pracy spoza gminy – tak więc saldo przyjazdów i wyjazdów

do pracy wynosi -439. Należy dodać, że aktualny poziom bezrobocia rejestrowanego w gminie Grudziądz jest najniższy od 2004 roku.

47,3% aktywnych zawodowo mieszkańców gminy Grudziądz pracuje w sektorze rolniczym (rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo), 27,4% w przemyśle i budownictwie, a 9,1% w sektorze usługowym (handel, naprawa pojazdów, transport, zakwaterowanie i gastronomia, informacja i komunikacja) oraz 1,1% pracuje w sektorze finansowym (działalność finansowa i ubezpieczeniowa, obsługa rynku nieruchomości)².

Prognozy Głównego Urzędu Statystycznego wskazują, że w gminie Grudziądz nastąpią zmiany w strukturze ludności w perspektywie do 2030 r. Szacuje się, że liczba osób w wieku poprodukcyjnym, a więc kobiet po 59 r.ż. i mężczyzn po 64 r.ż. wzrośnie o ok 5,6%. Tym samym spadnie odsetek populacji produkcyjnej – o ok 3,9% i przedprodukcyjnej – o ok. 1,7%.

Na uwarunkowania lokalizacyjne gminy składa się kilka kwestii. Jedną z nich jest m.in. odległość od dużej firmy, specjalnych stref ekonomicznych, parków naukowo-technologicznych czy szkoły wyższej. W przypadku gminy Grudziądz czynniki te przedstawiają się następująco³:

- a) **Pomorska Specjalna Strefa Ekonomiczna** działa na terenie województwa kujawsko-pomorskiego i we wschodniej części województwa pomorskiego. Obejmuje swoim obszarem również gminę Grudziądz. Pomorska Specjalna Strefa Ekonomiczna składa się z terenów inwestycyjnych o powierzchni ponad 2200 ha zlokalizowanych w różnych częściach Polski Północnej, w tym na terenie Miasta Grudziądz – 25,98 ha i 14,99 ha. **Z punktu widzenia interesów gminy Grudziądz brakuje terenów inwestycyjnych zlokalizowanych na jej terenie, które mogłyby zasilić zasoby Strefy Pomorskiej.**
- b) **Bydgoski Park Przemysłowo-Technologiczny** – odległość 84-92 km;
- c) **Grudziądzki Park Przemysłowy** – odległość 11-18 km;
- d) **Toruński Park Technologiczny** – odległość 67-79 km;
- e) **Park Przemysłowy w Solcu Kujawskim** – odległość 81-105 km;
- f) **Vistula Park Świecie** – odległość 31-34 km;
- g) **Vistula II** – odległość 32-34 km;

---

² https://www.polskawliczbach.pl/gmina_Grudziadz#rynek-pracy

³ Z uwagi na rozpiętość w położeniu gminy jednoznaczne odległości do wybranych ośrodków w województwie kujawsko-pomorskim należy przyjąć szacunkowo. Przyjęto zatem jako punkt wyjścia do dalszej analizy położenie dwóch największych w gminie sołectw – Biały Bór i Mokre.

- h) **Włocławska Strefa Rozwoju Gospodarczego Park Przemysłowo-Technologiczny** – odległość 100-107 km.

W województwie kujawsko-pomorskim działają trzy główne ośrodki akademickie: **Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu**, **Politechnika Bydgoska** oraz **Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy**. Średnia odległość poszczególnych sołectw zlokalizowanych w gminie Grudziądz do ośrodka toruńskiego i bydgoskiego wynosi 69-76 km.

Osobnej analizie poddano odległość do dużej firmy, bowiem np. Sołectwo Biały Bór ma na swoim terenie bardzo istotne podmioty gospodarcze. Pierwszym z nich jest **Müller Fabryka Świec S.A.**, jeden z najbardziej znanych producentów świec na rynku europejskim. Firma zatrudnia ponad 1000 osób. Drugim podmiotem gospodarczym jest – **Jeronimo Martins Dystrybucja S.A.** – część portugalskiej grupy prowadzącej działalność dystrybucyjną oraz produkcyjną w branży spożywczej. Jest to jedno z największych centrów dystrybucyjnych w północnej Polsce. We wsi Lisie Kąty od roku 1990 funkcjonuje **Odlewnia Żeliwa**, która ponad 50% swojej produkcji eksportuje na rynki europejskie. W rejonie gminy Grudziądz jest to bardzo istotny pracodawca. W miejscowości Lisie Kąty znajduje się również **Aeroklub Lisie Kąty i lotnisko**.

Znaczącym pracodawcą dla mieszkańców Gminy są również firmy zlokalizowane na terenie miasta Grudziądz, w tym, np. **Mr Garden**, która zatrudnia ponad 500 osób w halach produkcyjnych o powierzchni 4,5 ha (firma zakupiła łącznie ponad 30 ha gruntów) czy firma **Hanseatic Sp. z o.o.** zajmująca się przetwórstwem rybnym (kubaturo fabryki wynosi 7 tys. m²), **Taylor Prune Sp. z o.o.** (branża spożywcza – produkcja suszonych śliwek na rynek amerykański), **Unitex Sp. z o.o.** (systemy uzdatniania wody), **Lubawa S.A.** (osłony balistyczne, kamizelki kuloodporne, namioty techniczne i pneumatyczne, specjalistyczne tkaniny powlekane), **Termetal Glaner S.J.** (cynkowanie wyrobów stalowych), **Polmlek Sp. z o.o.** (nabiał, soki), **Schumacher Packaging Zakład Grudziądz Sp. z o.o.** (produkcja papieru i tektury falistej oraz produkcja opakowań z papieru i tektury), **Centrum Dystrybucyjne Rossmann** (80 mln inwestycja, dzięki której firma zatrudnia ok. 100 pracowników z Grudziądza i okolic), **CeWe Color Sp. z o.o.** (branża fotograficzna), **Man Truck Serwis Grudziądz – Trucks AJ Sp. z o.o.** (branża motoryzacyjna), **Magazyn Brenntag Polska** (przemysł chemiczny), **Vadain International Sp. z o.o.** (kompleksowe wyposażenie wnętrz), **Visscher-Caravelle Poland Sp. z o.o.** (wyposażenia domów i samochodów), **Heutink Poland Sp. z o.o.** (projektowanie i realizacja budownictwa mieszkaniowego), **Venture Industries Sp. z o.o.** (produkcja wentylatorów), **Thomas-Beton Polska Sp. z o. o.** (produkcja betonu towarowego), **Sits Sp. z o.o.** (branża meblowa,

zlokalizowana w Brodnicy; w Grudziądzu znajduje się natomiast spółka **Sits Industry Sp. z o.o.**, **SKS Connecto Polska Sp. z o.o.** (produkcja wiązek kablowych), **La Rive** (przedsiębiorstwo kosmetyczne, produkcja perfum), **MSU S.A.** (producent podeszew z kauczuków termoplastycznych i poliuretanów), **Unia Sp. z o.o.** (maszyny rolnicze), **Hydro Vacuum S.A. Grudziądz** (pompy i systemy pompowe).

Na podstawie powyższych danych, odległość od poszczególnych sołectw gminy Grudziądz do dużej firmy można oszacować na 5-60 km.

Infrastruktura drogowa gminy Grudziądz na dzień 01.01.2019 r. obejmowała 333,41 km dróg z czego drogi asfaltowe stanowiły 12,74%. Długość dróg gminnych wynosiła 333,21 km, z czego drogi asfaltowe stanowiły 13,33%.

Przez teren gminy Grudziądz przebiegają linie komunikacyjne o znaczeniu krajowym: autostrada A1, drogi krajowe nr 16 i nr 55, droga wojewódzka nr 534, oraz linie kolejowe o znaczeniu krajowym nr 208 Laskowice-Działdowo, nr 207 Toruń-Malbork. Z analizy układu komunikacyjnego wynika dogodne położenie tego rejonu Polski na trasie tranzytu z Niemiec do Obwodu Kaliningradzkiego oraz do Państw Nadbałtyckich (Litwy, Łotwy i Estonii). Do dróg o znaczeniu lokalnym, zaliczają się pozostałe drogi powiatowe, drogi gminne oraz drogi wewnętrzne (będące własnością gminy lub osób fizycznych).

Od 1 stycznia 2021 r. gmina Grudziądz zaczęła we własnym zakresie organizować transport publiczny dla swoich mieszkańców – funkcjonuje 10 połączeń międzygminnych.

Gmina Grudziądz nie posiada własnej stacji uzdatniania wody. Woda jest nabywana przede wszystkim od spółki Miejskie Wodociągi i Oczyszczalnia Sp. z o.o. w Grudziądzu (MWIO). Długość gminnej sieci wodociągowej z przyłączami na dzień 31.12.2020 r. wynosiła 349 km. Dostęp do sieci wodociągowej w gminie posiada ok 92% mieszkańców.

3 468 mieszkańców gminy Grudziądz jest w wieku potencjalnej nauki (3-24 lata) (w tym 1 676 kobiet oraz 1 792 mężczyzn). Według Narodowego Spisu Powszechnego z 2011 roku 8,5% ludności posiada wykształcenie wyższe, 1,5% wykształcenie policealne, 8,6% średnie ogólnokształcące, a 14,0% średnie zawodowe. Wykształceniem zasadniczym zawodowym legitymuje się 30,4% mieszkańców gminy Grudziądz, gimnazjalnym 7,1%, natomiast 28,1% podstawowym ukończonym. 1,8% mieszkańców zakończyło edukację przed ukończeniem szkoły podstawowej. W porównaniu do całego województwa kujawsko-pomorskiego mieszkańcy gminy Grudziądz mają znacznie niższy poziom wykształcenia. Wśród kobiet mieszkających w gminie Grudziądz największy odsetek ma wykształcenie podstawowe ukończone (31,6%) oraz zasadnicze zawodowe (22,5%). Mężczyźni najczęściej mają wykształcenie zasadnicze zawodowe (38,3%) oraz podstawowe ukończone (24,5%).

Na terenie gminy Grudziądz funkcjonują oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych oraz Przedszkole Gminne z siedzibą w Małym Rudniku, do którego w 2020 r. uczęszczało 50 dzieci. Ponadto na terenie gminy Grudziądz funkcjonuje Niepubliczne Przedszkole „KRASNAL” w miejscowości Nowa Wieś, prowadzone przez Stowarzyszenie Przyjaciół Przedszkola. W 2020 r. do przedszkola uczęszczało 50 dzieci.

W 2020 r. na terenie gminy Grudziądz funkcjonowało 7 szkół podstawowych, dla których organem prowadzącym jest gmina Grudziądz. Struktura szkół obejmuje 8-letnie szkoły podstawowe z oddziałami przedszkolnymi. Od 1 września 2020 r. gmina Grudziądz przekazała do prowadzenia szkołę podstawową w Dusocinie innemu organowi, tj. Fundacji Rozwoju Edukacji Najmłodszych. Sieć szkół gminy Grudziądz uzupełnia Niepubliczna Szkoła Podstawowa im. Zbigniewa Wodeckiego w Węgrowie prowadzona przez Fundację Rozwoju Edukacji Najmłodszych. W 2020 r. łącznie do szkół podstawowych uczęszczało 1407 uczniów.

Od kilku lat na terenie gminy budowana jest sieć światłowodowa. W ramach inwestycji, na terenie obszaru grudziądzkiego, do sieci światłowodowej ma zostać podłączonych 33 000 gospodarstw domowych oraz 163 szkoły. Instalacja sieci światłowodowej w gminie Grudziądz wpłynie na życie codzienne mieszkańców, przedsiębiorczość, jak i edukację.

Na terenie gminy Grudziądz działają 24 organizacje pozarządowe, które wykazują się dużą aktywnością w obszarze działań kulturalno-oświatowych czy w zakresie promocji obszaru. Większość z nich utrzymuje się z grantów, nieliczne prowadzą działalność gospodarczą, co wpływa niestety na bardzo niski wskaźnik w zakresie przedsiębiorczości trzeciego sektora w gminie. Trzeci sektor praktycznie opiera się na pracy własnej: członków stowarzyszeń i wolontariuszy. Marginalny wskaźnik stałego zatrudnienia w obszarze trzeciego sektora powoduje, że odnotowano bardzo niski wskaźnik w zakresie jego profesjonalizacji.

Wskaźniki charakteryzujące sytuację gospodarczą w gminie Grudziądz – analiza kluczowych interesariuszy

W Gminie Grudziądz w roku 2019 w rejestrze REGON zarejestrowanych było **1 379 podmiotów gospodarki narodowej**, z czego **1 205 stanowiły osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą**. W tymże roku zarejestrowano 129 nowych podmiotów, a 61 podmiotów zostało wyrejestrowanych. Na przestrzeni lat 2009-2017 najwięcej (140) podmiotów zarejestrowano w roku 2018, a najmniej (92) w roku 2012. W tym samym okresie najwięcej (130) podmiotów wykreślono z rejestru REGON w 2009 roku, najmniej (61) podmiotów wyrejestrowano natomiast w 2019 roku. Według danych z rejestru REGON **wśród**

podmiotów posiadających osobowość prawną w gminie Grudziądz najwięcej (49) jest stanowiących spółki handlowe z ograniczoną odpowiedzialnością. Analizując rejestr pod kątem liczby zatrudnionych pracowników można stwierdzić, że najwięcej (1 341) jest mikro-przedsiębiorstw, zatrudniających 0-9 pracowników. 1,7% (23) podmiotów jako rodzaj działalności deklaroowało rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo, jako przemysł i budownictwo swój rodzaj działalności deklaroowało 25,9% (357) podmiotów, a 72,4% (999) podmiotów w rejestrze zakwalifikowana jest jako pozostała działalność. Wśród osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą w gminie Grudziądz najczęściej deklarowanymi rodzajami przeważającej działalności są Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (27.6%) oraz Budownictwo (15.9%).

Według danych na dzień 31.12.2019 r. w gminie Grudziądz funkcjonowało 1 379 podmiotów, z czego:

- 1 341 mikroprzedsiębiorstwa;
- 35 małych przedsiębiorstw;
- 3 średnie przedsiębiorstwa.

Wśród podmiotów gospodarczych prowadzących działalność na terenie gminy Grudziądz funkcjonują następujące formy prawne:

- 1 spółdzielnia;
- 6 spółek handlowych z udziałem kapitału zagranicznego;
- 1 spółka handlowa akcyjna;
- 1 spółka handlowa akcyjna z udziałem kapitału zagranicznego;
- 49 spółek z ograniczoną odpowiedzialnością;
- 5 spółek handlowych z ograniczoną odpowiedzialnością, z udziałem kapitału zagranicznego;
- 35 spółek cywilnych;
- Pozostałe to osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

Wśród osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą w 2020 r. najczęstszym profilem działalności gospodarczej nie było rolnictwo. Sekcja PKD A – Rolnictwo, Leśnictwo, Łowiectwo i Rybactwo jest w wielu raportach błędnie przypisywana jako naturalny rodzaj działalności gospodarczej występującej na terenie gminy Grudziądz. W rzeczywistości

wg danych za 2020 r. największa liczba osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą zajmuje się handlem hurtowym i detalicznym, budownictwem, opieką zdrowotną, przetwórstwem przemysłowym. Liczne podmioty reprezentują transport i gospodarkę magazynową i co ciekawe – działalność profesjonalną, naukową i techniczną. W tej ostatniej sekcji PKD – M odnotowano aż 96 podmiotów, co oznacza niezwykle duży potencjał gminy w tym właśnie zakresie. Na tą chwilę są to jeszcze podmioty dokładnie niezdefiniowane, natomiast sam fakt istnienia tak mocno rozbudowanej sekcji M wydaje się z perspektywy wdrażania np. Przemysłu 4.0. na terenie gminy bardzo obiecujący.

W roku 2020, względem roku 2019, najwyższy spadek osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą odnotowano w Sekcji G – Handel hurtowy i detaliczny oraz w Sekcji F – Budownictwo (aż o 27%). Z kolei w Sekcji Q – Opieka zdrowotna i pomoc społeczna pojawiło się na terenie gminy Grudziądz 10 nowych podmiotów gospodarki narodowej. Również istotny wzrost zauważono we wspomnianej już Sekcji M – Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna – 12 nowych podmiotów w roku 2020. Ponadto 4 główne profile działalności gospodarczej osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą utrzymują się niezmiennie od 2012 r.

W grudniu 2018 r. w gminie było 2766 płatników składek ZUS oraz 1021 podatników osiągających przychody z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej. W grupie przedsiębiorstw mikro dominuje rozliczanie w formie podatku PIT (677,1%). W przypadku małych przedsiębiorstw 20,8% rozlicza się w ramach podatku CIT, a 58,3% korzysta z rozliczenia się w formie podatku liniowego (PIT-36L). Przedsiębiorstwa średnie są płatnikami podatku CIT. W 2018 r. łącznie przychody przedsiębiorstw (bez osób prowadzących działalność na własny rachunek) rozliczających się w gminie wynosiły 534 812 738 zł. W tym samym roku dochody przedsiębiorstw (bez osób prowadzących działalność na własny rachunek) w gminie Grudziądz łącznie wyniosły 66 870 584 zł, co stanowiło 12,5% ogółu przychodów.

Gmina działa aktywnie w następujących kooperacjach:

- Lokalna Grupa Działania „Vistula Terra Culmensis – Rozwój Przez Tradycję”,
- Obszar Strategicznej Interwencji Grudziądz,
- Partnerstwo międzynarodowe (Winniki),
- Gmina należy do Stowarzyszenia Salutaris – zrzeszenia kujawsko-pomorskich samorządów dysponującym Funduszem Solidarnościowym (instrumentem doraźnej

i szybkiej pomocy finansowej dla gmin i powiatów dotkniętych skutkami klęsk żywiołowych i katastrofami),

- Gmina jest członkiem Stowarzyszenia Kujawsko-Pomorska Organizacja Turystyczna (K-POT, którego celem jest 1) kreowanie i upowszechnianie wizerunku województwa kujawsko-pomorskiego jako regionu atrakcyjnego turystycznie oraz 2) zwiększenie liczby turystów przyjeżdżających do województwa),
- Na terenie gminy działa rozbudowany trzeci sektor, realizujący swoje zadania statutowe oraz bardzo aktywne ochotnicze straże pożarne.

Analiza SWOT

MOCNE STRONY GMINY:

- Lokalizacja gminy Grudziądz – bliskość miast tj. Grudziądz, Świecie nad Wisłą, Toruń, Bydgoszcz, Gdańsk,
- Istotny potencjał rozwoju dla przedsiębiorców m.in. ze względu na dobre lokalne warunki transportowe,
- Dobrze rozwinięta sieć dróg, w tym m.in trasa średnicowa Grudziądza; bliskość autostrady, zjazd z autostrady w dwóch miejscach (Grudziądz, Nowe Marzy),
- Dobrze rozwinięty transport publiczny w gminie,
- Dobrze rozwinięta infrastruktura szkół podstawowych,
- Dobrze rozwinięta infrastruktura świetlic wiejskich,
- Otwarta postawa samorządu na podejmowanie różnych form współpracy z lokalnymi organizacjami, stowarzyszeniami, przedsiębiorcami,
- Poczucie wspólnoty wśród lokalnej społeczności,
- Rozwinięte rolnictwo podmiejskie: uprawy w dużej mierze pod osłonami – „szklarniowe” (pomidory m.in. wielkoowocowe, „bawole serce” czy malinowe, papryka, ogórki, rzodkiewki, kwiaty oraz rozsady); sady głównie jabłkowe,
- Inwestycja w budowę światłowodu jest w fazie realizacji,
- Stale rosnące statystyki dotyczące przybywającej na teren gminy ludności; duże zainteresowanie obszarem gminy, jako miejscem do życia; niskie koszty życia na terenie gminy w porównaniu z kosztami życia w mieście,
- Organizacja wydarzeń mających na celu integrację lokalnej społeczności,
- Rzemieślnicza produkcja markowych produktów lokalnych, np. cydru w Cydrowni Przy Sadzie,

- Złóża solankowe,
- Walory środowiskowe,
- Dogodne warunki do rozwoju rolnictwa ekologicznego,
- Stawy rybne w gminie Grudziądz zlokalizowane w Mokrem,
- Na bieżąco aktualizowana strona gminy oraz obecność w mediach społecznościowych,
- Zrównoważony budżet gminy,
- Lotnisko i Aeroklub w Lisich Kątach,
- Funkcjonowanie na terenie gminy dużych i bardzo dużych ośrodków przemysłowych, których obecność może zachęcić innych inwestorów do uruchomienia działalności,
- W aktualnie opracowywanym przez Gminę Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Grudziądz wyznaczane są tereny inwestycyjne,
- Gmina aktywnie realizuje bardzo wiele projektów, zarówno twardych, jak i miękkich; jako gmina wiejska może korzystać z wielu źródeł finansowania zewnętrznego,
- Sprzyjające warunki do instalacji farm fotowoltaicznych i paneli,
- Dobre i aktywne zaplecze kulturalne,
- Aktywność gminy w stowarzyszeniach.

SŁABE STRONY:

- Niewykorzystany potencjał turystyczny,
- Brak konkretnie usystematyzowanej i uporządkowanej oferty turystycznej; słaba promocja walorów turystycznych,
- Słabo rozwinięta baza sportowa,
- Brak żłobka w gminie,
- Słabo rozwinięta agroturystyka w gminie,
- Brak producentów ekologicznych; rozdrobnienie gospodarstw rolnych i słaba bonitacja gleb,
- Brak terenów przeznaczonych na inwestycje przemysłowe, deficyty w zakresie terenów inwestycyjnych,
- Brak strategii w zakresie wspierania przedsiębiorczości,
- Brak marki lokalnej i promocji gminy,
- Brak instytucji otoczenia biznesu,

- „Rozciągłość” obszaru gminy, która ogranicza planowanie inwestycji infrastrukturalnych i powoduje wyższe koszty utrzymania infrastruktury drogowej, szkolnej czy zdrowotnej,
- Umieszczenie Urzędu gminy w mieście Grudziądz, przez co gmina Grudziądz bardzo często kojarzona jest z ośrodkiem miejskim; mieszkańcy gminy w wielu przypadkach wybierają ofertę miejską dotyczącą różnego rodzaju usług,
- Brak centrów logistycznych wykorzystujących potencjał autostrady i zjazdu z niej: przed i za Wisłą,
- Niskie zarobki mieszkańców gminy skutkujące niższym poziomem konsumpcji, a tym samym wpływające na słabszy rozwój sektora MSP na terenie gminy,
- Wysoki poziom bezrobocia szczególnie w grupie osób do 34 r.ż.,
- Niskie kwalifikacje i niewielka mobilność osób bezrobotnych; pojawiające się zjawisko „bezrobocia pokoleniowego” – „dziedzicznego”,
- Emigracja osób w wieku produkcyjnym,
- Starzejące się społeczeństwo,
- Wysoki udział wydatków na opiekę społeczną w budżecie gminy,
- Słabe zaangażowanie lokalnej społeczności,
- Gminę określa się często mianem „sypialni” Grudziądza,
- Brak zrozumienia mieszkańców gminy co do inwestycji związanych z wykorzystaniem OZE; mieszkańcy często narzekają na bliskość różnych przedsiębiorstw, zapominając, że firmy te funkcjonują na terenie gminy od kilkunastu lat,
- Brak projektów realizowanych w partnerstwie publiczno-prywatnym.

SZANSE:

- Budowa drogi S5,
- Budowa Centralnego Portu Komunikacyjnego,
- Budowa światłowodu,
- Stale zwiększająca się liczebność mieszkańców gminy,
- Popyt na turystykę rowerową i agroturystykę,
- Popyt na usługi agroturystyczne i produkty ekologiczne; na dostawy „od pola do stołu”,
- Udział w projekcie REGIOGMINA,
- Zintegrowanie lokalnych przedsiębiorców w Lokalnej Organizacji Gospodarczej,

- Możliwość pozyskania funduszy zewnętrznych np. z Regionalnego Programu Operacyjnego i programów krajowych, Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich czy Krajowego Planu Odbudowy,
- Określenie i uzbrojenie terenów inwestycyjnych.

ZAGROŻENIA:

- Pandemia COVID19,
- Brak zaufania przedsiębiorców do inicjatyw oferowanych przez gminę,
- Odływ populacji w wieku produkcyjnym,
- Dobrze rozwinięta infrastruktura w zakresie ochrony środowiska, która może zniechęcać przyszłych mieszkańców gminy do zakupu działek w określonej lokalizacji (wysypisko śmieci w Zakurzewie, oczyszczalnia ścieków w Nowej Wsi).

3. CELE I PRIORYTETY LOKALNEGO PROGRAMU ROZWOJU GOSPODARCZEGO

Wizja LPRG – logika celów i priorytetów

Wizja Lokalnego Programu Rozwoju Gospodarczego zakłada wyraźne zdefiniowanie strategii rozwoju gospodarczego gminy i wyznaczenie długofalowego kierunku prowadzonych działań inwestycyjnych. LPRG w obecnym kształcie ma wskazywać na najbardziej optymalne możliwości wsparcia lokalnej przedsiębiorczości na najbliższe lata. Szczególny nacisk kładzie na tworzenie atrakcyjnych warunków dla powstawania nowych przedsiębiorstw w sektorze MSP i dynamiczny rozwój już istniejących działalności. Lokalny Program Rozwoju Gospodarczego został przygotowany jako dokument strategiczny służący kreowaniu lokalnej rzeczywistości biznesowej w gminie Grudziądz.

Lokalny Program Rozwoju Gospodarczego dla gminy Grudziądz oparty jest na celu strategicznym koncentrującym się na wzroście zatrudnienia, zwiększaniu poziomu rentowności lokalnych przedsiębiorstw z sektora MSP oraz zwiększaniu wynagrodzeń rezydentów gminy. Jest on spójny ze Strategią Przyspieszenia 2030+ realizowanej dla Województwa Kujawsko-Pomorskiego, a w szczególności z Celem głównym nr 3 – Konkurencyjna gospodarka. LPRG przygotowany dla gminy Grudziądz uwzględnia również liczne wyzwania rozwojowe, które stoją przed całym regionem kujawsko-pomorskim, w tym:

- Poprawa poziomu rozwoju społecznego mieszkańców województwa,

- Dostosowanie kierunków rozwoju województwa do transformacji demograficznej i konsekwencji starzenia społeczeństwa,
- Rozwój gospodarczy uzasadniony: słabszym niż przeciętny rozwojem gospodarczym w skali kraju; niższą aktywnością gospodarczą osób fizycznych; słabszą dynamiką rozwoju podmiotów gospodarczych w okresie wieloletnim; zróżnicowanym stanem rozwoju przedsiębiorczości; zdiagnozowanym potencjałem dla rozwoju przedsiębiorczości w województwie, w tym w zakresie odpowiadającym zasobom gminy Grudziądz (niewykorzystany potencjał przetwórstwa rolno-spożywczego, znaczący niedorozwój usług społecznych, szanse rozwoju będące efektem nowych szlaków komunikacyjnych). Rozwój gospodarczy gminy Grudziądz, jak i całego województwa daje możliwość: 1) wyższego potencjału i konkurencyjności gospodarki, 2) większej liczby miejsc pracy, 3) wyższych dochodów samorządu z tytułu podatków powiązanych z rozwojem przedsiębiorczości. Ponadto rozwój przedsiębiorczości jest współzależny z poziomem rozwoju społecznego: warunkuje mieszkańców nie tylko jakościowo, ale i ekonomicznie. Celem rozwoju gospodarczego będzie zatem zwiększenie stanu rozwoju przedsiębiorczości w gminie Grudziądz poprzez poprawę wskaźników charakteryzujących różne jej aspekty (m.in. wielkości produktu krajowego brutto czy produkcji sprzedanej przemysłu).
- Wzrost innowacyjności gospodarki województwa uzasadniony: rozwojem nowych technologii, metod wytwarzania, udoskonalania produktów, poprawy efektywności pracy, czy rozwoju i optymalnego wykorzystania wiedzy przydatnej dla sfery biznesu. Wdrożenie wyżej wskazanych czynników umożliwi zarówno gminie Grudziądz, jak i całemu regionowi kujawsko-pomorskiemu konkurowanie w zakresie produktów i usług na rynku krajowym i tych zagranicznych. Szeroko rozumiany wzrost innowacyjności w sposób bezpośredni oraz pośredni przekłada się na stan rozwoju gospodarczego, jakość życia i te aspekty rozwoju społecznego, które zależne są od sytuacji materialnej ludności. Poziom innowacyjności jest też jednym z najważniejszych czynników kształtowania wizerunku danego regionu, a więc także jego atrakcyjności zarówno w relacjach gospodarczych, jak i społecznych. Obecnie poziom innowacyjności w województwie należy ocenić jako niski – stąd istotą wyzwania jest jego zwiększenie.
- Poprawa dostępności zewnętrznej oraz wykorzystanie potencjału logistycznego województwa,

- Nowoczesny sektor rolno-spożywczy uzasadniony: wyróżniającą się w województwie kujawsko-pomorskim dużą skalą produkcji rolniczej – niewspółmiernie dużą w stosunku do zajmowanej powierzchni i warunków fizyczno-geograficznych. Rolnictwo na tle kraju jest stosunkowo nowoczesne i obok lecznictwa uzdrowiskowego jest funkcją w największym stopniu świadczącą o specjalizacji województwa kujawsko-pomorskiego w systemie społeczno-gospodarczym kraju. Jednakże udział województwa w produkcji żywności w skali kraju jest mniejszy, niż potencjalnie możliwy. Istotą wyzwania jest więc ukształtowanie pozycji województwa kujawsko-pomorskiego jako jednego z głównych producentów żywności w skali kraju i znanego producenta żywności na arenie międzynarodowej, w tym szczególności rozwój produkcji zdrowej żywności wysokiej jakości. Integralnymi składowymi wyzwaniami są więc: produkcja rolnicza, przetwórstwo rolno-spożywcze, doradztwo i otoczenie ekonomiczne dla rolnictwa, badania i wdrożenia na rzecz produkcji zdrowej żywności wysokiej jakości, badania i wdrożenia na rzecz modernizacji gospodarstw rolnych, rozwiązania administracyjne poprawiające struktury agrarne, działania poprawiające warunki wodne na terenach rolnych. Innowacją w skali kraju jest połączenie sektora rolno-spożywczego z sektorem społecznym poprzez uruchomienie na bazie funkcjonujących gospodarstw rolnych sieci tzw. gospodarstw opiekuńczych, w których realizowana jest opieka nad seniorami i osobami z niepełnosprawnościami.
- Powszechna dostępność technologii informacyjnych,
- Odbudowa gospodarki regionu po pandemii Covid-19,
- oraz inne.

W oparciu o powyższe w Lokalnym Programie Rozwoju Gospodarczego dla gminy Grudziądz ustalono istotne priorytety sektorowe (PS), służące budowaniu niezbędnej dla tego dokumentu strategicznego logiki celów i priorytetów. Wyróżniono priorytety sektorowe obejmujące macierz, na którą składają się trzy obszary działań oraz trzy grupy interesariuszy systemu MŚP w gminie. Logika priorytetów sektorowych obejmuje zatem siedem PS, ułożonych w następujący sposób:

	MŚP	INSTYTUCJE OTOCZENIA BIZNESU	ADMINISTRACJA GMINY
POLITYKA FISKALNA	nie dotyczy	nie dotyczy	PS 5
DZIAŁANIA INWESTYCYJNE (TWARDE)	PS 1	PS 3	PS 6
DZIAŁANIA INWESTYCYJNE (MIĘKKIE) - EDUKACJA, PROMOCJA GOSPODARCZA, STYMULOWANIE PRZEDSIĘBIORCZOŚCI	PS 2	PS 4	PS 7

Trzy obszary działań obejmują:

OBSZAR 1 – Polityka fiskalna

→ PS5 Polityka fiskalna sprzyjająca konkurencyjności i rozwojowi przedsiębiorczości

OBSZAR 2 – Działania inwestycyjne twarde

→ PS1 Rozwój infrastruktury sprzyjającej poprawie konkurencyjności sektora MŚP

→ PS3 Rozwój infrastruktury sprzyjającej poprawie konkurencyjności Instytucji
Otoczenia Biznesu

→ PS6 Rozwój infrastruktury sprzyjającej poprawie konkurencyjności Gminy

OBSZAR 3 – Działania inwestycyjne miękkie

- PS2 Budowa wysokiej jakości kapitału ludzkiego w sektorze MŚP
- PS4 Budowa wysokiej jakości kapitału ludzkiego w lokalnych Instytucjach Otoczenia Biznesu
- PS7 Budowa wysokiej jakości kapitału ludzkiego i społecznego w Gminie

Tak przyjęta logika priorytetów sektorowych pozwoliła na wyodrębnienie celów horyzontalnych i szczegółowych Lokalnego Programu Rozwoju gospodarczego dla gminy Grudziądz zgodnych ze Strategią Przyspieszenia 2030+ realizowanej dla Województwa Kujawsko-Pomorskiego.

Cele horyzontalne i szczegółowe LPRG

W oparciu o powyższą logikę celów i priorytetów w Lokalnym Programie Rozwoju Gospodarczego dla gminy Grudziądz na lata 2021-2030 proponuje się następującą listę celów horyzontalnych:

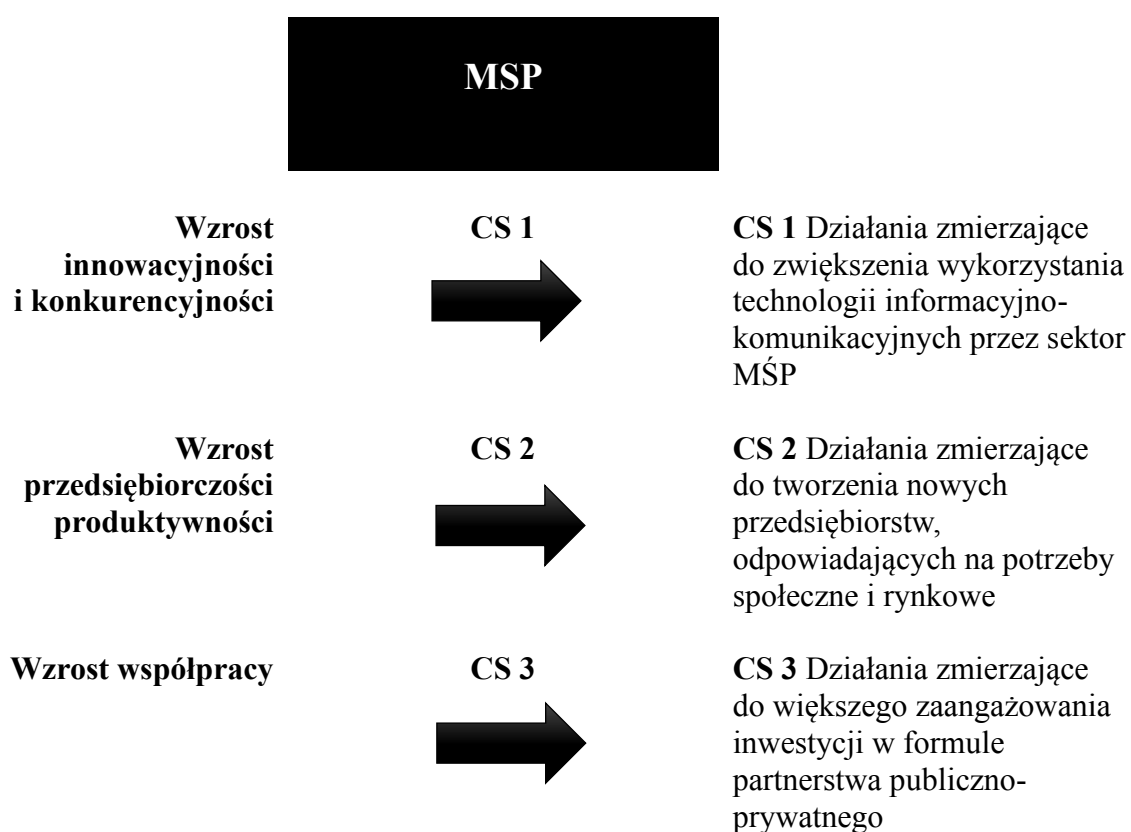
CH 1: WZROST INNOWACYJNOŚCI I KONKURENCYJNOŚCI

CH 2: WZROST PRZEDSIĘBIORCZOŚCI I PRODUKTYWNOŚCI

CH 3: WZROST WSPÓŁPRACY

W oparciu o proponowaną wyżej strukturę celów horyzontalnych oraz trzy grupy interesariuszy systemu ujęte w Lokalnym Programie Rozwoju Gospodarczego dla gminy Grudziądz proponuje się logikę celów szczegółowych uporządkowanych dla trójstronnej kooperacji.

Trójstronna kooperacja obejmuje:

INSTYTUCJE OTOCZENIA BIZNESU

Wzrost innowacyjności i konkurencyjności	CS 4 	CS 4 Działania zmierzające do poprawy jakości kapitału ludzkiego
Wzrost przedsiębiorczości i produktywności	CS 5 	CS 5 Działania ułatwiające tworzenie nowych przedsiębiorstw
Wzrost współpracy	CS 6 	CS 6 Działania zmierzające do utworzenia lokalnej organizacji gospodarczej

ADMINISTRACJA GMINY

Wzrost innowacyjności i konkurencyjności	CS 7 	CS 7 Działania związane z wyznaczeniem i uzbrojeniem terenów inwestycyjnych
Wzrost przedsiębiorczości i produktywności	CS 8 	CS 8 Działania promocyjno-informacyjno-doradcze dla przedsiębiorstw
Wzrost współpracy	CS 9 	CS 9 Działania wspierające budowanie strefy inwestora w gminie

Cele szczegółowe Lokalnego Programu Rozwoju Gospodarczego stały się inspiracją do wyodrębnienia wskaźników kontekstowych służących zbudowaniu szeregu inicjatyw

projektowych zaproponowanych do realizacji w celu poprawienia jakości lokalnej rzeczywistości biznesowej w gminie Grudziądz.

Wskaźniki kontekstowe LPRG

Wskaźniki kontekstowe, stanowiące wprowadzenie do inicjatyw projektowych planowanych do realizacji w ramach Lokalnego Programu Rozwoju Gospodarczego dla gminy Grudziądz na lata 2021-2030 przedstawiają się następująco:

CS 1 DZIAŁANIA ZMIERZAJĄCE DO ZWIĘKSZENIA WYKORZYSTANIA TECHNOLOGII INFORMACYJNO-KOMUNIKACYJNYCH PRZEZ SEKTOR MŚP

Wskaźnik 1.1: Liczba firm, które wprowadziły technologie ICT

Wskaźnik 1.2: Liczba firm, które utworzyły strony internetowe

Wskaźnik 1.3: Liczba firm, które uruchomiły sklepy internetowe

CS 2 DZIAŁANIA ZMIERZAJĄCE DO TWORZENIA NOWYCH PRZEDSIĘBIORSTW, ODPOWIADAJĄCYCH NA POTRZEBY SPOŁECZNE I RYNKOWE

Wskaźnik 2: Liczba nowo powstałych przedsiębiorstw

CS 3 DZIAŁANIA ZMIERZAJĄCE DO WIĘKSZEGO ZAANGAŻOWANIA INWESTYCJI W FORMULE PARTNERSTWA PUBLICZNO-PRYWATNEGO

Wskaźnik 3: Liczba inwestycji zrealizowanych w formule partnerstwa publiczno-prywatnego

CS 4 DZIAŁANIA ZMIERZAJĄCE DO POPRAWY JAKOŚCI KAPITAŁU LUDZKIEGO

Wskaźnik 4.1: Liczba firm/pracowników, którzy skorzystali ze specjalistycznych szkoleń

Wskaźnik 4.2: Liczba osób pracujących, które zostały przekwalifikowane

Wskaźnik 4.3: Liczba bezrobotnych, którzy nabyli nowe kompetencje rynkowe

CS 5 DZIAŁANIA UŁATWIAJĄCE TWORZENIE NOWYCH PRZEDSIĘBIORSTW

Wskaźnik 5: Liczba nowych firm powstałych dzięki wsparciu instytucji otoczenia biznesu

CS 6 DZIAŁANIA ZMIERZAJĄCE DO UTWORZENIA LOKALNEJ ORGANIZACJI GOSPODARCZEJ

Wskaźnik 6.1: Liczba utworzonych LOG

Wskaźnik 6.2: Liczba nowych miejsc pracy utworzonych w LOG

CS 7 DZIAŁANIA ZWIĄZANE Z WYZNACZENIEM I UZBROJENIEM TERENÓW INWESTYCYJNYCH

Wskaźnik 7.1: Powierzchnia wyznaczonych i uzbrojonych terenów inwestycyjnych

Wskaźnik 7.2: Liczba inwestycji zlokalizowanych na przygotowanych terenach

CS 8 DZIAŁANIA PROMOCYJNO-INFORMACYJNO-DORADCZE DLA PRZEDSIĘBIORSTW

Wskaźnik 8.1: Liczba przedsiębiorstw, które skorzystały ze szkoleń

Wskaźnik 8.2: Liczba kampanii promocyjnych realizowanych przez gminę i przedsiębiorców

Wskaźnik 8.3: Liczba wypromowanych produktów lokalnych

Wskaźnik 8.4: Liczba wypromowanych wydarzeń realizowanych we współpracy z gminą i przedsiębiorcami

CS 9 DZIAŁANIA WSPIERAJĄCE BUDOWANIE STREFY INWESTORA W GMINIE

Wskaźnik 9.1: Liczba baz danych utworzonych przez gminę dotyczących przedsiębiorców

Wskaźnik 9.2: Liczba menadżerów przedsiębiorczości zatrudnionych w gminie

Wskaźnik 9.3: Liczba uaktualnionych i zmodyfikowanych stron internetowych z informacjami dla przedsiębiorców w gminie

4. INICJATYWY LOKALNEGO PROGRAMU ROZWOJU GOSPODARCZEGO

Proces składania i zatwierdzania propozycji inicjatyw

Proces składania i zatwierdzania propozycji inicjatyw planowanych do realizacji w ramach Lokalnego Programu Rozwoju Gospodarczego jest wielotorowy. Wraz z każdorazowym wprowadzeniem nowej unijnej perspektywy finansowej, Wójt gminy

Grudziądz skieruje do interesariuszy reprezentujących MSP, IOB i Gminę zaproszenie do składania propozycji inicjatyw. W ciągu 30 dni od przesłania zaproszenia, interesariusze przedkładają wójtowi swoje propozycje na przeznaczonym do tego formularzu. W dalszej kolejności podlegają one analizie, co do jakości prezentowanego przedsięwzięcia i jego korespondowania z możliwością pozyskania finansowania zewnętrznego na realizację wskazanych inicjatyw. Ostatecznie o przyjęciu do realizacji lub odrzuceniu danego projektu decyduje Komisja w składzie: przedstawiciel gminy, przedstawiciel MSP, przedstawiciel IOB.

Lista inicjatyw planowanych do realizacji w ramach LPRG

Realizacja Lokalnego Programu Rozwoju Gospodarczego wiąże się z przygotowaniem do wdrożenia wielu inicjatyw w zaproponowanym we wcześniejszych rozdziałach dokumentu układzie kooperacji: sektor MSP, Instytucje Otoczenia Biznesu, Administracja gminy Grudziądz. W odpowiedzi na przyjęte założenia poniżej przedkłada się propozycje projektów, których realizacja byłaby docelowo szansą na podwyższenie wskaźnika przedsiębiorczości wśród gminnych podmiotów gospodarki narodowej i sektora publicznego. Poniższym inicjatywom nadano kryterium istotności od I do III, gdzie za kryterium I uznaje się projekty bardzo istotne w realizacji, kryterium II – istotne, kryterium III – warte realizacji.

Wskaźnik 1.1: Liczba firm, które wprowadziły technologie ICT
Wskaźnik 1.2: Liczba firm, które utworzyły strony internetowe
Wskaźnik 1.3: Liczba firm, które uruchomiły sklepy internetowe
KRYTERIUM I

Tytuł projektu:

CYFROWY BIZNES SZANSĄ NA ZWIĘKSZENIE WYKORZYSTANIA TECHNOLOGII INFORMACYJNO-KOMUNKACYJNYCH PRZEZ SEKTOR MSP W GMINIE GRUDZIĄDZ

Podmiot inicjujący: organizacja skupiająca sektor MSP jako operator projektu, np. Lokalna Organizacja Gospodarcza, Lokalna Grupa Działania, konsorcja przedsiębiorców, trzeci sektor

Partnerzy: Instytucje Otoczenia Biznesu, firmy z sektor ICT

Cele projektu: Zwiększenie na obszarze gminy Grudziądz liczby firm, które wykorzystwały i wdrożyły technologie informacyjno-komunikacyjne

Koszt całkowity projektu: 10 000 000

Projekt przewidziany do realizacji w ramach krajowych programów operacyjnych i RPO

Źródła finansowania projektu:

- 15% wkład własny podmiotu inicjującego
- 85% środki krajowego lub regionalnego programu operacyjnego

Projekt bez udziału pomocy publicznej; projekt z wykorzystaniem pomocy *de minimis*

Opis projektu: organizacja/podmiot skupiający MSP na terenie gminy Grudziądz składa wnioski o dofinansowanie na wdrożenie technologii komunikacyjno-informacyjnych w przedsiębiorstwach i staje się operatorem wewnętrznym pozyskanych środków finansowych. Udziela wsparcia min. 100 przedsiębiorcom z terenu gminy Grudziądz na wdrożenie cyfrowego biznesu. Maksymalna wartość wsparcia dla 1 przedsiębiorcy to 100 000 zł. Dofinansowanie można pozyskać na uruchomienie sklepu internetowego, zakup technologii i rozwiązań ICT, uruchomienie stron internetowych, zakup urządzeń niezbędnych do wdrożenia technologii ICT w przedsiębiorstwach.

Harmonogram realizacji przedsięwzięcia: 36 m-cy

Przewidywany termin rozpoczęcia realizacji projektu: 1 stycznia 2023 r.

Przewidywany termin zakończenia realizacji projektu: 31 grudnia 2025 r.

Budżet projektu w I roku realizacji – 30%

Budżet projektu w II roku realizacji – 50%

Budżet projektu w III roku realizacji – 20%

Wskaźnik 2: Liczba nowo powstałych przedsiębiorstw **KRYTERIUM II**

Tytuł projektu:

ROZWÓJ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI NA TERENIE GMINY GRUDZIĄDZ

Podmiot inicjujący: organizacja skupiająca sektor MSP jako operator projektu, np. Lokalna Organizacja Gospodarcza, Lokalna Grupa Działania, przedstawiciele pracodawców, trzeci sektor, podmioty ekonomii społecznej, inne

Partnerzy: brak

Cele projektu: Tworzenie na terenie gminy Grudziądz nowych przedsiębiorstw odpowiadających na potrzeby społeczne i rynkowe

Koszt całkowity projektu: 5 000 000

Projekt przewidziany do realizacji w ramach krajowych programów operacyjnych i RPO

Źródła finansowania projektu:

- 20% wkład własny podmiotu inicjującego
- 80% środki krajowego lub regionalnego programu operacyjnego

Projekt bez udziału pomocy publicznej; projekt z wykorzystaniem pomocy *de minimis*

Opis projektu: organizacja/podmiot skupiający MSP na terenie gminy Grudziądz składa wniosek o dofinansowanie i staje się operatorem wewnętrznym pozyskanych środków finansowych. Udziela wsparcia min. 100 osobom zainteresowanym uruchomieniem własnej działalności gospodarczej. Określa kody PKD pożądanych, nowo utworzonych działalności gospodarczych, odpowiadających na potrzeby społeczne i rynkowe. Jako kryterium dostępu w projekcie zamieszcza się obowiązkowy staż zawodowy/praktykę zawodową zrealizowany przez osobę pretendującą do uruchomienia działalności gospodarczej w branży, w której docelowo osoba ta zamierza samodzielnie działać. Dodatkowym atutem będzie wykształcenie kierunkowe i doświadczenie branżowe.

Harmonogram realizacji przedsięwzięcia: 36 m-cy

Przewidywany termin rozpoczęcia realizacji projektu: 1 stycznia 2023 r.

Przewidywany termin zakończenia realizacji projektu: 31 grudnia 2025 r.

Budżet projektu w I roku realizacji – 30%

Budżet projektu w II roku realizacji – 50%

Budżet projektu w III roku realizacji – 20%

**Wskaźnik 3: Liczba inwestycji zrealizowanych w formule partnerstwa publiczno-
prywatnego**
KRYTERIUM III

Tytuł projektu:

**ROZWÓJ INWESTYCJI W FORMULE PARTNERSTWA PUBLICZNO-
PRYWATNEGO NA TERENIE GMINY GRUDZIĄDZ**

Podmiot inicjujący: przedsiębiorcy z sektora MSP, trzeci sektor, podmioty ekonomii społecznej, inne

Partnerzy: Gmina Grudziądz

Cele projektu: Większe zaangażowanie inwestycji w formule partnerstwa publiczno-prywatnego na terenie gminy Grudziądz

Koszt całkowity projektu: 5 000 000

Projekt przewidziany do realizacji w ramach krajowych programów operacyjnych i RPO

Źródła finansowania projektu:

- 50% wkład własny podmiotu inicjującego
- 49% środki krajowego lub regionalnego programu operacyjnego

→ 1% wkład finansowy gminy Grudziądz lub wkład rzeczowy w postaci nieruchomości zabudowanej bądź niezabudowanej

Projekt z udziałem pomocy publicznej; projekt z wykorzystaniem pomocy *de minimis*

Opis projektu: Przedsiębiorcy posiadający pomysł na wykorzystanie nieruchomości zabudowanych i niezabudowanych znajdujących się w posiadaniu gminy Grudziądz składają w partnerstwie z administracją gminy wnioski o dofinansowanie inwestycji z przeznaczeniem na cele zarówno społeczne, jak i komercyjne. Premiowane w projekcie będą inwestycje zmierzające do wdrażania zasady dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami.

Harmonogram realizacji przedsięwzięcia: 36 m-cy

Przewidywany termin rozpoczęcia realizacji projektu: 1 stycznia 2023 r.

Przewidywany termin zakończenia realizacji projektu: 31 grudnia 2025 r.

Budżet projektu w I roku realizacji – 30%

Budżet projektu w II roku realizacji – 50%

Budżet projektu w III roku realizacji – 20%

Wskaźnik 4.1: Liczba firm/pracowników, którzy skorzystali ze specjalistycznych szkoleń

Wskaźnik 4.2: Liczba osób pracujących, które zostały przekwalifikowane

Wskaźnik 4.3: Liczba bezrobotnych, którzy nabyli nowe kompetencje rynkowe

KRYTERIUM I

Tytuł projektu:

POPRAWA JAKOŚCI KAPITAŁU LUDZKIEGO NA TERENIE GMINY GRUDZIĄDZ

Podmiot inicjujący: sektor MSP, instytucje otoczenia biznesu, trzeci sektor, uczelnie wyższe publiczne i niepubliczne, inne

Partnerzy: brak

Cele projektu: Poprawa jakości kapitału ludzkiego na terenie gminy Grudziądz

Koszt całkowity projektu: 5 000 000

Projekt przewidziany do realizacji w ramach krajowych programów operacyjnych i RPO

Źródła finansowania projektu:

→ 20% wkład własny podmiotu inicjującego

→ 80% środki krajowego lub regionalnego programu operacyjnego

Projekt bez udziału pomocy publicznej; projekt z wykorzystaniem pomocy *de minimis*

Opis projektu: Podmiot inicjujący składa wniosek o dofinansowanie i staje się operatorem wewnętrznym pozyskanych środków finansowych. Udziela wsparcia min. 100 osobom zainteresowanym: realizacją specjalistycznych szkoleń, przekwalifikowaniem, nabyciem nowych kompetencji rynkowych. Do projektu mogą zgłaszać się osoby pracujące, jak i osoby pozostające bez zatrudnienia. Dofinansowanie można pozyskać na: kursy specjalistyczne, kursy zawodowe, studia podyplomowe, szkolenia.

Harmonogram realizacji przedsięwzięcia: 36 m-cy

Przewidywany termin rozpoczęcia realizacji projektu: 1 stycznia 2023 r.

Przewidywany termin zakończenia realizacji projektu: 31 grudnia 2025 r.

Budżet projektu w I roku realizacji – 30%

Budżet projektu w II roku realizacji – 50%

Budżet projektu w III roku realizacji – 20%

Wskaźnik 5: Liczba nowych firm powstałych dzięki wsparciu instytucji otoczenia biznesu

KRYTERIUM II

Tytuł projektu:

ROZWÓJ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI NA TERENIE GMINY GRUDZIĄDZ

Podmiot inicjujący: instytucje otoczenia biznesu, trzeci sektor, podmioty ekonomii społecznej, inne

Partnerzy: brak

Cele projektu: Tworzenie na terenie gminy Grudziądz nowych przedsiębiorstw

Koszt całkowity projektu: 5 000 000

Projekt przewidziany do realizacji w ramach krajowych programów operacyjnych i RPO

Źródła finansowania projektu:

→ 20% wkład własny podmiotu inicjującego

→ 80% środki krajowego lub regionalnego programu operacyjnego

Projekt bez udziału pomocy publicznej; projekt z wykorzystaniem pomocy *de minimis*

Opis projektu: podmiot inicjujący składa wniosek o dofinansowanie i staje się operatorem wewnętrznym pozyskanych środków finansowych. Udziela wsparcia min. 100 osobom zainteresowanym uruchomieniem własnej działalności gospodarczej. Jako kryterium dostępu w projekcie zamieszcza się obowiązkowy staż zawodowy/praktykę zawodową zrealizowany przez osobę pretendującą do uruchomienia działalności gospodarczej w branży, w której docelowo osoba ta zamierza samodzielnie działać. Dodatkowym atutem będzie wykształcenie kierunkowe i doświadczenie branżowe.

Harmonogram realizacji przedsięwzięcia: 36 m-cy

Przewidywany termin rozpoczęcia realizacji projektu: 1 stycznia 2023 r.

Przewidywany termin zakończenia realizacji projektu: 31 grudnia 2025 r.

Budżet projektu w I roku realizacji – 30%

Budżet projektu w II roku realizacji – 50%

Budżet projektu w III roku realizacji – 20%

Wskaźnik 6.1: Liczba utworzonych LOG

Wskaźnik 6.2: Liczba nowych miejsc pracy utworzonych w LOG

KRYTERIUM III

Tytuł projektu:

UTWORZENIE LOKALNEJ ORGANIZACJI GOSPODARCZEJ NA TERENIE GMINY GRUDZIĄDZ

Podmiot inicjujący: organizacja skupiająca sektor MSP jako operator projektu, Lokalna Grupa Działania, konsorcja przedsiębiorców instytucje otoczenia biznesu, trzeci sektor, podmioty ekonomii społecznej, spółka celowa, inne

Partnerzy: Gmina Grudziądz

Cele projektu: Utworzenie na terenie Gminy Grudziądz lokalnej organizacji gospodarczej

Koszt całkowity projektu: 5 000 000 zł

Projekt przewidziany do realizacji w ramach krajowych programów operacyjnych i RPO

Źródła finansowania projektu:

→ 20% wkład własny podmiotu inicjującego

→ 80% środki krajowego lub regionalnego programu operacyjnego

Projekt bez udziału pomocy publicznej; projekt z wykorzystaniem pomocy *de minimis*

Opis projektu: podmiot inicjujący składa wnioski o dofinansowanie i staje się operatorem wewnętrznym pozyskanych środków finansowych. Powołuje w ramach spółdzielni bądź stowarzyszenia rejestrowego Lokalną Organizację Gospodarczą. W ramach LOG tworzone są na okres trwania projektu – 36 miesięcy – 3 nowe miejsca pracy w pełnym wymiarze RJR. LOG inicjuje działania zmierzające do rozwoju przedsiębiorczości na terenie gminy Grudziądz, poprawy jakości działań przedsiębiorczych, budowania kooperacji i sieci kontaktów, poszukiwania relacji gospodarczych dla sektora prywatnego i publicznego na poziomie międzynarodowym.

Harmonogram realizacji przedsięwzięcia: 36 m-cy

Przewidywany termin rozpoczęcia realizacji projektu: 1 stycznia 2024 r.

Przewidywany termin zakończenia realizacji projektu: 31 grudnia 2026 r.

Budżet projektu w I roku realizacji – 30%

Budżet projektu w II roku realizacji – 50%

Budżet projektu w III roku realizacji – 20%

Wskaźnik 7.1: Powierzchnia wyznaczonych i uzbrojonych terenów inwestycyjnych
Wskaźnik 7.2: Liczba inwestycji zlokalizowanych na przygotowanych terenach
KRYTERIUM I

Tytuł projektu:

**WYZNACZENIE, UZBROJENIE I ZAGOSPODAROWANIE TERENÓW
INWESTYCYJNYCH ZLOKALIZOWANYCH NA OBSZARZE GMINY
GRUDZIĄDZ**

Podmiot inicjujący: Gmina Grudziądz

Partnerzy: brak

Cele projektu: Wyznaczenie i uzbrojenie na obszarze Gminy Grudziądz terenów inwestycyjnych

Koszt całkowity projektu: 20 000 000 zł

Projekt przewidziany do realizacji w ramach krajowych programów operacyjnych i RPO

Źródła finansowania projektu:

→ 15% wkład własny podmiotu inicjującego

→ 85% środki krajowego lub regionalnego programu operacyjnego

Projekt bez udziału pomocy publicznej; projekt z wykorzystaniem pomocy *de minimis*

Opis projektu: Gmina Grudziądz składa wniosek o dofinansowanie wyznaczenia i uzbrojenia terenów inwestycyjnych oraz ich zagospodarowanie. W ramach realizacji projektu pozyskuje środki na wykup atrakcyjnych działek inwestycyjnych od właścicieli gruntu, uzbrojenie działek, ich zagospodarowanie w infrastrukturę.

Harmonogram realizacji przedsięwzięcia: 36 m-cy

Przewidywany termin rozpoczęcia realizacji projektu: 1 stycznia 2025 r.

Przewidywany termin zakończenia realizacji projektu: 31 grudnia 2027 r.

Budżet projektu w I roku realizacji – 10%

Budżet projektu w II roku realizacji – 40%

Budżet projektu w III roku realizacji – 50%

Wskaźnik 8.1: Liczba przedsiębiorstw, które skorzystały ze szkoleń
Wskaźnik 8.2: Liczba kampanii promocyjnych realizowanych przez gminę i przedsiębiorców
Wskaźnik 8.3: Liczba wypromowanych produktów lokalnych
Wskaźnik 8.4: Liczba wypromowanych wydarzeń realizowanych we współpracy z gminą i przedsiębiorcami

KRYTERIUM II

Tytuł projektu:

**DZIAŁANIA PROMOCYJNO – INFORMACYJNO – DORADCZE
REALIZOWANE NA TERENIE GMINY GRUDZIĄDZ PRZEZ
ADMINISTRACJĘ GMINY NA RZECZ PRZEDSIĘBIORCÓW**

Podmiot inicjujący: Gmina Grudziądz

Partnerzy: instytucje otoczenia biznesu, sektor MSP

Cele projektu: Realizacja działań promocyjno-informacyjno-doradczych przez gminę Grudziądz na rzecz przedsiębiorców i we współpracy z nimi

Koszt całkowity projektu: 2 000 000 zł

Projekt przewidziany do realizacji w ramach krajowych programów operacyjnych i RPO

Źródła finansowania projektu:

- 20% wkład własny podmiotu inicjującego
- 20% wkład własny partnera projektu
- 60% środki krajowego lub regionalnego programu operacyjnego

Projekt bez udziału pomocy publicznej; projekt z wykorzystaniem pomocy *de minimis*

Opis projektu: W ramach projektu gmina pozyskuje środki finansowe na realizację szkoleń dla przedsiębiorców (m.in. w zakresie działań PPP), prowadzenie wspólnych kampanii promocyjnych (gmina/sektor MSP), promocję markowych produktów lokalnych czy też promocję wspólnych wydarzeń realizowanych we współpracy z przedsiębiorcami.

Harmonogram realizacji przedsięwzięcia: 36 m-cy

Przewidywany termin rozpoczęcia realizacji projektu: 1 stycznia 2023 r.

Przewidywany termin zakończenia realizacji projektu: 31 grudnia 2025 r.

Budżet projektu w I roku realizacji – 20%

Budżet projektu w II roku realizacji – 40%

Budżet projektu w III roku realizacji – 40%

Wskaźnik 9.1: Liczba baz danych utworzonych przez gminę dotyczących przedsiębiorców

Wskaźnik 9.2: Liczba menadżerów przedsiębiorczości zatrudnionych w gminie

Wskaźnik 9.3: Liczba uaktualnionych i zmodyfikowanych stron internetowych z informacjami dla przedsiębiorców w gminie

KRYTERIUM III

Tytuł projektu:

DZIAŁANIA WSPIERAĄCE BUDOWANIE STREFY INWESTORA W URZĘDZIE GMINY GRUDZIĄDZ

Podmiot inicjujący: Gmina Grudziądz

Partnerzy: brak

Cele projektu: Budowanie strefy inwestora w Gminie Grudziądz

Koszt całkowity projektu: 500 000 zł

Projekt przewidziany do realizacji w ramach krajowych programów operacyjnych i RPO

Źródła finansowania projektu:

→ 20% wkład własny podmiotu inicjującego

→ 80% środki krajowego lub regionalnego programu operacyjnego

Projekt bez udziału pomocy publicznej; projekt z wykorzystaniem pomocy *de minimis*

Opis projektu: W ramach projektu gmina pozyskuje środki finansowe na uruchomienie profesjonalnej strefy inwestora w Urzędzie Gminy Grudziądz, stworzenie bazy danych zawierającej szczegółowe informacje na temat przedsiębiorców funkcjonujących w gminie oraz na zatrudnienie profesjonalnego menadżera przedsiębiorczości, którego zadaniem będzie budowanie kooperacji i inicjowanie współpracy między Urzędem Gminy a Przedsiębiorcami oraz na uaktualnienie i zmodyfikowanie strony internetowej Urzędu Gminy z informacjami dla przedsiębiorców.

Harmonogram realizacji przedsięwzięcia: 36 m-cy

Przewidywany termin rozpoczęcia realizacji projektu: 1 stycznia 2024 r.

Przewidywany termin zakończenia realizacji projektu: 31 grudnia 2026 r.

Budżet projektu w I roku realizacji – 20%

Budżet projektu w II roku realizacji – 40%

Budżet projektu w III roku realizacji – 40%

5. POWIĄZANIE LOKALNEGO PROGRAMU ROZWOJU GOSPODARCZEGO Z DOKUMENTAMI O CHARAKTERZE STRATEGICZNYM

Powiązanie z gminnymi dokumentami strategicznymi

Założenia Lokalnego Programu Rozwoju Gospodarczego są ściśle powiązane ze Strategią Rozwoju Gminy Grudziądz na lata 2014-2022, przyjętej uchwałą Rady Gminy Grudziądz nr XLII/306/2014 z dnia 5 czerwca 2014 r. Oba dokumenty w analogiczny sposób identyfikują szanse i zagrożenia związane z rozwojem lokalnej przedsiębiorczości, wskazując, że kluczowym problemem dla dalszego rozwoju gminy w szerokim ujęciu, są niewystarczające warunki dla prowadzenia i zakładania działalności gospodarczej. Składa się na to m.in. brak terenów przeznaczonych pod inwestycje czy ograniczone możliwości doradcze w zakresie pozyskiwania środków zewnętrznych.

Obowiązująca strategia określa cel strategiczny pozostający w bezpośredniej korelacji z celami wskazanymi w LPRG. Jest nim stworzenie przyjaznego klimatu inwestycyjnego w gminie Grudziądz, poprzez takie działania jak: wzbogacenie oferty inwestycyjnej, wprowadzanie innowacyjnych rozwiązań technologicznych, realizowanie inwestycji w formule partnerstwa publiczno-prywatnego, pozyskiwanie środków z zewnętrznych źródeł finansowania czy aktywizacja organizacji pozarządowych.

Powiązanie ze strategią województwa, strategiami krajowymi, Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Kujawsko-Pomorskiego, Krajowym Planem Odbudowy, Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich i Krajowymi Programami Operacyjnymi

Realizacja Lokalnego Programu Rozwoju Gospodarczego dla gminy Grudziądz powiązana jest z licznymi założeniami obecnymi zarówno w dokumentach strategicznych na poziomie województwa kujawsko-pomorskiego, jak i w opracowaniach o charakterze ogólnokrajowym. Zgodność założeń, o których mowa weryfikowana była na poziomie wskaźników kontekstowych będących jednocześnie wyznacznikiem inicjatyw planowanych do realizacji. LPRG dla gminy Grudziądz zestawiono z następującymi dokumentami strategicznymi:

- Zgodność ze Strategią Przyspieszenia 2030+ Województwa Kujawsko-Pomorskiego,
- Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.),
- Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030,
- Strategia zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa 2030,

→ Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2030,

→ Strategia Produktywności 2030 (Projekt).

Zgodność ze Strategią Przyspieszenia 2030+ Województwa Kujawsko-Pomorskiego

Lp.	Wskaźnik kontekstowy	Cel główny i wyzwania
1.1.	Liczba firm, które wprowadziły technologie ICT	Cel główny 3 Strategii Przyspieszenia 2030+ KONKURENCYJNA GOSPODARKA Wyzwanie rozwojowe województwa kujawsko-pomorskiego nr 3 „Rozwój gospodarczy”. Wyzwanie rozwojowe województwa kujawsko-pomorskiego nr 4 „Wzrost innowacyjności województwa”. Wyzwanie rozwojowe województwa kujawsko-pomorskiego nr 10 „Powszechna dostępność technologii informacyjnych”. Wyzwanie rozwojowe województwa kujawsko-pomorskiego nr 14 „Odbudowa gospodarki regionu po pandemii COVID-19”.
1.2.	Liczba firm, które utworzyły strony internetowe	
1.3.	Liczba firm, które uruchomiły sklepy internetowe	
2.	Liczba nowo powstałych przedsiębiorstw	Cel główny 3 Strategii Przyspieszenia 2030+ KONKURENCYJNA GOSPODARKA Wyzwanie rozwojowe województwa kujawsko-pomorskiego nr 3 „Rozwój gospodarczy”. Wyzwanie rozwojowe województwa kujawsko-pomorskiego nr 4 „Wzrost innowacyjności województwa”. Wyzwanie rozwojowe województwa kujawsko-pomorskiego nr 14 „Odbudowa gospodarki regionu po pandemii COVID-19”.
3	Liczba inwestycji zrealizowanych w formule partnerstwa publiczno-prywatnego	Cel główny 3 Strategii Przyspieszenia 2030+ KONKURENCYJNA GOSPODARKA Wyzwanie rozwojowe województwa kujawsko-pomorskiego nr 3 „Rozwój gospodarczy”. Wyzwanie rozwojowe województwa kujawsko-pomorskiego nr 4 „Wzrost innowacyjności województwa”.
4.1.	Liczba firm/pracowników, którzy skorzystali ze specjalistycznych szkoleń	Cel główny 3 Strategii Przyspieszenia 2030+ KONKURENCYJNA GOSPODARKA Wyzwanie rozwojowe województwa kujawsko-pomorskiego nr 1 „Poprawa poziomu rozwoju społecznego mieszkańców województwa”. Wyzwanie rozwojowe województwa kujawsko-pomorskiego nr 2 „Dostosowanie kierunków rozwoju województwa do transformacji demograficznej i konsekwencji starzenia się społeczeństwa”. Wyzwanie rozwojowe województwa kujawsko-pomorskiego nr 3 „Rozwój gospodarczy”. Wyzwanie rozwojowe województwa kujawsko-pomorskiego nr 4 „Wzrost innowacyjności województwa”. Wyzwanie rozwojowe województwa kujawsko-pomorskiego nr 14 „Odbudowa gospodarki regionu po pandemii COVID-19”.
4.2.	Liczba osób pracujących, które zostały przekwalifikowane	
4.3.	Liczba bezrobotnych, którzy nabyli nowe kompetencje rynkowe	

5.	Liczba nowych firm powstałych dzięki wsparciu instytucji otoczenia biznesu	Cel główny 3 Strategii Przyspieszenia 2030+ KONKURENCYJNA GOSPODARKA Cel główny 3 Strategii Przyspieszenia 2030+ KONKURENCYJNA GOSPODARKA Wyzwanie rozwojowe województwa kujawsko-pomorskiego nr 3 „Rozwój gospodarczy”. Wyzwanie rozwojowe województwa kujawsko-pomorskiego nr 8 „Nowoczesny sektor rolno-spożywczy”. Wyzwanie rozwojowe województwa kujawsko-pomorskiego nr 9 „Rozwój uzdrowisk”. Wyzwanie rozwojowe województwa kujawsko-pomorskiego nr 14 „Odbudowa gospodarki regionu po pandemii COVID-19”.
6.1.	Liczba utworzonych LOG	Cel główny 3 Strategii Przyspieszenia 2030+ KONKURENCYJNA GOSPODARKA Wyzwanie rozwojowe województwa kujawsko-pomorskiego nr 3 „Rozwój gospodarczy”. Wyzwanie rozwojowe województwa kujawsko-pomorskiego nr 14 „Odbudowa gospodarki regionu po pandemii COVID-19”.
6.2.	Liczba miejsc pracy utworzonych w LOG	
7.1.	Powierzchnia wyznaczonych i uzbrojonych terenów inwestycyjnych	Cel główny 3 Strategii Przyspieszenia 2030+ KONKURENCYJNA GOSPODARKA Wyzwanie rozwojowe województwa kujawsko-pomorskiego nr 3 „Rozwój gospodarczy”. Wyzwanie rozwojowe województwa kujawsko-pomorskiego nr 4 „Wzrost innowacyjności województwa”. Wyzwanie rozwojowe województwa kujawsko-pomorskiego nr 5 „Poprawa dostępności zewnętrznej oraz wykorzystanie potencjału logistycznego województwa”. Wyzwanie rozwojowe województwa kujawsko-pomorskiego nr 14 „Odbudowa gospodarki regionu po pandemii COVID-19”.
7.2.	Liczba inwestycji zlokalizowanych na przygotowanych terenach inwestycyjnych	
8.1.	Liczba przedsiębiorstw, które skorzystały ze szkoleń	Cel główny 3 Strategii Przyspieszenia 2030+ KONKURENCYJNA GOSPODARKA Wyzwanie rozwojowe województwa kujawsko-pomorskiego nr 3 „Rozwój gospodarczy”. Wyzwanie rozwojowe województwa kujawsko-pomorskiego nr 14 „Odbudowa gospodarki regionu po pandemii COVID-19”.
8.2.	Liczba kampanii promocyjnych realizowanych przez gminę i przedsiębiorców	
8.3.	Liczba wypromowanych produktów lokalnych	
8.4.	Liczba wypromowanych wydarzeń realizowanych we współpracy z gminą i przedsiębiorcami	
9.1.	Liczba baz danych utworzonych przez gminę dotyczących przedsiębiorców	Cel główny 3 Strategii Przyspieszenia 2030+ KONKURENCYJNA GOSPODARKA Wyzwanie rozwojowe województwa kujawsko-pomorskiego nr 3 „Rozwój gospodarczy”.
9.2.	Liczba menadżerów przedsiębiorczości zatrudnionych w gminie	
9.3.	Liczba uaktualnionych i zmodyfikowanych stron internetowych z informacjami dla przedsiębiorców w gminie	

Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)

Lp.	Wskaźnik kontekstowy	Cel szczegółowy i obszary
1.1.	Liczba firm, które wprowadziły technologie ICT	Cel szczegółowy I TRWAŁY WZROST GOSPODARCZY OPARTY CORAZ SILNIEJ O WIEDZĘ, DANE I DOSKONAŁOŚĆ Obszar: Reindustrializacja Obszar: Rozwój innowacyjnych firm Obszar: Małe i średnie przedsiębiorstwa
1.2.	Liczba firm, które utworzyły strony internetowe	
1.3.	Liczba firm, które uruchomiły sklepy internetowe	
2.	Liczba nowo powstałych przedsiębiorstw	Cel szczegółowy I TRWAŁY WZROST GOSPODARCZY OPARTY CORAZ SILNIEJ O WIEDZĘ, DANE I DOSKONAŁOŚĆ Obszar: Małe i średnie przedsiębiorstwa
3	Liczba inwestycji zrealizowanych w formule partnerstwa publiczno-prywatnego	Cel szczegółowy I TRWAŁY WZROST GOSPODARCZY OPARTY CORAZ SILNIEJ O WIEDZĘ, DANE I DOSKONAŁOŚĆ Obszar: Małe i średnie przedsiębiorstwa Cel szczegółowy II ROZWÓJ SPOŁECZNIE WRAŻLIWY I TERYTORIALNIE ZRÓWNOWAŻONY Obszar: Spójność społeczna Cel szczegółowy III SKUTECZNE PAŃSTWO I INSTYTUCJE SŁUŻĄCE WZROSTOWI ORAZ WŁĄCZENIU SPOŁECZNEMU Obszar: Efektywność wykorzystania środków UE
4.1.	Liczba firm/pracowników, którzy skorzystali ze specjalistycznych szkoleń	Cel szczegółowy I TRWAŁY WZROST GOSPODARCZY OPARTY CORAZ SILNIEJ O WIEDZĘ, DANE I DOSKONAŁOŚĆ Obszar: Małe i średnie przedsiębiorstwa Obszar: Kapitał dla rozwoju
4.2.	Liczba osób pracujących, które zostały przekwalifikowane	
4.3.	Liczba bezrobotnych, którzy nabyli nowe kompetencje rynkowe	
5.	Liczba nowych firm powstałych dzięki wsparciu instytucji otoczenia biznesu	Cel szczegółowy I TRWAŁY WZROST GOSPODARCZY OPARTY CORAZ SILNIEJ O WIEDZĘ, DANE I DOSKONAŁOŚĆ Obszar: Małe i średnie przedsiębiorstwa
6.1.	Liczba utworzonych LOG	Cel szczegółowy I TRWAŁY WZROST GOSPODARCZY OPARTY CORAZ SILNIEJ O WIEDZĘ, DANE I DOSKONAŁOŚĆ Obszar: Małe i średnie przedsiębiorstwa Obszar: Ekspansja zagraniczna
6.2.	Liczba miejsc pracy utworzonych w LOG	
7.1.	Powierzchnia wyznaczonych i uzbrojonych terenów inwestycyjnych	Cel szczegółowy I TRWAŁY WZROST GOSPODARCZY OPARTY CORAZ SILNIEJ O WIEDZĘ, DANE I DOSKONAŁOŚĆ Obszar: Reindustrializacja Obszar: Rozwój innowacyjnych firm Obszar: Małe i średnie przedsiębiorstwa Obszar: Ekspansja zagraniczna
7.2.	Liczba inwestycji zlokalizowanych na przygotowanych terenach inwestycyjnych	

		SKUTECZNE PAŃSTWO I INSTYTUCJE SŁUŻĄCE WZROSTOWI ORAZ WŁĄCZENIU SPOŁECZNEMU Obszar: Efektywność wykorzystania środków UE
8.1.	Liczba przedsiębiorstw, które skorzystały ze szkoleń	Cel szczegółowy I TRWAŁY WZROST GOSPODARCZY OPARTY CORAZ SILNIEJ O WIEDZĘ, DANE I DOSKONAŁOŚĆ Obszar: Małe i średnie przedsiębiorstwa Cel szczegółowy III SKUTECZNE PAŃSTWO I INSTYTUCJE SŁUŻĄCE WZROSTOWI ORAZ WŁĄCZENIU SPOŁECZNEMU Obszar: Efektywność wykorzystania środków UE
8.2.	Liczba kampanii promocyjnych realizowanych przez gminę i przedsiębiorców	
8.3.	Liczba wypromowanych produktów lokalnych	
8.4.	Liczba wypromowanych wydarzeń realizowanych we współpracy z gminą i przedsiębiorcami	
9.1.	Liczba baz danych utworzonych przez gminę dotyczących przedsiębiorców	Cel szczegółowy I TRWAŁY WZROST GOSPODARCZY OPARTY CORAZ SILNIEJ O WIEDZĘ, DANE I DOSKONAŁOŚĆ Obszar: Kapitał dla rozwoju Obszar: Małe i średnie przedsiębiorstwa Cel szczegółowy III SKUTECZNE PAŃSTWO I INSTYTUCJE SŁUŻĄCE WZROSTOWI ORAZ WŁĄCZENIU SPOŁECZNEMU Obszar: Instytucje prorozwojowe i strategiczne zarządzanie rozwojem Obszar: Efektywność wykorzystania środków UE
9.2.	Liczba menadżerów przedsiębiorczości zatrudnionych w gminie	
9.3.	Liczba uaktualnionych i zmodyfikowanych stron internetowych z informacjami dla przedsiębiorców w gminie	

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030

Lp.	Wskaźnik kontekstowy	Cel główny i szczegółowe
1.1.	Liczba firm, które wprowadziły technologie ICT	Cel główny II WZMACNIANIE REGIONALNYCH PRZEWAG KONKURENCYJNYCH Cel szczegółowy 2.2. „Wspieranie przedsiębiorczości na szczeblu regionalnym i lokalnym”. Cel szczegółowy 2.3. „Innowacyjny rozwój regionu”
1.2.	Liczba firm, które utworzyły strony internetowe	
1.3.	Liczba firm, które uruchomiły sklepy internetowe	
2.	Liczba nowo powstałych przedsiębiorstw	Cel główny I ZWIĘKSZENIE SPÓJNOŚCI ROZWOJU KRAJU W WYMIARZE SPOŁECZNYM, GOSPODARCZYM, ŚRODOWISKOWYM I PRZESTRZENNYM Cel szczegółowy 1.1. „Wzmacnianie szans rozwojowych obszarów słabszych gospodarczo”.
3	Liczba inwestycji zrealizowanych w formule partnerstwa publiczno-prywatnego	Cel główny I ZWIĘKSZENIE SPÓJNOŚCI ROZWOJU KRAJU W WYMIARZE SPOŁECZNYM, GOSPODARCZYM, ŚRODOWISKOWYM I PRZESTRZENNYM Cel szczegółowy 1.5. „Rozwój infrastruktury wspierającej dostarczanie usług publicznych i podnoszącej atrakcyjność inwestycyjną obszarów”. Cel główny II

		<p>WZMACNIANIE REGIONALNYCH PRZEWAG KONKURENCYJNYCH</p> <p>Cel szczegółowy 2.2. „Wspieranie przedsiębiorczości na szczeblu regionalnym i lokalnym”.</p> <p>Cel główny III</p> <p>PODNIESIENIE JAKOŚCI ZARZĄDZANIA I WDRAŻANIA POLITYK UKIERUNKOWANYCH TERYTORIALNIE</p> <p>Cel szczegółowy 3.2. „Wzmacnianie współpracy i zintegrowanego podejścia do rozwoju na poziomie lokalnym, regionalnym i ponadregionalnym”.</p>
4.1.	Liczba firm/pracowników, którzy skorzystali ze specjalistycznych szkoleń	<p>Cel główny II</p> <p>WZMACNIANIE REGIONALNYCH PRZEWAG KONKURENCYJNYCH</p> <p>Cel szczegółowy 2.1. „Rozwój kapitału ludzkiego i społecznego”.</p>
4.2.	Liczba osób pracujących, które zostały przekwalifikowane	
4.3.	Liczba bezrobotnych, którzy nabyli nowe kompetencje rynkowe	
5.	Liczba nowych firm powstałych dzięki wsparciu instytucji otoczenia biznesu	<p>Cel główny I</p> <p>ZWIĘKSZENIE SPÓJNOŚCI ROZWOJU KRAJU W WYMIARZE SPOŁECZNYM, GOSPODARCZYM, ŚRODOWISKOWYM I PRZESTRZENNYM</p> <p>Cel szczegółowy 1.1. „Wzmacnianie szans rozwojowych obszarów słabszych gospodarczo”.</p> <p>Cel główny II</p> <p>WZMACNIANIE REGIONALNYCH PRZEWAG KONKURENCYJNYCH</p> <p>Cel szczegółowy 2.2. „Wspieranie przedsiębiorczości na szczeblu regionalnym i lokalnym”.</p>
6.1.	Liczba utworzonych LOG	<p>Cel główny I</p> <p>ZWIĘKSZENIE SPÓJNOŚCI ROZWOJU KRAJU W WYMIARZE SPOŁECZNYM, GOSPODARCZYM, ŚRODOWISKOWYM I PRZESTRZENNYM</p> <p>Cel szczegółowy 1.1. „Wzmacnianie szans rozwojowych obszarów słabszych gospodarczo”.</p> <p>Cel główny II</p> <p>WZMACNIANIE REGIONALNYCH PRZEWAG KONKURENCYJNYCH</p> <p>Cel szczegółowy 2.2. „Wspieranie przedsiębiorczości na szczeblu regionalnym i lokalnym”.</p>
6.2.	Liczba miejsc pracy utworzonych w LOG	
7.1.	Powierzchnia wyznaczonych i uzbrojonych terenów inwestycyjnych	<p>Cel główny I</p> <p>ZWIĘKSZENIE SPÓJNOŚCI ROZWOJU KRAJU W WYMIARZE SPOŁECZNYM, GOSPODARCZYM, ŚRODOWISKOWYM I PRZESTRZENNYM</p> <p>Cel szczegółowy 1.1. „Wzmacnianie szans rozwojowych obszarów słabszych gospodarczo”.</p> <p>Cel główny II</p> <p>WZMACNIANIE REGIONALNYCH PRZEWAG KONKURENCYJNYCH</p>
7.2.	Liczba inwestycji zlokalizowanych na przygotowanych terenach inwestycyjnych	

		Cel szczegółowy 2.2. „Wspieranie przedsiębiorczości na szczeblu regionalnym i lokalnym”.
8.1.	Liczba przedsiębiorstw, które skorzystały ze szkoleń	<p>Cel główny I ZWIĘKSZENIE SPÓJNOŚCI ROZWOJU KRAJU W WYMIARZE SPOŁECZNYM, GOSPODARCZYM, ŚRODOWISKOWYM I PRZESTRZENNYM</p> <p>Cel szczegółowy 1.1. „Wzmacnianie szans rozwojowych obszarów słabszych gospodarczo”.</p> <p>Cel główny II WZMACNIANIE REGIONALNYCH PRZEWAG KONKURENCYJNYCH</p> <p>Cel szczegółowy 2.2. „Wspieranie przedsiębiorczości na szczeblu regionalnym i lokalnym”.</p> <p>Cel główny III PODNIESIENIE JAKOŚCI ZARZĄDZANIA I WDRAŻANIA POLITYK UKIERUNKOWANYCH TERYTORIALNIE</p> <p>Cel szczegółowy 3.2. „Wzmacnianie współpracy i zintegrowanego podejścia do rozwoju na poziomie lokalnym, regionalnym i ponadregionalnym”.</p>
8.2.	Liczba kampanii promocyjnych realizowanych przez gminę i przedsiębiorców	
8.3.	Liczba wypromowanych produktów lokalnych	
8.4.	Liczba wypromowanych wydarzeń realizowanych we współpracy z gminą i przedsiębiorcami	
9.1.	Liczba baz danych utworzonych przez gminę dotyczących przedsiębiorców	<p>Cel główny III PODNIESIENIE JAKOŚCI ZARZĄDZANIA I WDRAŻANIA POLITYK UKIERUNKOWANYCH TERYTORIALNIE</p> <p>Cel szczegółowy 3.1. „Wzmacnianie potencjału administracji na rzecz zarządzania rozwojem”</p> <p>Cel szczegółowy 3.2. „Wzmacnianie współpracy i zintegrowanego podejścia do rozwoju na poziomie lokalnym, regionalnym i ponadregionalnym”.</p> <p>Cel szczegółowy 3.3. „Poprawa świadczenia usług publicznych”.</p>
9.2.	Liczba menadżerów przedsiębiorczości zatrudnionych w gminie	
9.3.	Liczba uaktualnionych i zmodyfikowanych stron internetowych z informacjami dla przedsiębiorców w gminie	

Strategia zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa 2030

Lp.	Wskaźnik kontekstowy	Cel szczegółowy i kierunki interwencji
1.1.	Liczba firm, które wprowadziły technologie ICT	<p>Cel szczegółowy I ZWIĘKSZENIE OPLACALNOŚCI PRODUKCJI ROLNEJ I RYBACKIEJ</p> <p>Kierunek interwencji 1.3. „Rozwój innowacji, cyfryzacji i przemysłu 4.0. w sektorze rolno-spożywczym”.</p>
1.2.	Liczba firm, które utworzyły strony internetowe	
1.3.	Liczba firm, które uruchomiły sklepy internetowe	
2.	Liczba nowo powstałych przedsiębiorstw	<p>Cel szczegółowy III ROZWÓJ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI, POZAROLNICZYCH MIEJSC PRACY I AKTYWNEGO SPOŁECZEŃSTWA</p> <p>Kierunek interwencji 3.2. „Rozwój przedsiębiorczości i nowych miejsc pracy”.</p>
3	Liczba inwestycji zrealizowanych w formule partnerstwa publiczno-prywatnego	<p>Cel szczegółowy II POPRAWA JAKOŚCI ŻYCIA, INFRASTRUKTURY I STANU ŚRODOWISKA</p> <p>Kierunek interwencji 2.2. „Dostępność wysokiej jakości usług publicznych”.</p>

		Kierunek interwencji 2.3. „Rozwój infrastruktury społecznej i rewitalizacja wsi i małych miast”. Cel szczegółowy III ROZWÓJ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI, POZAROLNICZYCH MIEJSC PRACY I AKTYWNEGO SPOŁECZEŃSTWA Kierunek interwencji 3.4. „Budowa i rozwój zdolności do współpracy w wymiarze społecznym i terytorialnym”. Kierunek interwencji 3.5. „Rozwój ekonomii i solidarności społecznej na obszarach wiejskich”.
4.1.	Liczba firm/pracowników, którzy skorzystali ze specjalistycznych szkoleń	Cel szczegółowy III ROZWÓJ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI, POZAROLNICZYCH MIEJSC PRACY I AKTYWNEGO SPOŁECZEŃSTWA Kierunek interwencji 3.3. „Wzrost umiejętności i kompetencji mieszkańców wsi”.
4.2.	Liczba osób pracujących, które zostały przekwalifikowane	
4.3.	Liczba bezrobotnych, którzy nabyli nowe kompetencje rynkowe	
5.	Liczba nowych firm powstałych dzięki wsparciu instytucji otoczenia biznesu	Cel szczegółowy III ROZWÓJ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI, POZAROLNICZYCH MIEJSC PRACY I AKTYWNEGO SPOŁECZEŃSTWA Kierunek interwencji 3.2. „Rozwój przedsiębiorczości i nowych miejsc pracy”.
6.1.	Liczba utworzonych LOG	Cel szczegółowy III ROZWÓJ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI, POZAROLNICZYCH MIEJSC PRACY I AKTYWNEGO SPOŁECZEŃSTWA Kierunek interwencji 3.2. „Rozwój przedsiębiorczości i nowych miejsc pracy”.
6.2.	Liczba miejsc pracy utworzonych w LOG	
7.1.	Powierzchnia wyznaczonych i uzbrojonych terenów inwestycyjnych	Cel szczegółowy II POPRAWA JAKOŚCI ŻYCIA, INFRASTRUKTURY I STANU ŚRODOWISKA Kierunek interwencji 2.1. „Rozwój liniowej infrastruktury technicznej”. Cel szczegółowy III ROZWÓJ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI, POZAROLNICZYCH MIEJSC PRACY I AKTYWNEGO SPOŁECZEŃSTWA Kierunek interwencji 3.2. „Rozwój przedsiębiorczości i nowych miejsc pracy”.
7.2.	Liczba inwestycji zlokalizowanych na przygotowanych terenach inwestycyjnych	
8.1.	Liczba przedsiębiorstw, które skorzystały ze szkoleń	Cel szczegółowy III ROZWÓJ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI, POZAROLNICZYCH MIEJSC PRACY I AKTYWNEGO SPOŁECZEŃSTWA Kierunek interwencji 3.2. „Rozwój przedsiębiorczości i nowych miejsc pracy”.
8.2.	Liczba kampanii promocyjnych realizowanych przez gminę i przedsiębiorców	
8.3.	Liczba wypromowanych produktów lokalnych	
8.4.	Liczba wypromowanych wydarzeń realizowanych we współpracy z gminą i przedsiębiorcami	
9.1.	Liczba baz danych utworzonych przez gminę dotyczących przedsiębiorców	Cel szczegółowy II POPRAWA JAKOŚCI ŻYCIA, INFRASTRUKTURY I STANU ŚRODOWISKA
9.2.	Liczba menadżerów przedsiębiorczości zatrudnionych w gminie	

9.3.	Liczba uaktualnionych i zmodyfikowanych stron internetowych z informacjami dla przedsiębiorców w gminie	Kierunek interwencji 2.2. „Dostępność wysokiej jakości usług publicznych”. Cel szczegółowy III ROZWÓJ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI, POZAROLNICZYCH MIEJSC PRACY I AKTYWNEGO SPOŁECZEŃSTWA Kierunek interwencji 3.2. „Rozwój przedsiębiorczości i nowych miejsc pracy”.
------	---	---

Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2030

Lp.	Wskaźnik kontekstowy	Cele szczegółowe
1.1.	Liczba firm, które wprowadziły technologie ICT	Nie dotyczy
1.2.	Liczba firm, które utworzyły strony internetowe	
1.3.	Liczba firm, które uruchomiły sklepy internetowe	
2.	Liczba nowo powstałych przedsiębiorstw	Nie dotyczy
3	Liczba inwestycji zrealizowanych w formule partnerstwa publiczno-prywatnego	Cel szczegółowy 4 REDUKCJA UBÓSTWA I WYKLUCZENIA SPOŁECZNEGO ORAZ POPRAWA DOSTĘPU DO USŁUG ŚWIADCZONYCH W ODPOWIEDZI NA WYZWANIA DEMOGRAFICZNE
4.1.	Liczba firm/pracowników, którzy skorzystali ze specjalistycznych szkoleń	Cel szczegółowy 3 WZROST I POPRAWA WYKORZYSTANIA POTENCJAŁU KAPITAŁU UDZKIEGO NA RYNKU PRACY
4.2.	Liczba osób pracujących, które zostały przekwalifikowane	
4.3.	Liczba bezrobotnych, którzy nabyli nowe kompetencje rynkowe	
5.	Liczba nowych firm powstałych dzięki wsparciu instytucji otoczenia biznesu	Nie dotyczy
6.1.	Liczba utworzonych LOG	Nie dotyczy
6.2.	Liczba miejsc pracy utworzonych w LOG	
7.1.	Powierzchnia wyznaczonych i uzbrojonych terenów inwestycyjnych	Nie dotyczy
7.2.	Liczba inwestycji zlokalizowanych na przygotowanych terenach inwestycyjnych	
8.1.	Liczba przedsiębiorstw, które skorzystały ze szkoleń	Nie dotyczy
8.2.	Liczba kampanii promocyjnych realizowanych przez gminę i przedsiębiorców	
8.3.	Liczba wypromowanych produktów lokalnych	
8.4.	Liczba wypromowanych wydarzeń realizowanych we współpracy z gminą i przedsiębiorcami	
9.1.	Liczba baz danych utworzonych przez gminę dotyczących przedsiębiorców	Cel szczegółowy 3 WZROST I POPRAWA WYKORZYSTANIA POTENCJAŁU KAPITAŁU UDZKIEGO NA RYNKU PRACY
9.2.	Liczba menadżerów przedsiębiorczości zatrudnionych w gminie	

9.3.	Liczba uaktualnionych i zmodyfikowanych stron internetowych z informacjami dla przedsiębiorców w gminie	
------	---	--

Strategia Produktywności 2030 (Projekt)

Lp.	Wskaźnik kontekstowy	Wymiar terytorialny Strategii i kierunek interwencji
1.1.	Liczba firm, które wprowadziły technologie ICT	Wymiar terytorialny III INWESTYCJE (KAPITAŁ TRWAŁY I FINANSOWY) Kierunek interwencji 3.2. „Transformacja cyfrowa przedsiębiorstw”.
1.2.	Liczba firm, które utworzyły strony internetowe	
1.3.	Liczba firm, które uruchomiły sklepy internetowe	
2.	Liczba nowo powstałych przedsiębiorstw	Wymiar terytorialny III INWESTYCJE (KAPITAŁ TRWAŁY I FINANSOWY) Kierunek interwencji 3.1. „Zwiększenie inwestycji prywatnych”.
3	Liczba inwestycji zrealizowanych w formule partnerstwa publiczno-prywatnego	Wymiar terytorialny III INWESTYCJE (KAPITAŁ TRWAŁY I FINANSOWY) Kierunek interwencji 3.1. „Zwiększenie inwestycji prywatnych”. Wymiar terytorialny IV ORGANIZACJE I INSTYTUCJE Kierunek interwencji 4.1. „Poprawa funkcjonowania instytucji publicznych na rzecz wzmocnienia wzrostu gospodarczego”. Kierunek interwencji 4.2. „Poprawa funkcjonowania instytucji prywatnych na rzecz budowy zaufania i kooperacji”.
4.1.	Liczba firm/pracowników, którzy skorzystali ze specjalistycznych szkoleń	Wymiar terytorialny II PRACA I KAPITAŁ LUDZKI Kierunek interwencji 2.1. „Dostosowanie kompetencji do wyzwań przyszłości”.
4.2.	Liczba osób pracujących, które zostały przekwalifikowane	
4.3.	Liczba bezrobotnych, którzy nabyli nowe kompetencje rynkowe	
5.	Liczba nowych firm powstałych dzięki wsparciu instytucji otoczenia biznesu	Wymiar terytorialny III INWESTYCJE (KAPITAŁ TRWAŁY I FINANSOWY) Kierunek interwencji 3.1. „Zwiększenie inwestycji prywatnych”.
6.1.	Liczba utworzonych LOG	Wymiar terytorialny III INWESTYCJE (KAPITAŁ TRWAŁY I FINANSOWY) Kierunek interwencji 3.1. „Zwiększenie inwestycji prywatnych”. Wymiar terytorialny IV ORGANIZACJE I INSTYTUCJE Kierunek interwencji 4.1. „Poprawa funkcjonowania instytucji publicznych na rzecz wzmocnienia wzrostu gospodarczego”.
6.2.	Liczba miejsc pracy utworzonych w LOG	

		Kierunek interwencji 4.2. „Poprawa funkcjonowania instytucji prywatnych na rzecz budowy zaufania i kooperacji”.
7.1.	Powierzchnia wyznaczonych i uzbrojonych terenów inwestycyjnych	Wymiar terytorialny III INWESTYCJE (KAPITAŁ TRWAŁY I FINANSOWY)
7.2.	Liczba inwestycji zlokalizowanych na przygotowanych terenach inwestycyjnych	Kierunek interwencji 3.1. „Zwiększenie inwestycji prywatnych”. Wymiar terytorialny IV ORGANIZACJE I INSTYTUCJE Kierunek interwencji 4.1. „Poprawa funkcjonowania instytucji publicznych na rzecz wzmocnienia wzrostu gospodarczego”.
8.1.	Liczba przedsiębiorstw, które skorzystały ze szkoleń	Wymiar terytorialny III INWESTYCJE (KAPITAŁ TRWAŁY I FINANSOWY)
8.2.	Liczba kampanii promocyjnych realizowanych przez gminę i przedsiębiorców	Kierunek interwencji 3.1. „Zwiększenie inwestycji prywatnych”.
8.3.	Liczba wypromowanych produktów lokalnych	Wymiar terytorialny IV ORGANIZACJE I INSTYTUCJE
8.4.	Liczba wypromowanych wydarzeń realizowanych we współpracy z gminą i przedsiębiorcami	Kierunek interwencji 4.1. „Poprawa funkcjonowania instytucji publicznych na rzecz wzmocnienia wzrostu gospodarczego”.
9.1.	Liczba baz danych utworzonych przez gminę dotyczących przedsiębiorców	Wymiar terytorialny IV ORGANIZACJE I INSTYTUCJE
9.2.	Liczba menadżerów przedsiębiorczości zatrudnionych w gminie	Kierunek interwencji 4.1. „Poprawa funkcjonowania instytucji publicznych na rzecz wzmocnienia wzrostu gospodarczego”.
9.3.	Liczba uaktualnionych i zmodyfikowanych stron internetowych z informacjami dla przedsiębiorców w gminie	

W dalszej części Lokalnego Programu Rozwoju Gospodarczego dla gminy Grudziądz przeprowadzono analizy dostępnych źródeł finansowania dla inicjatyw zaproponowanych do realizacji.

Regionalny Program Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2021-2027 (projekt)

Lp.	Tytuł projektu	Możliwe źródło finansowania w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2021-2027 (Projekt)
1.	CYFROWY BIZNES SZANSĄ NA ZWIĘKSZENIE WYKORZYSTANIA TECHNOLOGII INFORMACYJNO-KOMUNIKACYJNYCH PRZEZ SEKTOR MSP W GMINIE GRUDZIĄDZ	Cel Polityki 1. (ii) Rozwój usług i produktów opartych na TIK, systemach ERP w przedsiębiorstwach, aplikacjach webowych i systemach sprzedażowych (EFRR) Cel polityki 4. (vi) Wsparcie osób dorosłych, które z własnej inicjatywy są zainteresowane nabyciem lub uzupełnieniem kwalifikacji z zakresu ICT i języków obcych (EFS+)
2.	ROZWÓJ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI NA TERENIE GMINY GRUDZIĄDZ	Cel Polityki 1. (iii) Wsparcie dla nowopowstałych firm (EFRR) Cel Polityki 1. (iii)

		<p>Inkubatory przedsiębiorczości (EFRR) Cel Polityki 1. (iii) Wsparcie w zakresie tworzenia i rozwoju innowacyjnych modeli biznesowych MŚP jako sposobów prowadzenia działalności (EFRR) Cel polityki 4. (i) Instrumenty i usługi rynku pracy skierowane do osób bezrobotnych, w tym długotrwale bezrobotnych (EFS+) Cel polityki 4. (i) Wsparcie kompleksowej aktywizacji zawodowej osób innych niż bezrobotne, w szczególności skierowane do kobiet, imigrantów, osób 50+, osób o niskich kwalifikacjach, itd. (EFS+) Cel polityki 4. (i) Wsparcie aktywizacji osób młodych (EFS+) Cel polityki 4. (i) Usługi wsparcia przedsiębiorczości społecznej (EFS+) Cel polityki 4. (i) Koordynacja rozwoju ekonomii społecznej (EFS+) Cel polityki 4. (ii) Wsparcie funkcjonowania i tworzenia podmiotów świadczących usługi opieki nad dziećmi do lat 3 (EFS+)</p>
3.	<p>ROZWÓJ INWESTYCJI W FORMULE PARTNERSTWA PUBLICZNO-PRYWATNEGO NA TERENIE GMINY GRUDZIĄDZ</p>	<p>Cel Polityki 4. (ii) Budowa, przebudowa, remont obiektów na potrzeby świadczenia usług wychowania przedszkolnego (EFRR) Cel Polityki 4. (ii) Inwestycję w infrastrukturę edukacyjną, np. Innowacyjne Centrum Edukacji (np. tzw. minikoperniki) (EFRR) Cel Polityki 4. (ii) Inwestycję w infrastrukturę edukacyjną i szkoleniową szkół oraz placówek prowadzących kształcenie zawodowe lub ustawiczne (EFRR) Cel Polityki 4. (ii) Inwestycję w infrastrukturę wyższego szkolnictwa zawodowego (EFRR) Cel Polityki 4. (iii) Inwestycję w infrastrukturę opieki nad dziećmi do lat 3 (EFRR) Cel Polityki 4. (iii) Inwestycję w infrastrukturę na potrzeby realizacji usług społecznych świadczonych w społeczności lokalnej lub aktywnej integracji (EFRR) Cel Polityki 4. (iv) Inwestycję w infrastrukturę na potrzeby realizacji usług zdrowotnych świadczonych w społeczności lokalnej (EFRR) Cel polityki 4. (vii) Aktywizacja społeczna osób zagrożonych wykluczeniem społecznym i marginalizowanych (EFS+) Cel polityki 4. (vii) Wsparcie na rzecz rehabilitacji społecznej i zawodowej osób z niepełnosprawnościami (EFS+) Cel polityki 4. (vii)</p>

		<p>Wsparcie usług reintegracyjnych i tworzenie nowych jednostek reintegracyjnych (EFS+)</p> <p>Cel polityki 4. (ix)</p> <p>Kompleksowe wsparcie na rzecz poprawy dostępu do usług społecznych i zdrowotnych nad osobami starszymi oraz niesamodzielnymi, świadczone w społeczności lokalnej (EFS+)</p> <p>Cel polityki 4. (ix)</p> <p>Usługi społeczne wspierające proces aktywizacji społeczno-zawodowej osób bezdomnych (EFS+)</p> <p>Cel polityki 4. (ix)</p> <p>Koordinacja rozwoju obszaru włączenia społecznego, w tym w szczególności rozwoju usług społecznych, zdrowotnych i deinstytucjonalizacji (budowa partnerstwa publiczno-prywatnego) (EFS+)</p> <p>Cel polityki 4. (ix)</p> <p>Innowacje społeczne na rzecz włączenia społecznego (EFS+)</p>
4.	POPRAWA JAKOŚCI KAPITAŁU LUDZKIEGO NA TERENIE GMINY GRUDZIĄDZ	<p>Cel polityki 4. (i)</p> <p>Wsparcie pracodawców i pracowników służące stabilizacji zatrudnienia oraz poprawie sytuacji na rynku pracy osób zatrudnionych na umowach krótkoterminowych oraz pracujących w ramach umów cywilno-prawnych (EFS+)</p> <p>Cel polityki 4. (i)</p> <p>Wsparcie służące rozwojowi przedsiębiorczości i samozatrudnienia (EFS+)</p> <p>Cel polityki 4. (i)</p> <p>Wsparcie aktywizacji osób opiekujących się dziećmi do lat 3 (EFS+)</p> <p>Cel polityki 4. (i)</p> <p>Wsparcie przedsiębiorców poprzez finansowanie usług rozwojowych (EFS+)</p> <p>Cel polityki 4. (v)</p> <p>Wsparcie na rzecz realizacji kształcenia kwalifikacji niezbędnych na regionalnym rynku pracy na poziomie szkolnictwa wyższego (EFS+)</p> <p>Cel polityki 4. (v)</p> <p>Wsparcie służące rozwojowi przedsiębiorczości i samozatrudnienia (EFS+)</p> <p>Cel polityki 4. (vi)</p> <p>Doradztwo edukacyjno-zawodowe służące diagnozie potrzeb i możliwości osób dorosłych zainteresowanych z własnej inicjatywy udziałem w kształceniu ustawicznym (EFS+)</p> <p>Cel polityki 4. (vi)</p> <p>Realizacja pozaszkolnych form kształcenia ustawicznego służących nabywaniu, podnoszeniu, uzupełnianiu kompetencji/kwalifikacji (w tym pożyczki na kształcenie) (EFS+)</p>
5.	ROZWÓJ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI NA TERENIE GMINY GRUDZIĄDZ	<p>Cel Polityki 1. (i)</p> <p>Proinnowacyjne usługi świadczone przez IOB (EFRR)</p> <p>Cel Polityki 1. (iii)</p> <p>Wsparcie dla nowopowstałych firm (EFRR)</p> <p>Cel Polityki 1. (iii)</p> <p>Inkubatory przedsiębiorczości (EFRR)</p>

6.	UTWORZENIE LOKALNEJ ORGANIZACJI GOSPODARCZEJ NA TERENIE GMINY GRUDZIĄDZ	Cel Polityki 1. (iv) Sieciovanie w ramach RIS (EFRR) Cel Polityki 1. (iv) Doradztwo dla MŚP świadczone w modelu popytowym. Profesjonalizacja IOB, klastrów (EFRR)
7.	WYZNACZENIE, UZBROJENIE I ZAGOSPODAROWANIE TERENÓW INWESTYCYJNYCH ZLOKALIZOWANYCH NA OBSZARZE GMINY GRUDZIĄDZ	Cel Polityki 1. (iii) Tereny inwestycyjne, infrastruktura biznesowa (EFRR) Cel Polityki 2. (v) Kompleksowe projekty z zakresu gospodarki wodno-ściekowej (EFRR) Cel Polityki 2. (v) Indywidualne systemy oczyszczania ścieków poza KPOŚK (EFRR) Cel polityki 3. (iii) Budowa/przebudowa/modernizacja sieci dróg niższych kategorii (EFRR)
8.	DZIAŁANIA PROMOCYJNO – INFORMACYJNO – DORADCZE REALIZOWANE NA TERENIE GMINY GRUDZIĄDZ PRZEZ ADMINISTRACJĘ GMINY NA RZECZ PRZEDSIĘBIORCÓW	Cel Polityki 1. (iii) Wsparcie promocji i internacjonalizacji innowacyjnych przedsiębiorstw (EFRR) Cel Polityki 1. (iii) Promocja gospodarki regionalnej (EFRR)
9.	DZIAŁANIA WSPIERAJĄCE BUDOWANIE STREFY INWESTORA W URZĘDZIE GMINY GRUDZIĄDZ	Cel Polityki 1. (ii) Platformy i rozwój e-usług publicznych (EFRR)

Krajowy Program Odbudowy i Zwiększania Odporności (projekt)

Lp.	Tytuł projektu	Możliwe źródło finansowania w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2021-2027 (Projekt)
1.	CYFROWY BIZNES SZANSĄ NA ZWIĘKSZENIE WYKORZYSTANIA TECHNOLOGII INFORMACYJNO-KOMUNIKACYJNYCH PRZEZ SEKTOR MSP W GMINIE GRUDZIĄDZ	Część dotacji bezzwrotnych . Komponent C TRANSFORMACJA CYFROWA Inwestycje C1.1.1. Zapewnienie dostępu do bardzo szybkiego Internetu na obszarach białych plam. Inwestycje C2.1.1. E-usługi publiczne, rozwiązania IT usprawniające funkcjonowanie administracji i sektorów gospodarki oraz technologie przełomowe w sektorze publicznym, gospodarczym i społeczeństwie. Inwestycje C2.1.3. E-kompetencje. Część dotacji zwrotnych . Komponent C TRANSFORMACJA CYFROWA Inwestycje C1.2.1. Wzmocnienie potencjału komercyjnych inwestycji w nowoczesne sieci łączności elektronicznej. Część dotacji bezzwrotnych . Komponent A ODPORNOŚĆ I KONKURENCYJNOŚĆ GOSPODARKI Inwestycje A2.1.1. Inwestycje wspierające robotyzację i innowacje w przedsiębiorstwach. Część dotacji bezzwrotnych . Komponent A ODPORNOŚĆ I KONKURENCYJNOŚĆ GOSPODARKI

		Inwestycje A4.4.1. Inwestycje związane z doposażeniem pracowników/przedsiębiorstw umożliwiającym pracę zdalną.
2.	ROZWÓJ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI NA TERENIE GMINY GRUDZIĄDZ	Część dotacji bezwrotnych . Komponent A ODPORNOŚĆ I KONKURENCYJNOŚĆ GOSPODARKI Inwestycje A4.3.1. Programy wsparcia inwestycyjnego umożliwiające w szczególności rozwój działalności, zwiększenie udziału w realizacji usług społecznych, podniesienie jakości reintegracji w podmiotach ekonomii społecznej.
3.	ROZWÓJ INWESTYCJI W FORMULE PARTNERSTWA PUBLICZNO-PRYWATNEGO NA TERENIE GMINY GRUDZIĄDZ	Część dotacji bezwrotnych . Komponent D EFEKTYWNOŚĆ, DOSTĘPNOŚĆ I JAKOŚĆ SYSTEMU OCHRONY ZDROWIA Inwestycje D1.1.1. Rozwój i modernizacja infrastruktury centrów opieki wysokospecjalistycznej i innych podmiotów leczniczych.
4.	POPRAWA JAKOŚCI KAPITAŁU LUDZKIEGO NA TERENIE GMINY GRUDZIĄDZ	Część dotacji bezwrotnych . Komponent A ODPORNOŚĆ I KONKURENCYJNOŚĆ GOSPODARKI Inwestycje A1.2.1. Inwestycje dla przedsiębiorstw w produkty, usługi i kompetencje pracowników oraz kadry związane z dywersyfikacją działalności. Część dotacji bezwrotnych . Komponent A ODPORNOŚĆ I KONKURENCYJNOŚĆ GOSPODARKI Inwestycje A3.1.1. Wsparcie rozwoju nowoczesnego kształcenia zawodowego, szkolnictwa wyższego oraz uczenia się przez całe życie
5.	ROZWÓJ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI NA TERENIE GMINY GRUDZIĄDZ	Nie dotyczy
6.	UTWORZENIE LOKALNEJ ORGANIZACJI GOSPODARCZEJ NA TERENIE GMINY GRUDZIĄDZ	Część dotacji zwrotnych . Komponent A ODPORNOŚĆ I KONKURENCYJNOŚĆ GOSPODARKI Inwestycje A2.5.1. Inwestycje na rzecz utworzenia modelowego centrum wspierania przemysłów kreatywnych (modernizacja budynków, wyposażenia, szkolenia).
7.	WYZNACZENIE, UZBROJENIE I ZAGOSPODAROWANIE TERENÓW INWESTYCYJNYCH ZLOKALIZOWANYCH NA OBSZARZE GMINY GRUDZIĄDZ	Część dotacji bezwrotnych . Komponent A ODPORNOŚĆ I KONKURENCYJNOŚĆ GOSPODARKI Inwestycje A1.2.2. Wsparcie przygotowania terenów inwestycyjnych pod potrzeby inwestycji o kluczowym znaczeniu dla gospodarki.
8.	DZIAŁANIA PROMOCYJNO – INFORMACYJNO – DORADCZE REALIZOWANE NA TERENIE GMINY GRUDZIĄDZ PRZEZ ADMINISTRACJĘ GMINY NA RZECZ PRZEDSIĘBIORCÓW	Nie dotyczy

9.	DZIAŁANIA WSPIERAJĄCE BUDOWANIE STREFY INWESTORA W URZĘDZIE GMINY GRUDZIĄDZ	Część dotacji bezzwrotnych. Komponent C TRANSFORMACJA CYFROWA Inwestycje C2.1.1. E-usługi publiczne, rozwiązania IT usprawniające funkcjonowanie administracji i sektorów gospodarki oraz technologie przełomowe w sektorze publicznym, gospodarczym i społeczeństwie. Inwestycje C3.1.1. Cyberbezpieczeństwo – CyberPL oraz infrastruktura przetwarzania danych i dostarczania usług cyfrowych.
----	--	---

Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2021-2027 (brak projektu, tylko cele główne)

Lp.	Tytuł projektu	Możliwe źródło finansowania w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2021-2027 (Projekt)
1.	CYFROWY BIZNES SZANSĄ NA ZWIĘKSZENIE WYKORZYSTANIA TECHNOLOGII INFORMACYJNO- KOMUNIKACYJNYCH PRZEZ SEKTOR MSP W GMINIE GRUDZIĄDZ	Nie dotyczy
2.	ROZWÓJ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI NA TERENIE GMINY GRUDZIĄDZ	Cel główny 8. ZATRUDNIENIE I WZROST GOSPODARCZY NA OBSZARACH WIEJSKICH Cel szczegółowy: promowanie zatrudnienia Cel szczegółowy: wzrost gospodarczy
3.	ROZWÓJ INWESTYCJI W FORMULE PARTNERSTWA PUBLICZNO- PRYWATNEGO NA TERENIE GMINY GRUDZIĄDZ	Cel główny 8. ZATRUDNIENIE I WZROST GOSPODARCZY NA OBSZARACH WIEJSKICH Cel szczegółowy: promowanie włączenia społecznego i rozwoju lokalnego na obszarach wiejskich
4.	POPRAWA JAKOŚCI KAPITAŁU LUDZKIEGO NA TERENIE GMINY GRUDZIĄDZ	Cel główny 8. ZATRUDNIENIE I WZROST GOSPODARCZY NA OBSZARACH WIEJSKICH Cel szczegółowy: promowanie zatrudnienia Cel szczegółowy: wzrost gospodarczy
5.	ROZWÓJ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI NA TERENIE GMINY GRUDZIĄDZ	Cel główny 8. ZATRUDNIENIE I WZROST GOSPODARCZY NA OBSZARACH WIEJSKICH Cel szczegółowy: promowanie zatrudnienia Cel szczegółowy: wzrost gospodarczy
6.	UTWORZENIE LOKALNEJ ORGANIZACJI GOSPODARCZEJ NA TERENIE GMINY GRUDZIĄDZ	Cel główny 2. ZWIĘKSZENIE KONKURENCYJNOŚCI Cel szczegółowy: zwiększenie konkurencyjności i wydajności rolnictwa Cel główny 3. POZYCJA ROLNIKA W ŁAŃCUCHACH WAROŚCI Cel szczegółowy: poprawa pozycji rolników w łańcuchach wartości Cel główny 8.

		ZATRUDNIENIE I WZROST GOSPODARCZY NA OBSZARACH WIEJSKICH Cel szczegółowy: promowanie zatrudnienia Cel szczegółowy: wzrost gospodarczy
7.	WYZNACZENIE, UZBROJENIE I ZAGOSPODAROWANIE TERENÓW INWESTYCYJNYCH ZLOKALIZOWANYCH NA OBSZARZE GMINY GRUDZIĄDZ	Nie dotyczy
8.	DZIAŁANIA PROMOCYJNO – INFORMACYJNO – DORADCZE REALIZOWANE NA TERENIE GMINY GRUDZIĄDZ PRZEZ ADMINISTRACJĘ GMINY NA RZECZ PRZEDSIĘBIORCÓW	Cel główny 3. POZYCJA ROLNIKA W ŁAŃCUCHACH WARTOŚCI Cel szczegółowy: poprawa pozycji rolników w łańcuchach wartości
9.	DZIAŁANIA WSPIERAJĄCE BUDOWANIE STREFY INWESTORA W URZĘDZIE GMINY GRUDZIĄDZ	Nie dotyczy

Osobnej analizie poddano korespondencję z krajowymi programami operacyjnymi. Z uwagi na niedostępność dokumentacji na etapie przygotowywania Lokalnego Programu Rozwoju Gospodarczego dla gminy Grudziądz zweryfikowano układ programów zaproponowany w projekcie Umowy Partnerstwa.

Umowa Partnerstwa (projekt)

Lp.	Tytuł projektu	Możliwe źródło finansowania w ramach Krajowych Programów Operacyjnych na lata 2021-2027 (Projekt Umowy Partnerstwa)
1.	CYFROWY BIZNES SZANSĄ NA ZWIĘKSZENIE WYKORZYSTANIA TECHNOLOGII INFORMACYJNO-KOMUNIKACYJNYCH PRZEZ SEKTOR MSP W GMINIE GRUDZIĄDZ	Program w zakresie badań, rozwoju oraz innowacyjności; CP 1 (Obecny Program Operacyjny Inteligentny Rozwój) Kierunek interwencji: wykorzystywanie zaawansowanych technologii Kierunek interwencji: transformacja modeli biznesowych polskich przedsiębiorstw w kierunku Przemysłu 4.0
2.	ROZWÓJ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI NA TERENIE GMINY GRUDZIĄDZ	Program w zakresie rozwoju kapitału ludzkiego; CP 4 (Obecny Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój) Kierunek interwencji: rynek pracy, rozwój ekonomii społecznej
3.	ROZWÓJ INWESTYCJI W FORMULE PARTNERSTWA PUBLICZNO-PRYWATNEGO NA TERENIE GMINY GRUDZIĄDZ	Program w zakresie infrastruktury transportu, energetyki, środowiska, zdrowia, kultury; CP 2, 3, 4 (Obecny Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko). Kierunek interwencji: wzmocnienie infrastruktury ochrony zdrowia

		<p>Program w zakresie rozwoju kapitału ludzkiego; CP 4 (Obecny Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój)</p> <p>Kierunek interwencji: rozwój ekonomii społecznej i usług społecznych</p> <p>Program w zakresie pomocy najbardziej potrzebującym; CP 4 (nowy instrument finansowy)</p> <p>Kierunek interwencji: działania towarzyszące dla osób najbardziej potrzebujących służące zwiększeniu samodzielności osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym</p>
4.	POPRAWA JAKOŚCI KAPITAŁU LUDZKIEGO NA TERENIE GMINY GRUDZIĄDZ	<p>Program w zakresie rozwoju kapitału ludzkiego; CP 4 (Obecny Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój)</p> <p>Kierunek interwencji: zasoby ludzkie, edukacja i kwalifikacje</p>
5.	ROZWÓJ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI NA TERENIE GMINY GRUDZIĄDZ	<p>Program w zakresie rozwoju kapitału ludzkiego; CP 4 (Obecny Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój)</p> <p>Kierunek interwencji: rynek pracy, rozwój ekonomii społecznej</p>
6.	UTWORZENIE LOKALNEJ ORGANIZACJI GOSPODARCZEJ NA TERENIE GMINY GRUDZIĄDZ	<p>Program w zakresie badań, rozwoju oraz innowacyjności; CP 1 (Obecny Program Operacyjny Inteligentny Rozwój)</p> <p>Kierunek interwencji: kompetencje i umiejętności dla innowacji; rozwój kompetencji i umiejętności wspierających transformację gospodarczą</p> <p>Kierunek interwencji: internacjonalizacja polskich przedsiębiorstw</p>
7.	WYZNACZENIE, UZBROJENIE I ZAGOSPODAROWANIE TERENÓW INWESTYCYJNYCH ZLOKALIZOWANYCH NA OBSZARZE GMINY GRUDZIĄDZ	<p>Program w zakresie infrastruktury transportu, energetyki, środowiska, zdrowia, kultury; CP 2, 3, 4 (Obecny Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko).</p> <p>Kierunek interwencji: rozwój infrastruktury drogowej</p>
8.	DZIAŁANIA PROMOCYJNO – INFORMACYJNO – DORADCZE REALIZOWANE NA TERENIE GMINY GRUDZIĄDZ PRZEZ ADMINISTRACJĘ GMINY NA RZECZ PRZEDSIĘBIORCÓW	<p>Program Pomoc Techniczna dla Funduszy Europejskich (Obecny Program Operacyjny Pomoc Techniczna)</p> <p>Kierunek interwencji: przedsięwzięcia koordynujące</p> <p>Ponadto:</p> <ul style="list-style-type: none"> → Program Interreg (zalecane partnerstwo międzyregionalne z tożsamą jednostką zagraniczną) → Program Region Morza Bałtyckiego → Program Europa Środkowa → Program Interreg EUROPA
9.	DZIAŁANIA WSPIERAJĄCE BUDOWANIE STREFY INWESTORA W URZĘDZIE GMINY GRUDZIĄDZ	<p>Program w zakresie rozwoju cyfrowego; CP 1, 3 (Obecny Program Operacyjny Polska Cyfrowa)</p> <p>Kierunek interwencji: cyfrowe kompetencje pracowników instytucji publicznych, e-usługi sektora publicznego, cyfryzacja administracji publicznej</p>

		Ponadto: <ul style="list-style-type: none"> → Program Interreg (zalecane partnerstwo międzyregionalne z tożsamą jednostką zagraniczną) → Program Region Morza Bałtyckiego → Program Europa Środkowa → Program Interreg EUROPA → Program ESPON → Program INTERACT
--	--	--

Powiązanie z dokumentami strategicznymi Unii Europejskiej

Działanie i inwestycje podejmowane przez samorząd lokalny powinny być zbieżne z celami ustalonymi na poziomie Unii Europejskiej. Poniżej znajduje się powiązanie wskaźników kontekstowych z LPRG dla gminy Grudziądz z dokumentami strategicznymi przyjętymi na poziomie europejskim. Powiązanie działań w ramach gminy z wizją rozwoju UE wskaże również potencjalne źródła dofinansowania wielu zaplanowywanych inwestycji.

LPRG dla gminy Grudziądz powiązано z:

- Strategią Europejski Zielony Ład
- Strategią MŚP na rzecz zrównoważonej i cyfrowej Europy
- Nową strategią przemysłową dla Europy
- Transformacją cyfrową w Europie 2030

Strategia Europejski Zielony Ład

Lp.	Tytuł projektu	Cele strategii
1.	CYFROWY BIZNES SZANSĄ NA ZWIĘKSZENIE WYKORZYSTANIA TECHNOLOGII INFORMACYJNO-KOMUNIKACYJNYCH PRZEZ SEKTOR MSP W GMINIE GRUDZIĄDZ	Cel: Zmobilizowanie sektora przemysłu na rzecz czystej gospodarki o obiegu zamkniętym Cel: Badania, rozwój i innowacje
2.	ROZWÓJ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI NA TERENIE GMINY GRUDZIĄDZ	Cel: Środki finansowe dla najbardziej potrzebujących regionów
3.	ROZWÓJ INWESTYCJI W FORMULE PARTNERSTWA PUBLICZNO-PRYWATNEGO NA TERENIE GMINY GRUDZIĄDZ	Cel: Budowanie i remontowanie w sposób oszczędzający energię i zasoby
4.	POPRAWA JAKOŚCI KAPITAŁU LUDZKIEGO NA TERENIE GMINY GRUDZIĄDZ	Cel: Środki finansowe dla najbardziej potrzebujących regionów
5.	ROZWÓJ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI NA TERENIE GMINY GRUDZIĄDZ	Cel: Środki finansowe dla najbardziej potrzebujących regionów

6.	UTWORZENIE LOKALNEJ ORGANIZACJI GOSPODARCZEJ NA TERENIE GMINY GRUDZIĄDZ	Cel: Zmobilizowanie sektora przemysłu na rzecz czystej gospodarki o obiegu zamkniętym Cel: Środki finansowe dla najbardziej potrzebujących regionów
7.	WYZNACZENIE, UZBROJENIE I ZAGOSPODAROWANIE TERENÓW INWESTYCYJNYCH ZLOKALIZOWANYCH NA OBSZARZE GMINY GRUDZIĄDZ	Cel: Zmobilizowanie sektora przemysłu na rzecz czystej gospodarki o obiegu zamkniętym Cel: Badania, rozwój i innowacje Cel: Środki finansowe dla najbardziej potrzebujących regionów
8.	DZIAŁANIA PROMOCYJNO – INFORMACYJNO – DORADCZE REALIZOWANE NA TERENIE GMINY GRUDZIĄDZ PRZEZ ADMINISTRACJĘ GMINY NA RZECZ PRZEDSIĘBIORCÓW	Cel: Od pola do stołu: sprawiedliwy, zdrowy i przyjazny środowisku system żywnościowy
9.	DZIAŁANIA WSPIERAJĄCE BUDOWANIE STREFY INWESTORA W URZĘDZIE GMINY GRUDZIĄDZ	Cel: Zmobilizowanie sektora przemysłu na rzecz czystej gospodarki o obiegu zamkniętym Cel: Środki finansowe dla najbardziej potrzebujących regionów

Strategia MŚP na rzecz zrównoważonej i cyfrowej Europy

Lp.	Tytuł projektu	Filary strategii
1.	CYFROWY BIZNES SZANSĄ NA ZWIĘKSZENIE WYKORZYSTANIA TECHNOLOGII INFORMACYJNO-KOMUNIKACYJNYCH PRZEZ SEKTOR MSP W GMINIE GRUDZIĄDZ	Filar 1.: Budowanie potencjału i wsparcie dla transformacji w kierunku zrównoważonego rozwoju i cyfryzacji Filar 3.: Lepszy dostęp do finansowania
2.	ROZWÓJ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI NA TERENIE GMINY GRUDZIĄDZ	Filar 1.: Budowanie potencjału i wsparcie dla transformacji w kierunku zrównoważonego rozwoju i cyfryzacji Filar 3.: Lepszy dostęp do finansowania
3.	ROZWÓJ INWESTYCJI W FORMULE PARTNERSTWA PUBLICZNO-PRYWATNEGO NA TERENIE GMINY GRUDZIĄDZ	Filar 1.: Budowanie potencjału i wsparcie dla transformacji w kierunku zrównoważonego rozwoju i cyfryzacji Filar 3.: Lepszy dostęp do finansowania
4.	POPRAWA JAKOŚCI KAPITAŁU LUDZKIEGO NA TERENIE GMINY GRUDZIĄDZ	Filar 1.: Budowanie potencjału i wsparcie dla transformacji w kierunku zrównoważonego rozwoju i cyfryzacji Filar 3.: Lepszy dostęp do finansowania
5.	ROZWÓJ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI NA TERENIE GMINY GRUDZIĄDZ	Filar 1.: Budowanie potencjału i wsparcie dla transformacji w kierunku zrównoważonego rozwoju i cyfryzacji Filar 3.: Lepszy dostęp do finansowania
6.	UTWORZENIE LOKALNEJ ORGANIZACJI GOSPODARCZEJ NA TERENIE GMINY GRUDZIĄDZ	Filar 1.: Budowanie potencjału i wsparcie dla transformacji w kierunku zrównoważonego rozwoju i cyfryzacji Filar 3.: Lepszy dostęp do finansowania

7.	WYZNACZENIE, UZBROJENIE I ZAGOSPODAROWANIE TERENÓW INWESTYCYJNYCH ZLOKALIZOWANYCH NA OBSZARZE GMINY GRUDZIĄDZ	Filar 1.: Budowanie potencjału i wsparcie dla transformacji w kierunku zrównoważonego rozwoju i cyfryzacji Filar 3.: Lepszy dostęp do finansowania
8.	DZIAŁANIA PROMOCYJNO – INFORMACYJNO – DORADCZE REALIZOWANE NA TERENIE GMINY GRUDZIĄDZ PRZEZ ADMINISTRACJĘ GMINY NA RZECZ PRZEDSIĘBIORCÓW	Filar 1.: Budowanie potencjału i wsparcie dla transformacji w kierunku zrównoważonego rozwoju i cyfryzacji Filar 3.: Lepszy dostęp do finansowania
9.	DZIAŁANIA WSPIERAJĄCE BUDOWANIE STREFY INWESTORA W URZĘDZIE GMINY GRUDZIĄDZ	Filar 1.: Budowanie potencjału i wsparcie dla transformacji w kierunku zrównoważonego rozwoju i cyfryzacji Filar 3.: Lepszy dostęp do finansowania

Nowa strategia przemysłowa dla Europy

Lp.	Tytuł projektu	Fundament strategii
1.	CYFROWY BIZNES SZANSĄ NA ZWIĘKSZENIE WYKORZYSTANIA TECHNOLOGII INFORMACYJNO-KOMUNKACYJNYCH PRZEZ SEKTOR MSP W GMINIE GRUDZIĄDZ	Fundament 3.5 Uwzględnianie ducha innowacji przemysłowej
2.	ROZWÓJ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI NA TERENIE GMINY GRUDZIĄDZ	Fundament 3.5 Uwzględnianie ducha innowacji przemysłowej
3.	ROZWÓJ INWESTYCJI W FORMULE PARTNERSTWA PUBLICZNO-PRYWATNEGO NA TERENIE GMINY GRUDZIĄDZ	Fundament 3.5 Uwzględnianie ducha innowacji przemysłowej
4.	POPRAWA JAKOŚCI KAPITAŁU LUDZKIEGO NA TERENIE GMINY GRUDZIĄDZ	Fundament 3.6 Nabywanie i zmiana kwalifikacji
5.	ROZWÓJ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI NA TERENIE GMINY GRUDZIĄDZ	Fundament 3.5 Uwzględnianie ducha innowacji przemysłowej Fundament 3.6 Nabywanie i zmiana kwalifikacji
6.	UTWORZENIE LOKALNEJ ORGANIZACJI GOSPODARCZEJ NA TERENIE GMINY GRUDZIĄDZ	Fundament 3.5 Uwzględnianie ducha innowacji przemysłowej Fundament 3.6 Nabywanie i zmiana kwalifikacji
7.	WYZNACZENIE, UZBROJENIE I ZAGOSPODAROWANIE TERENÓW INWESTYCYJNYCH ZLOKALIZOWANYCH NA OBSZARZE GMINY GRUDZIĄDZ	Fundament 3.5 Uwzględnianie ducha innowacji przemysłowej
8.	DZIAŁANIA PROMOCYJNO – INFORMACYJNO – DORADCZE REALIZOWANE NA TERENIE GMINY GRUDZIĄDZ PRZEZ ADMINISTRACJĘ GMINY NA RZECZ PRZEDSIĘBIORCÓW	Fundament 3.5 Uwzględnianie ducha innowacji przemysłowej

9.	DZIAŁANIA WSPIERAJĄCE BUDOWANIE STREFY INWESTORA W URZĘDZIE GMINY GRUDZIĄDZ	Fundament 3.6 Nabywanie i zmiana kwalifikacji
----	--	---

Transformacja cyfrowa w Europie 2030

Lp.	Tytuł projektu	Filary strategii
1.	CYFROWY BIZNES SZANSĄ NA ZWIĘKSZENIE WYKORZYSTANIA TECHNOLOGII INFORMACYJNO- KOMUNKACYJNYCH PRZEZ SEKTOR MSP W GMINIE GRUDZIĄDZ	Obszar 3. Transformacja cyfrowa przedsiębiorstw
2.	ROZWÓJ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI NA TERENIE GMINY GRUDZIĄDZ	Nie dotyczy
3.	ROZWÓJ INWESTYCJI W FORMULE PARTNERSTWA PUBLICZNO- PRYWATNEGO NA TERENIE GMINY GRUDZIĄDZ	Nie dotyczy
4.	POPRAWA JAKOŚCI KAPITAŁU LUDZKIEGO NA TERENIE GMINY GRUDZIĄDZ	Nie dotyczy
5.	ROZWÓJ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI NA TERENIE GMINY GRUDZIĄDZ	Nie dotyczy
6.	UTWORZENIE LOKALNEJ ORGANIZACJI GOSPODARCZEJ NA TERENIE GMINY GRUDZIĄDZ	Nie dotyczy
7.	WYZNACZENIE, UZBROJENIE I ZAGOSPODAROWANIE TERENÓW INWESTYCYJNYCH ZLOKALIZOWANYCH NA OBSZARZE GMINY GRUDZIĄDZ	Nie dotyczy
8.	DZIAŁANIA PROMOCYJNO – INFORMACYJNO – DORADCZE REALIZOWANE NA TERENIE GMINY GRUDZIĄDZ PRZEZ ADMINISTRACJĘ GMINY NA RZECZ PRZEDSIĘBIORCÓW	Nie dotyczy
9.	DZIAŁANIA WSPIERAJĄCE BUDOWANIE STREFY INWESTORA W URZĘDZIE GMINY GRUDZIĄDZ	Obszar 4. Cyfryzacja usług publicznych

6. PROCEDURY PRZYJMOWANIA, MONITORINGU I EWALUACJI LPRG

Opracowanie i przyjęcie LPRG

Lokalny Program Rozwoju Gospodarczego gminy to dokument o charakterze operacyjno-wdrożeniowym, który określa wizje i cele rozwoju przedsiębiorczości, a także wskazuje na sposoby ich osiągnięcia. Podmiotem odpowiedzialnym za jego realizację jest gmina. Jednocześnie należy pamiętać, że wszystkie jednostki i podmioty funkcjonujące w ramach gminy tworzą jeden ekosystem gospodarczy, stąd też włączenie jak najszerszego grona partnerów w cały proces jest kluczowe. Władze gminy nie dysponują środkami przymusu wobec podmiotów niezależnych, dlatego ważne będzie, aby włączyły się one na zasadzie partnerstwa w proces konsultowania, uchwalania, wdrażania oraz ewaluacji LPRG. Gmina odpowiadać będzie za projekty i działania leżące wyłącznie w jej kompetencjach ustawowych.

PROCEDURA OPRACOWYWANIA I WDRAŻANIA LPRG

1. Diagnoza sytuacji gospodarczej w gminie Grudziądz
2. Analiza SWOT
3. Konsultacje z partnerami społeczno-gospodarczymi
4. Uzupełnienie
5. Wizja rozwoju LPRG, cele strategiczne i rezultaty
6. Nabór projektów, określenie wskaźników kontekstowych
7. Projekt LPRG
8. Konsultacje z partnerami społeczno-gospodarczymi (35 dni)
9. Uzupełnienie
10. Przyjęcie LPRG w drodze uchwały
11. Monitoring
12. Ewaluacja

Przygotowanie niniejszego LPRG poprzedzone zostało skrupulatnie przygotowaną diagnozą sytuacji społeczno-gospodarczej w gminie, określeniem jej słabych i mocnych stron oraz szans i zagrożeń. W ten proces włączeni zostali partnerzy społeczno-gospodarczy. Na tej podstawie wyznaczono cele horyzontalne i szczegółowe. Następnie zaproszono interesariuszy do zgłaszania propozycji projektów, które będą realizowane przez nich samodzielnie oraz we współpracy z samorządem gminy i IOB w celu osiągnięcia zakładanych rezultatów.

Poproszono ich także o wskazanie projektów kluczowych, które powinny zostać zrealizowane przez samorząd lokalny. Wstępna wersja LPRG przekazana została do konsultacji społecznych (projekt programu został umieszczony na stronie internetowej gminy oraz przeprowadzono spotkanie konsultacyjne; w przypadku obu form zainteresowani mogli zgłaszać uwagi za pomocą przygotowanego formularza lub w formie ustnej).

Lokalny Program Rozwoju Gospodarczego gminy przyjmowany będzie w drodze uchwały Rady Gminy na wniosek Wójta na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6a ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1372.).

Procedury monitoringu

Monitoring prowadzony będzie w cyklu pięcioletnim, aby zapewnić ciągłość, prawidłowość i efektywność realizacji Lokalnego Programu Rozwoju Gospodarczego. Takie działanie pozwoli na identyfikację zagrożeń oraz wdrożenie działań naprawczych (wynikających ze zmieniającej się sytuacji na rynku, zmiany obowiązującego prawa, czy innych losowych zdarzeń, które będą miały istotne znaczenie dla rozwoju przedsiębiorczości w gminie).

Procedury monitoringu oparte będą o systematyczne sprawdzanie stopnia realizacji wskazanych w programie propozycji projektów oraz wskaźników kontekstowych. Narzędziem, które posłuży do badania stopnia realizacji celów będzie poniższa karta monitoringu. Dane niezbędne do realizacji monitoringu będą dostarczały komórki merytoryczne i jednostki organizacyjne gminy, ewentualnie – w sytuacji współpracy z innymi podmiotami (gospodarczymi, społecznymi, itp.) – podmioty zewnętrzne.

Karta monitoringu realizacji projektów przyjętych w LPRG

Cel horyzontalny

Tytuł projektu

Czas realizacji

Poziom realizacji prac (w %)

Zakres zrealizowanych działań

Zidentyfikowane problemy

Podjęte/planowane działania naprawcze

Planowany budżet

Wykonany budżet

Osiągnięte wskaźniki

Procedury ewaluacji

- Ewaluacja *ex – ante* – przeprowadzona przed opracowaniem LPRG, obejmująca przygotowanie diagnozy sytuacji społeczno-gospodarczej w gminie, konsultacje założeń programu z interesariuszami oraz przyjmowanie propozycji projektów. Działanie te zgodne są z procedurami ewaluacji zapisanymi w ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2021 r. poz. 1057.)
- Ewaluacja *on-going* – będzie realizowana w trakcie wdrażania programu. Pozwoli na usprawnienie całego procesu wdrażania programu, poprzez identyfikację zagrożeń, które nie zostają dostrzeżone na etapie monitoringu, gdyż dotyczą głównie otoczenia zewnętrznego (jak chociażby zmieniające się prawo). Dzięki temu możliwe będzie wprowadzenie istotnych korekt w programie, w czasie jego obowiązywania
- Ewaluacja *ex-post* – będzie przeprowadzona po zakończeniu wdrażania LPRG. Pozwoli na ocenę efektów zrealizowanych projektów w oparciu o kryteria: skuteczności, efektywności, użyteczności i trwałości. Sprawdzane zostanie, czy zakładane wskaźniki kontekstowe zostały osiągnięte, a tym samym, czy nastąpił wzrost konkurencyjności, innowacyjności, przedsiębiorczości i produktywności oraz współpracy na terenie gminy Grudziądz (osobno analizowane będą wskaźniki odnoszące się tylko do projektów gminnych, a osobno te dotyczące partnerów).

7. REKOMENDACJE LPRG

- **Rekomenduje się:** zwiększyć liczbę działalności gospodarczych reprezentujących sekcję A PKD – w zakresie upraw rolnych i hodowli zwierząt.

Zalecenia: premiowanie działalności związanych z ekouprawami, ekorolnictwem, funkcjonowaniem sadów (nie tylko jabłkowych, ale np. śliwkowych) i upraw szklarniowych (zwiększających udział w produkcji żywności w skali kraju).

Zalecenia: stała promocja markowych produktów lokalnych, np. cydru pochodzącego z Cydrowni przy Sadzie.

Zalecenia: wykorzystanie funkcjonujących w gminie powiązań kooperacyjnych, w tym Lokalnej Grupy Działania „Vistula Terra Culmensis – Rozwój Przez Tradycję” w celu uruchomienia Inkubatora Przedsiębiorczości.

- Zalecenia:** uruchomienie gospodarstwa „opiekuńczego” na terenie gminy.
- **Rekomenduje się:** zwiększyć liczbę działalności gospodarczych wśród mieszkańców gminy do 38 roku życia.
- **Rekomenduje się:** zaaktywizować zawodowo kobiety w wieku produkcyjnym mobilnym (18-44 lata).
- Zalecenia:** wykorzystanie potencjału Kół Gospodyń Wiejskich bądź trzeciego sektora.
- **Rekomenduje się:** dostosować ofertę usług społecznych w gminie do osób w wieku poprodukcyjnym, a więc kobiet po 59 r.ż. i mężczyzn po 64 r.ż.
- Zalecenia:** realizacja inwestycji w formule PPP biorąc jako przykład działania związane z przebudową Domu Opieki Społecznej w Kobylnicy
(Zob. <https://www.ppp.gov.pl/ochrona-zdrowia/>).
- Zalecenia:** wykorzystanie ekonomii społecznej lub podmiotów ekonomii społecznej poprzez stworzenie np. spółdzielni (Zob. <http://www.owes.bcp.org.pl/>).
- **Rekomenduje się:** uruchomienie terenów inwestycyjnych i połączenie ich z zasobami Pomorskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej.
- Zalecenia:** zidentyfikować potencjalne grunty z przeznaczeniem na tereny inwestycyjne.
- **Rekomenduje się:** przygotowanie przez gminę Grudziądz oferty skierowanej do dużych przedsiębiorstw oraz sektora MSP, w której zachęca się do uruchamiania działalności na terenie gminy.
- Zalecenia:** przyciąganie inwestycji z wykorzystaniem potencjalnych korzyści, które pojawią się dzięki budowie drogi krajowej S5.
- **Rekomenduje się:** poprawić jakość kapitału ludzkiego w gminie.
- Zalecenia:** realizacja projektów związanych z nabywaniem nowych kwalifikacji zawodowych bądź podyplomowych z wykorzystaniem RPO WKP, PROW i kolejnego po PO WER programu operacyjnego.
- Zalecenia:** szczególną grupą docelową w gminie Grudziądz, którą należałoby objąć projektami edukacyjnymi są kobiety w wieku produkcyjnym mobilnym (18-44 lata).
- **Rekomenduje się:** uruchomienie w gminie żłobka.
- Zalecenia:** wykorzystanie formuły PPP.
- **Rekomenduje się:** rozważenie możliwości realizacji inwestycji związanych z rozwojem mieszkalnictwa wspomaganego na terenie gminy, skierowanego do osób ze szczególnymi potrzebami w tym z niepełnosprawnościami sprzężonymi.

- **Rekomenduje się:** rozwój na terenie gminy inwestycji OZE.
  - Zalecenia:** wykorzystanie sprzyjających warunków do instalacji farm fotowoltaicznych.
- **Rekomenduje się:** zwiększyć liczbę działalności gospodarczych reprezentujących sektor rekreacyjno-wypoczynkowy.
  - Zalecenia:** dostosowanie Gminnego Ośrodka Wypoczynkowego „Delfin” w Białym Borze do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.
  - Zalecenia:** rozwój dostępnej turystyki na obszarze całej gminy.
  - Zalecenia:** rozwój turystyki kamperowej.
  - Zalecenia:** rozwój turystyki szkolnej.
  - Zalecenia:** rozwój turystyki rowerowej.
  - Zalecenia:** budowa samoobsługowej stacji rowerowej.
  - Zalecenia:** wykorzystanie potencjału złóż solankowych i możliwości jakie niesie za sobą turystyka rehabilitacyjna.
  - Zalecenia:** rozwój infrastrukturalny Lotniska Lisie Kąty.
  - Zalecenia:** rozwój bazy sportowej.
- **Rekomenduje się:** rozwój przedsiębiorczości elektronicznej na terenie gminy Grudziądz.
  - Zalecenia:** w pierwszej kolejności tworzenie/rozbudowa stron internetowych, następnie budowa sklepów internetowych, rozwój aplikacji webowych i systemów sprzedażowych. Następnie nawiązywanie relacji handlowych we wszystkich możliwych wymiarach (np. B2B, B2C, C2B, C2C).
  - Rekomenduje się:** wzrost wskaźnika przedsiębiorczości wśród lokalnych fundacji i stowarzyszeń.
  - Zalecenia:** wzrost profesjonalizacji trzeciego sektora w gminie.
  - Zalecenia:** zmniejszenie wydatków z budżetu gminy na działalność trzeciego sektora.
  - Zalecenia:** utworzenie Klastra Usług Pozarządowych w gminie Grudziądz.
- **Rekomenduje się:** utworzenie Lokalnej Organizacji Gospodarczej na terenie gminy Grudziądz.
  - Zalecenia:** stworzenie marki lokalnej i promocja gminy.
  - Zalecenia:** budowa systemu koordynacji instrumentów wspierania przedsiębiorczości.
  - Zalecenia:** budowa płaszczyzny współpracy i komunikacji pomiędzy przedsiębiorcami, instytucjami otoczenia biznesu a gminą.

Zalecenia: stworzenie narzędzi dla kierunków promocji wspólnych inicjatyw przedsiębiorstw i gminy.

Zalecenia: budowanie sprawnej, spójnej i długofalowej polityki wspierania przedsiębiorczości na terenie gminy Grudziądz.

Zalecenia: osiągnięcie wyższych wskaźników społeczno-ekonomicznych w gminie.

Zalecenia: wsparcie rozszerzania już istniejących działalności gospodarczych.

Zalecenia: wsparcie działalności eksportowej.

Zalecenia: internacjonalizacja działalności gospodarczej MSP.

Zalecenia: granty na kapitał obrotowy dla sektora MSP wspomagające działalności poszkodowane w efekcie pandemii COVID-19.

Zalecenia: inwestycje o charakterze twardym warunkujące tworzeniem nowych miejsc pracy.

Zalecenia: inwestycje o charakterze miękkim – podnoszące kompetencje.

Zalecenia: weryfikacja podmiotów reprezentujących sekcję PKD M – działalność naukowa i techniczna (96 podmiotów w 2020 r.) jako baza do budowy kooperacji B+R na terenie gminy Grudziądz.

Zalecenia: sieciowanie przedsiębiorców funkcjonujących na terenie gminy Grudziądz.

8. KALKULACJA LPRG

W powyższym rozdziale zaprezentowano katalog projektów, które mają zostać zrealizowane w Gminie Grudziądz w latach 2021-2030. Wpisanie powyższych inicjatyw do programu poprzedzone zostało analizą szacunkowych kosztów wskazanych inwestycji. Należy podkreślić, że dynamicznie zmieniające się obecnie (II połowa 2021 r.) ceny na rynku surowców sprawiają, iż wysokość kosztów planowanych inwestycji oparta jest o ceny bieżące i może ulec istotnym zmianom w rzeczywistym czasie ich realizacji.

Z uwagi na mnogość działań i ograniczenia budżetowe, Gmina zamierza ubiegać się o wsparcie finansowe swoich działań z:

- Projektów rządowych,
- Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Kujawsko-Pomorskiego,
- Krajowego Planu Odbudowy,
- Krajowych Programów Operacyjnych,
- Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2021-2030,
- Sponsorów,
- Innych źródeł.

Szacunkowa wartość inwestycji zaprezentowanych w Lokalnym Programie Rozwoju gospodarczego Gminy Grudziądz wynosi 57.500.000 zł z czego wkład własny poszczególnych partnerów kooperacji jest następujący: sektor MSP – 5.400.000 zł, Instytucje Otoczenia Biznesu – 3.000.000 zł, Urząd Gminy Grudziądz – 3.550.000 zł. Istotny wkład w realizację poszczególnych inwestycji w każdym z celów szczegółowych stanowią wskazane już wcześniej zewnętrzne źródła finansowania.

	MŚP		INSTYTUCJE OTOCZENIA BIZNESU		GMINA GRUDZIĄDZ		RAZEM
	Wkład własny	Środki zewnętrzne	Wkład własny	Środki zewnętrzne	Wkład własny	Środki zewnętrzne	
CS1	1.500.000	8.500.000					10.000.000
CS2	1.000.000	4.000.000					5.000.000
CS3	2.500.000	2.450.000			50.000		5.000.000
CS4			1.000.000	4.000.000			5.000.000
CS5			1.000.000	4.000.000			5.000.000
CS6			1.000.000	4.000.000			5.000.000
CS7					3.000.000	17.000.000	20.000.000
CS8	400.000				400.000	1.200.000	2.000.000
CS9					100.000	400.000	500.000
Razem	5.400.000	14.950.000	3.000.000	12.000.000	3.550.000	18.600.000	57.500.000

Źródło: opracowanie własne

Podział powyższych kosztów uwzględniających wkład własny podmiotów kooperacji w kolejnych latach realizacji inicjatyw projektowych jest następujący:

MŚP	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
w mln zł										
CS1			0,45	0,75	0,3					
CS2			0,3	0,5	0,2					
CS3			0,75	1,25	0,5					
CS8			0,08	0,16	0,16					

IOB	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
w mln zł										
CS4			0,3	0,5	0,2					
CS5			0,3	0,5	0,2					

CS6				0,3	0,5	0,2				
-----	--	--	--	-----	-----	-----	--	--	--	--

GG	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
-----------	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------

w mln zł

CS3			0,015	0,025	0,01					
CS7					0,3	1,2	1,5			
CS8			0,08	0,16	0,16					
CS9				0,02	0,04	0,04				

Źródło: opracowanie własne.

Z diagnozy sytuacji społeczno-gospodarczej Gminy wynika, że dalszy rozwój gospodarczy, wzrost liczby MMŚP, zwiększenie wykorzystania technologii informacyjnych, inwestycje realizowane w formule PPP, poprawa jakości kapitału ludzkiego, utworzenie Lokalnej Organizacji Gospodarczej, wyznaczenie i uzbrojenie terenów inwestycyjnych oraz realizacja szeregu działań promocyjnych, informacyjnych czy doradczych popartych budową strefy inwestora w Gminie Grudziądz to inicjatywy mogące mieć realny wpływ na 1) wzrost innowacyjności i konkurencyjności na terenie Gminy Grudziądz, 2) wzrost przedsiębiorczości na terenie Gminy Grudziądz, 3) wzrost współpracy na terenie Gminy Grudziądz.

Załączniki:

1. Diagnoza sytuacji społeczno-gospodarczej w gminie Grudziądz

Załącznik nr 1 do Lokalnego Programu Rozwoju
Gospodarczego Gminy Grudziądz

**GMINA
GRUDZIĄDZ
gmina wiejska**

*Lokalny Program Rozwoju Gospodarczego
dla gminy Grudziądz*

Diagnoza

Spis treści

ROZDZIAŁ 1. DIAGNOZA	3
1.1. DIAGNOZA SYTUACJI GOSPODARCZEJ W GMINIE	3
<i>Podstawowe informacje o gminie i sytuacji demograficznej.....</i>	<i>3</i>
<i>Uwarunkowania lokalizacyjne i rozwojowe gminy.....</i>	<i>12</i>
<i>Infrastruktura komunikacyjna .....</i>	<i>15</i>
<i>Komunikacja publiczna .....</i>	<i>16</i>
<i>Media wodno-kanalizacyjne .....</i>	<i>17</i>
<i>Podstawowe informacje o strukturze edukacyjnej.....</i>	<i>17</i>
<i>Światłowod.....</i>	<i>20</i>
<i>Nieruchomości i tereny inwestycyjne .....</i>	<i>20</i>
<i>Pożądane kierunki rozwoju gminy.....</i>	<i>23</i>
<i>Kierunki wsparcia lokalnego biznesu.....</i>	<i>23</i>
<i>Unikalne cechy gminy.....</i>	<i>24</i>
<i>Przynależność gminy do organizacji i stowarzyszeń.....</i>	<i>24</i>
1.2. WSKAŹNIKI CHARAKTERYZUJĄCE SYTUACJĘ GOSPODARCZĄ W GMINIE.....	26
<i>Sektor małych i średnich przedsiębiorstw w gminie .....</i>	<i>26</i>
<i>Gmina na tle województwa .....</i>	<i>30</i>
<i>Przedsiębiorstwa płacące podatki w gminie .....</i>	<i>31</i>
<i>Przychody i dochody podatników prowadzących działalność gospodarczą w gminie ..</i>	<i>32</i>
1.3. ANALIZA KLUCZOWYCH INTERESARIUSZY GOSPODARKI W GMINIE	34
<i>Powiązania kooperacyjne na obszarze gminy.....</i>	<i>34</i>
1.4. ANALIZA SWOT.....	34

ROZDZIAŁ 1. DIAGNOZA

1.1. DIAGNOZA SYTUACJI GOSPODARCZEJ W GMINIE

PODSTAWOWE INFORMACJE O GMINIE I SYTUACJI DEMOGRAFICZNEJ

Gmina Grudziądz to największa gmina wiejska województwa kujawsko-pomorskiego. Położona jest w północno-zachodniej części województwa i zlokalizowana wokół miasta Grudziądz, przez co często określa się ją mianem „obwarzankowej”. Zachodnią granicę gminy wyznacza rzeka Wisła. Szczegółową lokalizację prezentuje Mapa 1 i 2. Siedzibą władz gminnych, jak i Urzędu gminy jest miasto Grudziądz.

Mapa 1. Położenie gminy w województwie kujawsko-pomorskim oraz w powiecie grudziądzkim

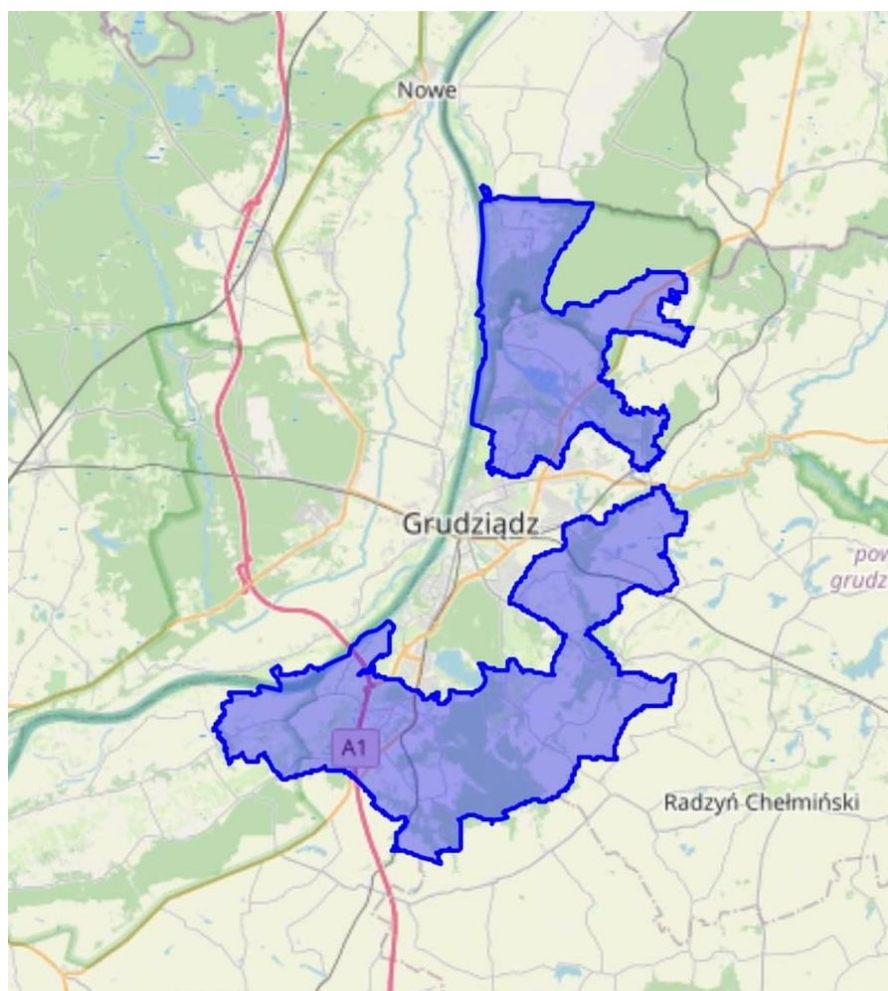

Źródło: www.gminy.pl

Gmina Grudziądz graniczy:

- od północy z gminą Sadlinki (powiat kwidzyński, województwo pomorskie),
- od wschodu z gminami Rogóznno i Gruta (powiat grudziądzki),
- od południa z gminami: Radzyń Chełmiński (powiat grudziądzki), Chełmno i Stolno (powiat chełmiński) oraz Płużnica (powiat wąbrzeski),
- od zachodu z gminami: Dragacz i Nowe (powiat świecki).

Mapa 2. Położenie gminy Grudziądz

Źródło: https://www.polskawliczbach.pl/gmina_Grudziadz#googleStreetView

Łączna powierzchnia gminy wynosi 16 533 ha, z czego 44,77% stanowią grunty orne (7 401 ha) a 24,33% lasy (4 022 ha). Z uwagi na fakt, iż dużą część ogólnej powierzchni gminy stanowią grunty rolne w gminie mamy do czynienia z typowym rolnictwem podmiejskim. Jednakże należy zwrócić uwagę na fakt, że liczba osób fizycznych prowadzących działalność w zakresie upraw rolnych i hodowli zwierząt (sekcja A PKD) z roku na rok maleje i wg danych za 2020 r. stanowi zaledwie 1,35% podmiotów gospodarki narodowej wpisanych do rejestru REGON⁴. Niezwykle cennym zasobem gminy są wspomniane już lasy. Po pierwsze jest to jeden z najważniejszych zespołów przyrodniczych, po drugie istotny element gospodarczy.

⁴ W 2012 r. odnotowano 32 osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą w sekcji A – uprawy rolne, chów i hodowla zwierząt. W 2013 r. – 29. Szczególny spadek nastąpił 2014 – 13 podmiotów gospodarki narodowej wpisanych w rejestr REGON jako osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą wg sekcji PKD. W roku 2015 i 2016 – 15. W latach 2017-2019 kolejno: 16, 17, 16. W roku 2020 – 17.

Szczegółowe zestawienie powierzchni gruntów na obszarze gminy Grudziądz przedstawiono w Tabeli 1.

Tabela 1. Szczegółowe zestawienie powierzchni gruntów na obszarze gminy Grudziądz

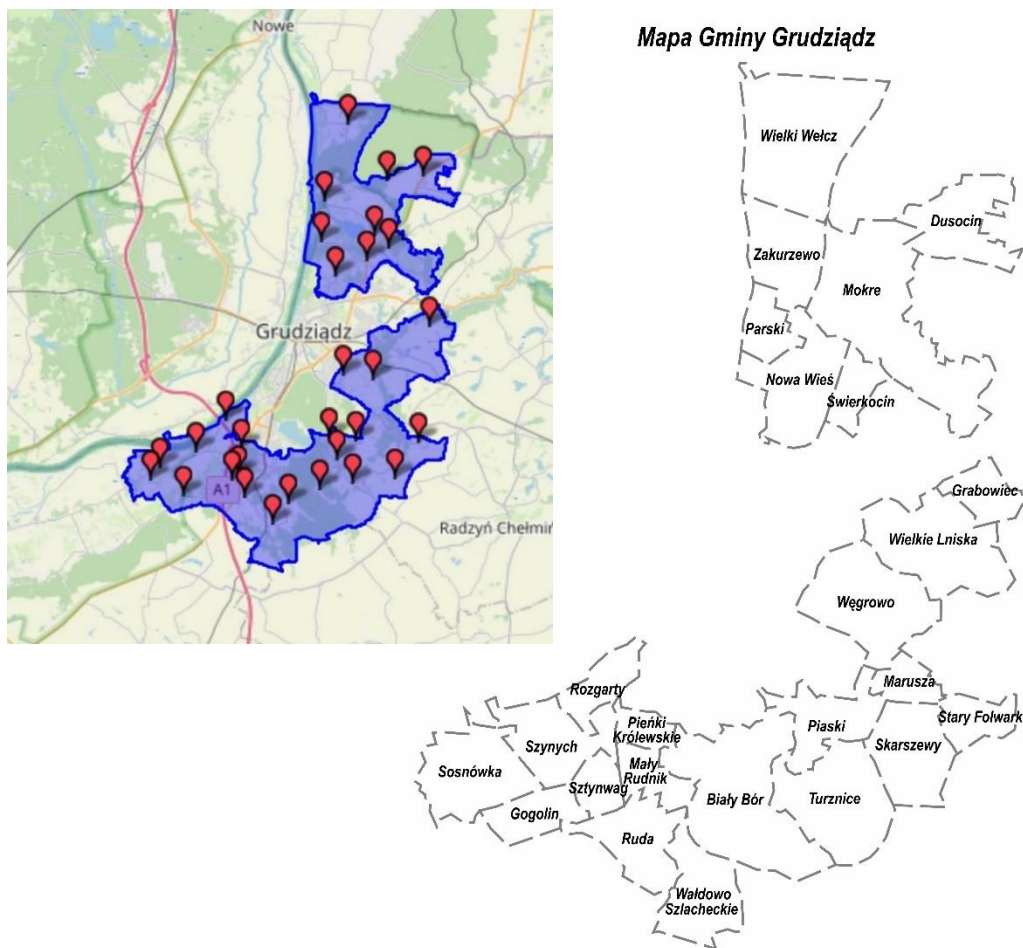
Powierzchnia	16 533	100,00
Grunty orne	7 401	44,77
Lasy	4 022	24,33
Łąki trwałe	1 445	8,74
Pastwiska trwałe	951	5,75
Drogi	488	2,95
Grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi	403	2,44
Grunty rolne zabudowane	317	1,92
Tereny mieszkaniowe	302	1,83
Nieuzytki	196	1,19
Grunty zadrzewione i zakrzewione na użytkach rolnych	145	0,88
Tereny różne	143	0,86
Inne tereny komunikacyjne	137	0,83
Grunty pod rowami	128	0,77
Grunty pod stawami	110	0,67
Inne tereny zabudowane	74	0,45
Użytki ekologiczne	67	0,41
Sady	48	0,29
Tereny przemysłowe	41	0,25
Grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi	36	0,22
Tereny kolejowe	32	0,19
Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe	20	0,12
Zurbanizowane tereny niezabudowane lub w trakcie zabudowy	14	0,08
Grunty zadrzewione i zakrzewione na użytkach leśnych	9	0,05
Grunty przeznaczone po budowę dróg publicznych lub linii kolejowych	4	0,02

Źródło: Raport o stanie gminy Grudziądz za 2019 r.

Bardzo często podkreśla się wiejski charakter gminy, jednakże dane zawarte w powyższej tabeli wskazują, że sady i tereny rekreacyjno-wypoczynkowe, a więc atrakcyjne możliwości rozwoju gospodarczego – stanowią nieliczny odsetek powierzchni gminy – odpowiednio 0,29% i 0,12%. Również niewielki jest odsetek terenów przemysłowych – 41 ha, a więc zaledwie 0,25%.

W skład gminy Grudziądz wchodzi 25 sołectw. Są to: Biały Bór, Dusocin, Gogolin, Grabowiec, Mały Rudnik, Marusza, Mokre, Nowa Wieś, Parski, Piaski, Pieńki Królewskie, Rozgarty, Ruda, Skarszewy, Sosnówka, Stary Folwark, Sztynwag, Szynych, Świerkocin, Turznice, Wałdowo Szlacheckie, Węgrowo, Wielki Welcz, Wielkie Lniska, Zakurzewo. Ich położenie przedstawiono na Mapie 3.

Mapa 3. Sołectwa w gminie Grudziądz

Źródło: https://www.polskawliczbach.pl/gmina_Grudziadz#wsie-nalezace-do-gminy

Największą powierzchnię posiada Sołectwo Biały Bór – 1 618 ha, co stanowi 9,78% obszaru gminy. Drugie co do wielkości jest Sołectwo Mokre (Wieś Mokre i Lisie Kąty) – 1 507 ha, odpowiednio 9,1%. Trzecie pod względem powierzchni jest Sołectwo Wielki Welcz – 1 354 ha, 8,1%. Szczegółowe informacje na temat powierzchni poszczególnych sołectw przedstawiono w Tabeli 2.

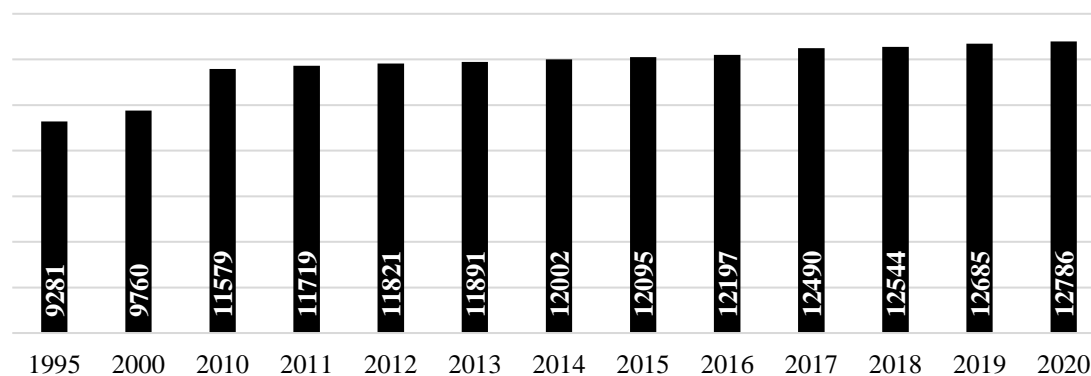
Tabela 2. Sołectwa i wsie w gminie Grudziądz oraz ich powierzchnia

Lp.	Sołectwo	Wieś	Powierzchnia (w ha)
1	Biały Bór	Biały Bór	1 618
2	Dusocin	Dusocin	804
		Leśniewo	
3	Gogolin	Gogolin	371
4	Grabowiec	Grabowiec	338
5	Mały Rudnik	Mały Rudnik	297
6	Marusza	Marusza	215
7	Mokre	Mokre	1 507
		Lisie Kąty	
8	Nowa Wieś	Nowa Wieś	810
9	Parski	Parski	289
10	Piaski	Piaski	635
		Linarczyk	
		Kobylanka	
		Hanowo	
		Daszkowo	
11	Pieńki Królewskie	Pieńki Królewskie	190
12	Rozgarty	Rozgarty	332
13	Ruda	Ruda	599
14	Skarszewy	Skarszewy	707
15	Sosnówka	Sosnówka	772
		Brankówka	
16	Stary Folwark	Stary Folwark	300
17	Sztynwag	Sztynwag	247
18	Szynych	Szynych	640
19	Świerkocin	Świerkocin	267
20	Turznice	Turznice	919
21	Wąldowo Szlacheckie	Wąldowo Szlacheckie	644
22	Węgrowo	Węgrowo	1 028
		Gać	
23	Wielki Welcz	Wielki Welcz	1 354
24	Wielkie Lniska	Wielkie Lniska	1 024
		Małe Lniska	
		Sadowo	
25	Zakurzewo	Zakurzewo	618

Źródło: Raport o stanie gminy Grudziądz za 2019 r.

Według stanu na dzień 31.12.2020 r. gminę Grudziądz zamieszkuje 12 786 osób, w tym na pobyt stały 12 620, czasowy – 166. Dynamikę zmian liczby mieszkańców gminy Grudziądz prezentuje Wykres 1.

Wykres 1. Liczba mieszkańców gminy Grudziądz w latach 2008-2020

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/dane/teryt/tablica>; Raport o stanie gminy Grudziądz za 2019 r.

Liczba mieszkańców gminy Grudziądz sukcesywnie się powiększa. W latach 2002-2019 wzrosła o 32,1%. W 2020 r. odnotowano kolejny przyrost liczby ludności, co potwierdza zainteresowanie tym obszarem. Nowi mieszkańcy przybywają głównie z Grudziądza i innych okolicznych regionów, co świadczy o atrakcyjności gminy i ma duże znaczenie dla perspektyw jej dalszego rozwoju. Jest to również związane ze zjawiskiem „rozlewania się miast” (ang. *urban sprawl*) i specyfiką aktualnych procesów urbanistyczno-aglomeracyjnych. Liczbę ludności z podziałem na poszczególne sołectwa prezentuje Tabela 3. Średni wiek mieszkańców gminy Grudziądz wynosi 38,6 lat i jest mniejszy od średniego wieku mieszkańców województwa kujawsko-pomorskiego oraz mniejszy od średniego wieku mieszkańców całej Polski. Gmina Grudziądz ma ujemny przyrost naturalny wynoszący -11. Współczynnik dynamiki demograficznej, czyli stosunek liczby urodzeń żywych do liczby zgonów wynosi 0,91 i jest nieznacznie większy od średniej dla województwa oraz porównywalny do współczynnika dynamiki dla całego kraju. Na 1000 ludności gminy Grudziądz przypada 6,79 zgonów co również stanowi dużo mniejszą wartość niż średnia województwa. Najczęstszą przyczyną zgonów mieszkańców gminy są choroby układu krążenia – 30,1% oraz nowotwory – 28,3%⁵.

Największą liczbę ludności odnotowano w Sołectwie Nowa Wieś – 1 760, którego obszar stanowi 4,9% (810 ha) powierzchni gminy Grudziądz. Drugie pod względem ludności jest Sołectwo Mokre – 1 140, trzecie natomiast Sołectwo Biały Bór – 1 099. Kobiety stanowią

⁵ https://www.polskawliczbach.pl/gmina_Grudziadz#dane-demograficzne

49,7% populacji gminy Grudziądz, mężczyźni – 50,3%. Liczba kobiet w wieku przedprodukcyjnym (14 lat i mniej) wynosi 21%, mężczyzn – 22%. Kobiety w wieku produkcyjnym (15-64 lata) stanowią 58,7% populacji gminy Grudziądz, mężczyźni (15-64 lata) – 65,5%. Liczba kobiet w wieku poprodukcyjnym wynosi 21,2%, mężczyzn – 11,6%. Odsetek kobiet w wieku produkcyjnym mobilnym wynosi 66,4%, mężczyzn – 58,4% (średnia dla gminy to 62,2%).

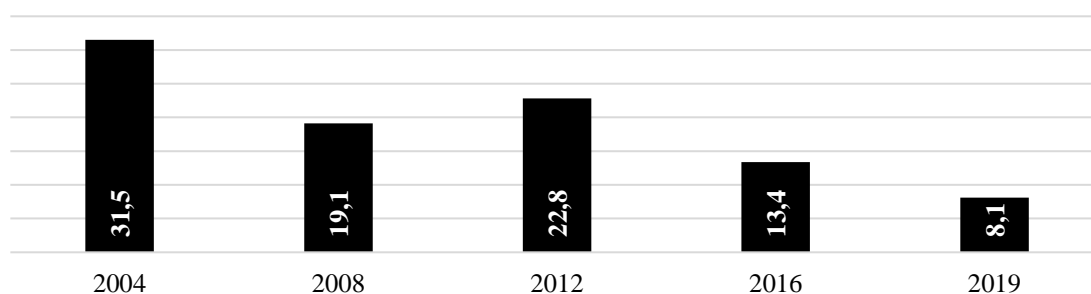
Tabela 3. Ludność w gminie Grudziądz w poszczególnych kategoriach wiekowych w podziale na sołectwa

Sołectwo	Dzieci (0-13 lat)		Młodzież (14-17 lat)		Dorośli (18 i więcej lat)		Razem
	Dziewczynki	Chłopcy	Dziewczynki	Chłopcy	Kobiety	Mężczyźni	
Biały Bór	79	107	26	30	450	407	1099
Dusocin	28	30	12	7	170	158	405
Gogolin	14	13	3	2	47	56	135
Grabowiec	13	16	2	4	42	35	112
Mały Rudnik	79	79	20	18	345	335	876
Marusza	18	25	8	3	84	83	221
Mokre	90	90	31	31	452	446	1140
Nowa Wieś	143	149	28	52	720	668	1760
Parski	21	10	3	2	66	64	166
Piaski	88	82	17	26	301	307	821
Pieńki Królewskie	20	22	4	7	89	80	222
Rozgarty	7	8	2	3	43	38	101
Ruda	73	73	15	20	254	237	672
Skarszewy	18	20	8	7	60	62	175
Sosnówka	23	21	7	7	115	123	296
Stary Folwark	9	10	3	6	48	52	128
Sztywnag	29	22	7	9	111	112	290
Szynych	44	28	8	13	133	140	366
Świerkocin	40	52	21	15	261	229	618
Turznice	22	31	6	9	136	129	333
Wąldowo Szlacheckie	61	71	21	24	294	283	754
Węgrowo	84	89	24	38	407	387	1029
Wielki Welcz	31	26	9	12	148	139	365
Wielkie Lniska	36	25	10	15	177	201	464
Zakurzewo	21	19	7	8	91	92	238
RAZEM	1091	1118	302	368	5044	4863	12786

Zródło: Raport o stanie gminy Grudziądz za 2019 r.

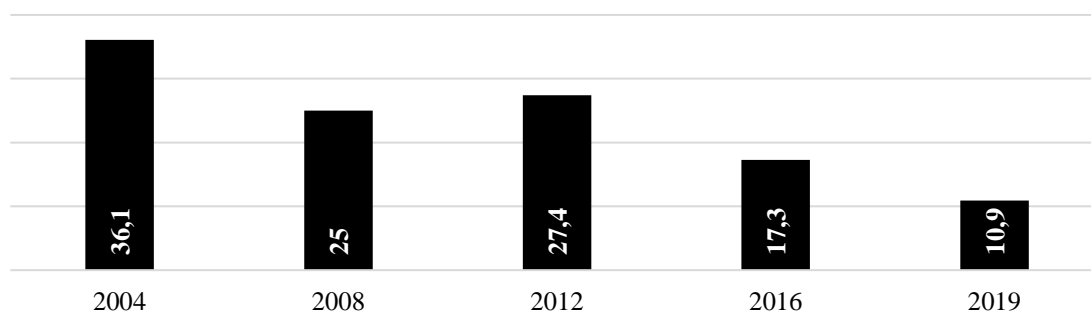
W Gminie Grudziądz na 1000 mieszkańców pracuje 226 osób. 44,8% wszystkich pracujących ogółem stanowią kobiety, a 55,2% mężczyźni. **Bezrobocie rejestrowane** w gminie Grudziądz wynosiło w 2019 roku **8,1%** (10,9% wśród kobiet i 5,7% wśród mężczyzn). W 2018 roku **przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto** w gminie Grudziądz wynosiło **3 950,03 PLN**, co odpowiada 81,70% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w Polsce (kujawsko-pomorskie: 4 139 PLN, Polska: 4 835). Wśród aktywnych zawodowo mieszkańców gminy Grudziądz 719 osób wyjeżdża do pracy do innych gmin, a 280 pracujących przyjeżdża do pracy spoza gminy – tak więc saldo przyjazdów i wyjazdów do pracy wynosi -439. Należy dodać, że aktualny poziom bezrobocia rejestrowanego w gminie Grudziądz jest najniższy od 2004 roku. Szczegóły dotyczące wskaźnika prezentuje poniższy wykres.

Wykres 2. Szacunkowa stopa bezrobocia w gminie Grudziądz w latach 2004-2019

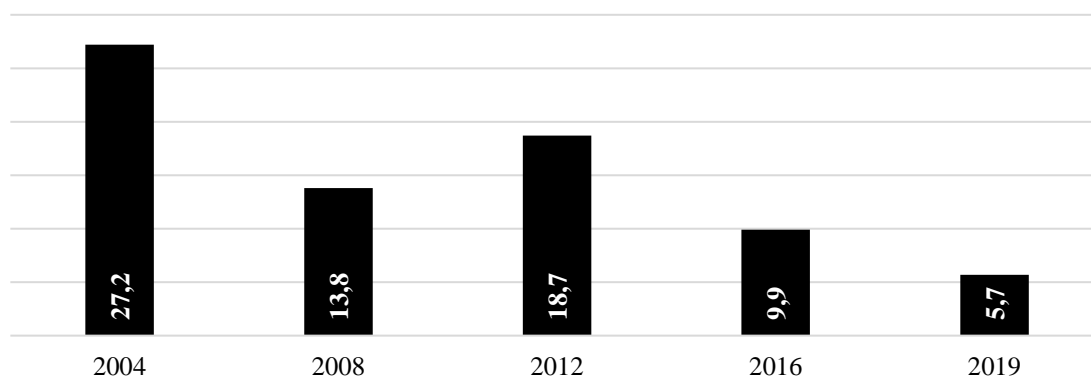
Źródło: GUS

Wykres 3. Szacunkowa stopa bezrobocia w gminie Grudziądz w latach 2004-2019 – kobiety

Źródło: GUS

Wykres 4. Szacunkowa stopa bezrobocia w gminie Grudziądz w latach 2004-2019 – mężczyźni

Źródło: GUS

47,3% aktywnych zawodowo mieszkańców gminy Grudziądz pracuje w sektorze rolniczym (rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo), 27,4% w przemyśle i budownictwie, a 9,1% w sektorze usługowym (handel, naprawa pojazdów, transport, zakwaterowanie i gastronomia, informacja i komunikacja) oraz 1,1% pracuje w sektorze finansowym (działalność finansowa i ubezpieczeniowa, obsługa rynku nieruchomości)⁶.

Prognozy Głównego Urzędu Statystycznego wskazują, że w gminie Grudziądz nastąpią zmiany w strukturze ludności w perspektywie do 2030 r. Szacuje się, że liczba osób w wieku poprodukcyjnym, a więc kobiet po 59 r.ż. i mężczyzn po 64 r.ż. wzrośnie o ok 5,6%. Tym samym spadnie odsetek populacji produkcyjnej – o ok 3,9% i przedprodukcyjnej – o ok. 1,7%. Szczegółowe dane dotyczące prognoz zmian w strukturze ludności prezentuje Tabela 4.

Tabela 4. Zmiany w strukturę ludności według prognozy GUS

Płeć	Wiek	2020	2021	2025	2030
Ogółem	Ogółem	12 786	12 925	13 242	13 592
	przedprodukcyjny 0-17	2 914	2 746	2 703	2 670
	produkcyjny 18-59/64	8 245	7 962	8 044	8 123
	mobilny 18-44	4 875	4 762	4 657	4 583
	niemobilny 44-59/64	3 611	3 200	3 387	3 540
	poprodukcyjny 60+/65+	2 500	2 217	2 495	2 799
	0-14	2 407	2 235	2 181	2 230
	15-59	7 949	8 056	8 184	8 175
	60+	2 500	2 634	2 877	3 187

⁶ https://www.polskawliczbach.pl/gmina_Grudziadz#rynek-pracy

	15-64	8 752	8 873	8 946	8 968
	65+	1 697	1 817	2 115	2 394
	80+	301	354	361	539
Mężczyźni	Ogółem	6 249	6 407	6 538	6 656
	przedprodukcyjny 0-17	1 508	1 427	1 349	1 323
	produkcyjny 18-64	4 127	4 181	4 243	4 264
	mobilny 18-44	2 424	2 361	2 360	2 335
	niemobilny 44-64	1 832	1 820	1 883	1 929
	poprodukcyjny 65+	746	799	946	1 069
	0-14	1 228	1 134	1 098	1 111
	15-59	3 992	4 057	4 112	4 088
	60+	1 161	1 216	1 328	1 457
	15-64	4 407	4 474	4 494	4 476
	65+	746	799	946	1 069
	80+	86	110	123	199
Kobiety	Ogółem	6 437	6 518	6 704	6 936
	przedprodukcyjny 0-17	1 406	1 319	1 354	1 347
	produkcyjny 18-59	3 730	3 781	3 801	3 859
	mobilny 18-44	2 451	2 401	2 297	2 248
	niemobilny - 44-59	1 391	1 380	1 504	1 611
	poprodukcyjny 60+	1 339	1 418	1 549	1 730
	0-14	1 179	1 101	1 083	1 119
	15-59	3 957	3 999	4 072	4 087
	60+	1 339	1 418	1 549	1 730
	15-64	4 345	4 399	4 452	4 492
	65+	951	1 018	1 169	1 325
	80+	215	244	238	340

Źródło: Główny Urząd Statystyczny.

UWARUNKOWANIA LOKALIZACYJNE I ROZWOJOWE GMINY

Na uwarunkowania lokalizacyjne gminy składa się kilka kwestii. Jedną z nich jest m.in. odległość od dużej firmy, specjalnych stref ekonomicznych, parków naukowo-technologicznych czy szkoły wyższej. W przypadku gminy Grudziądz czynniki te przedstawiają się następująco⁷:

⁷ Z uwagi na rozpiętość w położeniu gminy jednoznaczne odległości do wybranych ośrodków w województwie kujawsko-pomorskim należy przyjąć szacunkowo. Przyjęto zatem jako punkt wyjścia do dalszej analizy położenie dwóch największych w gminie sołectw – Biały Bór i Mokre.

- i) **Pomorska Specjalna Strefa Ekonomiczna** działa na terenie województwa kujawsko-pomorskiego i we wschodniej części województwa pomorskiego. Obejmuje swoim obszarem również gminę Grudziądz. Pomorska Specjalna Strefa Ekonomiczna składa się z terenów inwestycyjnych o powierzchni ponad 2200 ha zlokalizowanych w różnych częściach Polski Północnej, w tym na terenie Miasta Grudziądz – 25,98 ha i 14,99 ha. **Z punktu widzenia interesów gminy Grudziądz brakuje terenów inwestycyjnych zlokalizowanych na jej terenie, które mogłyby zasilić zasoby Strefy Pomorskiej.**

- j) **Bydgoski Park Przemysłowo-Technologiczny** – odległość 84-92 km
- k) **Grudziądzki Park Przemysłowy** – odległość 11-18 km
- l) **Toruński Park Technologiczny** – odległość 67-79 km
- m) **Park Przemysłowy w Solcu Kujawskim** – odległość 81-105 km
- n) **Vistula Park Świecie** – odległość 31-34 km
- o) **Vistula II** – odległość 32-34 km
- p) **Włocławska Strefa Rozwoju Gospodarczego Park Przemysłowo-Technologiczny** – odległość 100-107 km

W województwie kujawsko-pomorskim działają trzy główne ośrodki akademickie: **Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu, Politechnika Bydgoska** oraz **Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy**. Średnia odległość poszczególnych Sołectw zlokalizowanych w gminie Grudziądz do ośrodka toruńskiego i bydgoskiego wynosi 69-76 km.

Osobnej analizie poddano odległość do dużej firmy, bowiem np. Sołectwo Biały Bór ma na swoim terenie bardzo istotne podmioty gospodarcze. Pierwszym z nich jest **Müller Fabryka Świec S.A.**, jeden z najbardziej znanych producentów świec na rynku europejskim. Firma zatrudnia ponad 1000 osób. Drugim podmiotem gospodarczym jest – **Jeronimo Martins Dystrybucja S.A.** – część portugalskiej grupy prowadzącej działalność dystrybucyjną oraz produkcyjną w branży spożywczej. Jest to jedno z największych centrów dystrybucyjnych w północnej Polsce. We wsi Lisie Kąty od roku 1990 funkcjonuje **Odlewnia Żeliwa**, która ponad 50% swojej produkcji eksportuje na rynki europejskie. W rejonie gminy Grudziądz jest to bardzo istotny pracodawca. W miejscowości Lisie Kąty znajduje się również **Aeroklub Lisie Kąty i lotnisko**.

Mapa 4. Położenie Sołectw gminy Grudziądz względem terenów inwestycyjnych zlokalizowanych w Mieście Grudziądz

Źródło: <http://mapa.strefa.gda.pl/?lang=pl#lang=pl&zoom=12&lat=7071674.08437&lon=2086017.73724&layers=B000FFFFFTTTT>

Znaczącym pracodawcą dla mieszkańców gminy są również firmy zlokalizowane na terenie miasta Grudziądz, w tym, np. **Mr Garden**, która zatrudnia ponad 500 osób w halach produkcyjnych o powierzchni 4,5 ha (firma zakupiła łącznie ponad 30 ha gruntów) czy firma **Hanseatic Produkcja Sp. z o.o.** zajmująca się przetwórstwem rybnym (kubatura fabryki wynosi 7 tys. m²), **Taylor Prune Sp. z o.o.** (branża spożywcza – produkcja suszonych śliwek na rynek amerykański), **Unitex sp. z o.o.** (systemy uzdatniania wody), **Lubawa S.A.** (osłony balistyczne, kamizelki kuloodporne, namioty techniczne i pneumatyczne, specjalistyczne tkaniny powlekane), **Termetal Glaner s.j.** (cynkowanie wyrobów stalowych), **Polmlek Sp. z o.o.** (nabiał, soki), **Schumacher Packaging Zakład Grudziądz Sp. z o.o.** (produkcja papieru i tektury falistej oraz produkcja opakowań z papieru i tektury), **Centrum Dystrybucyjne Rossmann** (80 mln inwestycja, dzięki której firma zatrudnia ok 100

pracowników z Grudziądza i okolic), **CeWe Color sp. z o.o.** (branża fotograficzna), **Man Truck Serwis Grudziądz – Trucks AJ Sp. z o.o.** (branża motoryzacyjna), **Magazyn Brenntag Polska** (przemysł chemiczny), **Vadain International Sp. z o.o.** (kompleksowe wyposażenie wnętrz), **Visscher-Caravelle Poland Sp. z o.o.** (wyposażenia domów i samochodów), **Heutink Poland Sp. z o.o.** (projektowanie i realizacja budownictwa mieszkaniowego), **Venture Industries Sp. z o.o.** (produkcja wentylatorów), **Thomas-Beton Polska sp. z o.o.** (produkcja betonu towarowego), **Sits Sp. z o.o.** (branża meblowa, zlokalizowana w Brodnicy; w Grudziądzu znajduje się natomiast spółka **Sits Industry Sp. z o.o.**), **SKS Connecto Polska Sp. z o.o.** (produkcja wiązek kablowych), **La Rive** (przedsiębiorstwo kosmetyczne, produkcja perfum), **MSU S.A.** (producent podeszew z kauczuków termoplastycznych i poliuretanów), **Unia Sp. z o.o.** (maszyny rolnicze), **Hydro Vacuum S.A. Grudziądz** (pompy i systemy pompowe).

Na podstawie powyższych danych, odległość od poszczególnych Sołectw gminy Grudziądz do dużej firmy można oszacować na 5-60 km.

INFRASTRUKTURA KOMUNIKACYJNA

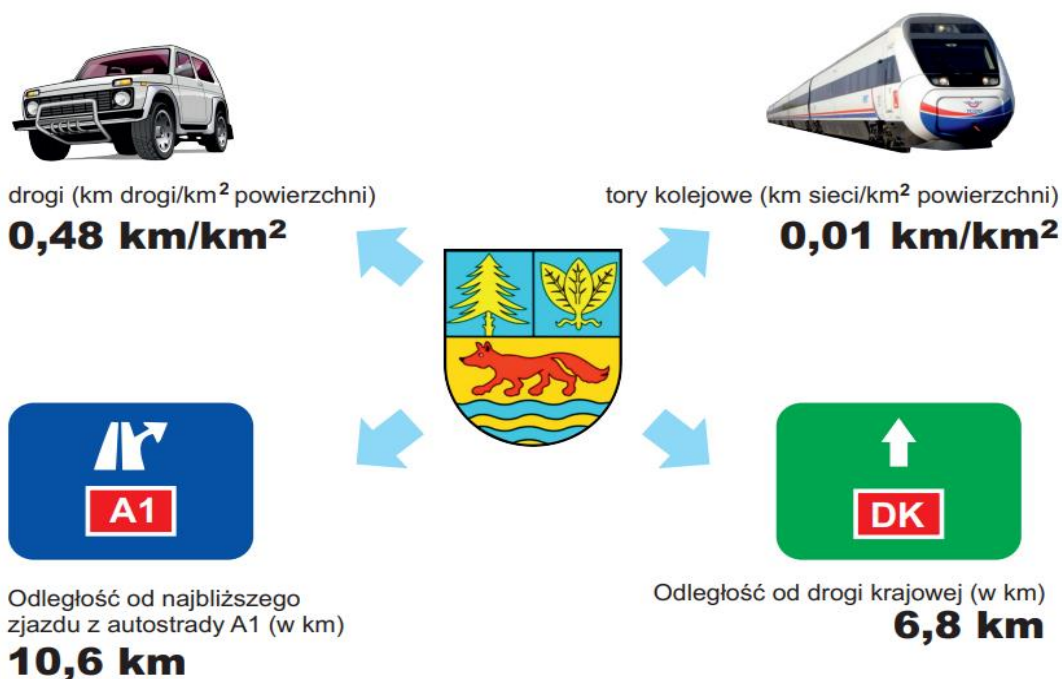
Infrastruktura drogowa gminy Grudziądz na dzień 01.01.2019 r. obejmowała 333,41 km dróg z czego drogi asfaltowe stanowiły 12,74%. Długość dróg gminnych wynosiła 333,21 km, z czego drogi asfaltowe stanowiły 13,33%. Szczegóły prezentuje Tabela 1.

Tabela 5. Drogi gminne w podziale na poszczególne kategorie

Lp.	Rodzaj nawierzchni	Długość	
		Na dzień 01.01.2019	Na dzień 31.12.2019
I. DROGI GRUNTOWE			
1	Gruntowa naturalna	175,00 km	172,86 km
2	Gruntowana wzmocniona żwirem, żuzłem, itp.	43,46 km	43,46 km
I	Razem	218,46 km	216,32 km
II. DROGI TWARDE			
1	Bitumiczna	42,48 km	44,42 km
2	Betonowa	1,11 km	1,11 km
3	Kostka	0,90 km	0,90 km
4	Brukowcowa	15,91 km	15,91 km
5	Tłuczniowa	54,55 km	54,55 km
II	Razem	114,95 km	116,89 km
DROGI GRUNTOWE I TWARDE OGÓŁEM			
I+II		333,41 km	333,21 km

Źródło: Raport o stanie gminy Grudziądz za 2019 r.

Rysunek 1. Powierzchnia infrastruktury komunikacyjnej i kluczowe odległości od punktów komunikacyjnych

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS.

KOMUNIKACJA PUBLICZNA

Przez teren gminy Grudziądz przebiegają linie komunikacyjne o znaczeniu krajowym: autostrada A1, drogi krajowe nr 16 i nr 55, droga wojewódzka nr 534, oraz linie kolejowe o znaczeniu krajowym nr 208 Laskowice-Działdowo, nr 207 Toruń-Malbork. Z analizy układu komunikacyjnego wynika dogodne położenie tego rejonu Polski na trasie tranzytu z Niemiec do Obwodu Kaliningradzkiego oraz do Państw Nadbałtyckich (Litwy, Łotwy i Estonii). Do drogi o znaczeniu lokalnym, zaliczają się pozostałe drogi powiatowe, drogi gminne oraz drogi wewnętrzne (będące własnością gminy lub osób fizycznych)

Od 1 stycznia 2021 r. Gmina Grudziądz zaczęła we własnym zakresie organizować transport publiczny dla swoich mieszkańców. Wcześniej funkcjonowało porozumienie międzygminne z gminą-miastem Grudziądz.

Od 1 stycznia 2021 r. funkcjonuje 10 połączeń międzygminnych. Są to:

- G1** [Linarczyk – Piaski – Kobyłanka - Grudziądz](#)
- G2** [Zielnowo – Dębieniec – Turznice – Piaski – Linarczyk - Grudziądz](#)
- G3** [Węgrowo – Gać - Grudziądz](#)
- G4** [Wielkie Lniska – Wielkie Lniska I - Grudziądz](#)
- G5** [Dusocin – Leśniewo – Mokre – Świerkocin /Cegielnia - Grudziądz](#)
- G6** [Wielki Węlcz – Zakurzewo – Mokre – Świerkocin /Cegielnia - Grudziądz](#)
- G7** [Parski – Nowa Wieś/Przedszkole - Grudziądz](#)
- G8** [Sosnówka – Szynych – Gogolin – Mały Rudnik – Pieńki Królewskie II - Grudziądz](#)
- G9** [Pieńki Królewskie II – Mały Rudnik – Ruda – Wałdowo Szlacheckie – Biały Bór /Przejazd kol. - Grudziądz](#)
- G10** [Lisie Kąty /Aeroklub – Mokre – Świerkocin /Cegielnia - Grudziądz](#)

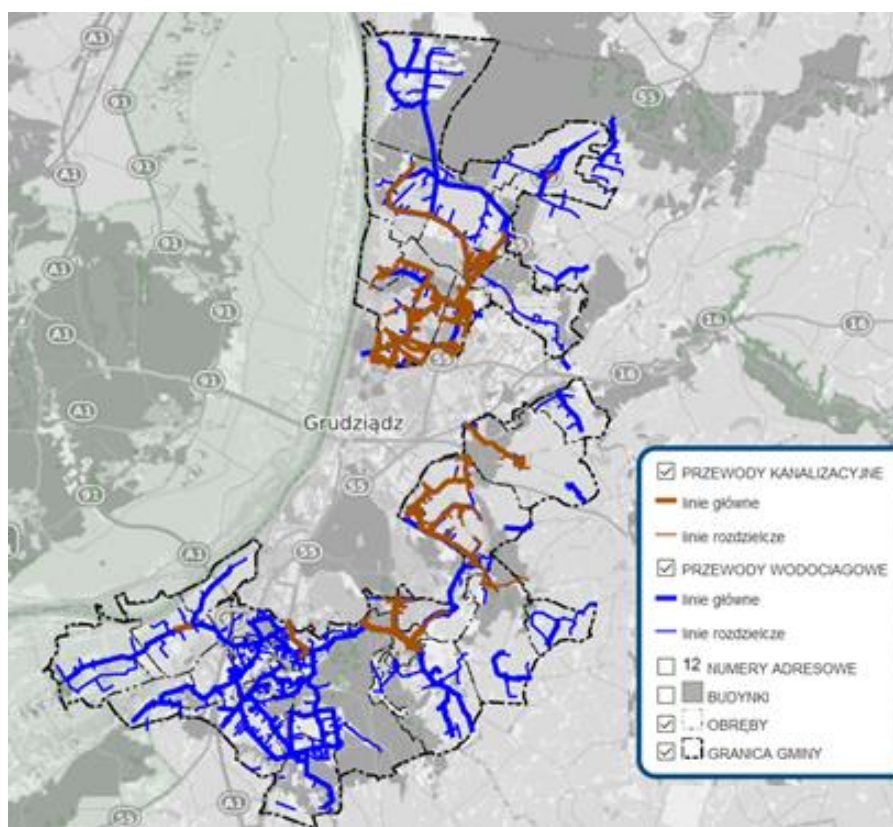
Najczęstsze przejazdy występują na trasie G7 – Parski – Nowa Wieś/Przedszkole – Grudziądz. Od poniedziałku do piątku jest to 11 połączeń w różnych godzinach, w soboty – 5, niedziele i święta – 3. Trasa G5 i G4 oferuje transport w zakresie komunikacji publicznej 8 razy na dobę w dni powszednie, trasie G2 i G8 – 2 razy na dobę, G3 i G10 – 4 razy, G9 – 6. Wszystkie trasy komunikują obszar „obwarzankowy” i teren Miasta Grudziądz.

MEDIA WODNO-KANALIZACYJNE

Gmina Grudziądz nie posiada własnej stacji uzdatniania wody. Woda jest nabywana przede wszystkim od spółki Miejskie Wodociągi i Oczyszczalnia Sp. z o.o. w Grudziądzu (MWIO). Miejscem dostarczania wody są wodomierze główne, rozdzielające sieć gminy Grudziądz od sieci MWIO. Na sieci wodociągowej posadowione są stacje podnoszenia ciśnienia. Długość gminnej sieci wodociągowej z przyłączami na dzień 31.12.2020 r. wynosiła 349 km. Dostęp do sieci wodociągowej w gminie posiada ok 92% mieszkańców.

Mapa 5. Struktura sieci wodno-kanalizacyjnej w gminie Grudziądz

Źródło: <http://79.96.178.132/gf/#11/53.4770/18.8429>

Gmina Grudziądz nie posiada własnej oczyszczalni ścieków. Ścieki z terenu gminy odprowadzane są do kolektorów głównych MWIO i trafiają następnie do oczyszczalni ścieków w Nowej Wsi. Miejscem odbioru ścieków przez MWIO są gminne ściekomierze zamontowane na kolektorach głównych. Długość gminnej sieci kanalizacyjnej z przyłączami na dzień 31.12.2020 r. wynosiła 78,6 km. Dostęp do sieci kanalizacyjnej w gminie posiada szacunkowo 29% mieszkańców.

W 2020 r. gmina Grudziądz nabyła prawo własności sieci wodociągowej o długości 5020,00 mb oraz sieci kanalizacyjnej o długości 5130 mb o łącznej wartości 491 155,25 zł. Ponadto nie nastąpiło nieodpłatne przeniesienie na rzecz gminy Grudziądz prawa własności.

W 2020 r. doszło do 177 awarii sieci wodociągowo-kanalizacyjnej, których powodem były najczęściej: zużycie elementów sieci oraz zatory na sieci (w 2019 r. – 133).

W 2020 roku gmina Grudziądz przeprowadziła jedną inwestycję wodno-kanalizacyjną. Była to „Budowa sieci wodociągowej połączenie z Marusza oraz budowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Marusza”. W 2019 r. gmina przeprowadziła 2 inwestycje w opisywanym obszarze: „Budowa sieci wodociągowej w miejscowości Biały Bór o długości

494,5 mb” – wydatkowano kwotę 289 540,79 zł oraz dofinansowała 38 przydomowych oczyszczalni ścieków (146 338,84 zł). W 2020 r. zrealizowano kolejny szereg inwestycji w wymienionym zakresie.

PODSTAWOWE INFORMACJE O STRUKTURZE EDUKACYJNEJ

3 468 mieszkańców gminy Grudziądz jest w wieku potencjalnej nauki (3-24 lata) (w tym 1 676 kobiet oraz 1 792 mężczyzn). Według Narodowego Spisu Powszechnego z 2011 roku 8,5% ludności posiada wykształcenie wyższe, 1,5% wykształcenie policealne, 8,6% średnie ogólnokształcące, a 14,0% średnie zawodowe. Wykształceniem zasadniczym zawodowym legitymuje się 30,4% mieszkańców gminy Grudziądz, gimnazjalnym 7,1%, natomiast 28,1% podstawowym ukończonym. 1,8% mieszkańców zakończyło edukację przed ukończeniem szkoły podstawowej. W porównaniu do całego województwa kujawsko-pomorskiego mieszkańcy gminy Grudziądz mają znacznie niższy poziom wykształcenia. Wśród kobiet mieszkających w gminie Grudziądz największy odsetek ma wykształcenie podstawowe ukończone (31,6%) oraz zasadnicze zawodowe (22,5%). Mężczyźni najczęściej mają wykształcenie zasadnicze zawodowe (38,3%) oraz podstawowe ukończone (24,5%).

W 2020 r. na terenie gminy Grudziądz funkcjonowało 7 szkół podstawowych, dla których organem prowadzącym jest gmina Grudziądz. Struktura szkół obejmuje 8-letnie szkoły podstawowe z oddziałami przedszkolnymi. Od 1 września 2020 r. gmina Grudziądz przekazała do prowadzenia szkołę podstawową w Dusocinie innemu organowi, tj. Fundacji Rozwoju Edukacji Najmłodszych. Sieć szkół gminy Grudziądz uzupełnia Niepubliczna Szkoła Podstawowa im. Zbigniewa Wodeckiego w Węgrowie prowadzona przez Fundację Rozwoju Edukacji Najmłodszych. W 2020 r. łącznie do szkół podstawowych uczęszczało 1407 uczniów.

Na system szkół podstawowych w gminie składają się:

- Szkoła Podstawowa w Wałdowie Szlacheckim im. Stanisława Broniewskiego „Orszy”;
- Szkoła Podstawowa w Mokrem im. Ks. Jana Twardowskiego;
- Szkoła Podstawowa w Piaskach im. „Szarych Szeregów”;
- Szkoła Podstawowa w Sztynwagu im. Jana Pawła II;
- Szkoła Podstawowa w Sosnówce;
- Szkoła Podstawowa w Dusocinie im. dr Ludwika Rydygiera (szkoła funkcjonuje na terenie gminy, ale prowadzona jest przez Fundację Na Rzecz Edukacji);
- Szkoła Podstawowa w Nowej Wsi im. Marii Konopnickiej;

- Niepubliczna Szkoła Podstawowa im. Zbigniewa Wodeckiego w Węgrowie (szkoła prowadzona przez Fundację Na Rzecz Rozwoju Edukacji Najmłodszych).

Na terenie gminy Grudziądz funkcjonują oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych oraz Przedszkole Gminne z siedzibą w Małym Rudniku, do którego w 2020 r. uczęszczało 50 dzieci. Ponadto na terenie gminy Grudziądz funkcjonuje Niepubliczne Przedszkole „KRASNAL” w miejscowości Nowa Wieś, prowadzone przez Stowarzyszenie Przyjaciół Przedszkola. W 2020 r. do przedszkola uczęszczało 50 dzieci.

ŚWIATŁOWÓD

Od kilku lat na terenie gminy budowana jest sieć światłowodowa. Zadanie realizowane jest w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020 Oś Priorytetowa nr 1 – „Powszechny dostęp do szybkiego Internetu”, Działanie nr 1.1 „Wylimitowanie terytorialnych różnic w możliwościach dostępu do szerokopasmowego Internetu o wysokich przepustowościach”, na obszarze województwa łódzkiego, świętokrzyskiego, kujawsko-pomorskiego i warmińsko-mazurskiego. Budowa sieci światłowodowych pozwoli uzyskać dostęp do szybkiego szerokopasmowego Internetu, telewizji cyfrowej oraz innych usług telekomunikacyjnych dla szkół, instytucji publicznych, świetlic wiejskich oraz w szczególności dla mieszkańców naszej gminy. Realizacją inwestycji zajmuje się Firma Iris Telecommunication Sp. z o.o. Więcej informacji na temat realizacji ww. projektu można znaleźć na stronie internetowej wykonawcy firmy NEXERA Sp. z o.o pod adresem www.nexera.pl.

W ramach inwestycji, na terenie obszaru grudziądzkiego, do sieci światłowodowej ma zostać podłączonych 33 000 gospodarstw domowych oraz 163 szkoły. Instalacja sieci światłowodowej w gminie Grudziądz wpłynie na życie codzienne mieszkańców, przedsiębiorczość, jak i edukację.

Rysunek 2. Wpływ instalacji światłowodowej na różne obszary życia

1.

Życie codzienne

- Życie bardziej online
- Światłowód jest nam potrzebny
- Rośnie zapotrzebowanie na rozrywkę online
- Mamy nowe możliwości zarobkowe
- Załatwiamy coraz więcej spraw online
- Wzrasta waga zakupów online
- Szybki internet wyrównuje szanse
- Lepszy kontakt z bliskimi
- Lepszy dostęp do usług medycznych

2.

Przedsiębiorczość

- Zarabiam więcej
- Internet to ważny aspekt prowadzenia działalności
- Bardziej efektywny kontakt z klientami i pracownikami
- Mogę zatrudniać pracowników z całej Polski - e-rekrutacja, home office
- Lepiej wyszkolona kadra

3.

Edukacja

- Szkoły walczą z cyfrowym wykluczeniem
- Nowe umiejętności i nowe obszary zdobywania wiedzy
- Ciekawsze lekcje
- Lepszy dostęp do nowych i ważnych narzędzi pracy
- Szkoła na odległość
- Ułatwiona rekrutacja nauczycieli

Źródło: <https://www.datocms-assets.com/25891/1615564979-1592983756-raport-regionynexery2020.pdf>

NIERUCHOMOŚCI I TERENY INWESTYCYJNE

W 2019 roku w gminie Grudziądz oddano do użytku 94 budynki. Na każdych 1000 mieszkańców oddano więc do użytku 7,26 nowych lokali. Jest to wartość znacznie większa od wartości dla województwa kujawsko-pomorskiego oraz znacznie większa od średniej dla całej Polski. Na każdych 1000 mieszkańców przypada 305 mieszkań. Jest to wartość znacznie mniejsza od wartości dla województwa kujawsko-pomorskiego oraz znacznie mniejsza od średniej dla całej Polski. 95,7% mieszkań zostało przeznaczonych na cele indywidualne, 4,3% na sprzedaż lub wynajem. Przeciętna liczba pokoi w nowo oddanych mieszkaniach w gminie Grudziądz to 5,29 i jest znacznie większa od przeciętnej liczby izb dla województwa kujawsko-pomorskiego oraz znacznie większa od przeciętnej liczby pokoi w całej Polsce. Przeciętna powierzchnia użytkowa nieruchomości oddanej do użytkowania w 2019 roku w gminie Grudziądz to 126,10 m² i jest znacznie większa od przeciętnej powierzchni użytkowej dla województwa kujawsko-pomorskiego oraz znacznie większa od przeciętnej

powierzchni nieruchomości w całej Polsce. Biorąc pod uwagę instalacje techniczno-sanitarne 95,63% mieszkań przyłączonych jest do wodociągu, 92,67% nieruchomości wyposażonych jest w ustęp spłukiwany, 89,45% mieszkań posiada łazienkę, 82,45% korzysta z centralnego ogrzewania, a 11,83% z gazu sieciowego⁸.

Na dzień 01.01.2019 r. zasób mieszkaniowy gminy Grudziądz obejmował 113 lokali mieszkalnych. Na dzień 31.12.2019 r. na mieszkanie z zasobu gminy oczekiwało 6 osób. Na dzień 31.12.2019 r. zaległości za najem lokali mieszkalnych będących w zasobie gminy opiewały na kwotę 144 626,09 zł. W 2019 r. wypłacono dodatki mieszkaniowe na łączną kwotę 33 041,60 zł, beneficjentami było 35 rodzin (208 świadczeń).

Na dzień 31.12.2019 r. stan gruntów wchodzących w skład gminnego zasobu nieruchomości wynosił 365,0780 ha o wartości księgowej 63 522 879,00 zł. Gmina Grudziądz nabywa nieruchomości w drodze komunalizacji (decyzja Wojewody), na mocy prawa (decyzja Wójta, Starosty) oraz na podstawie umowy w formie aktu notarialnego. Natomiast zbywa nieruchomości poprzez sprzedaż w formie przetargu nieograniczonego i w formie bezprzetargowej oraz w drodze zmiany, a także przekształcenia prawa użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe będących własnością gminy Grudziądz w prawo własności tych gruntów na rzecz dotychczasowego użytkownika wieczystego.

W ciągu 2019 roku nabyto nieruchomości o ogólnej powierzchni 15,5493 ha o wartości księgowej 22 414 051,00 zł oraz zbyto nieruchomości o ogólnej powierzchni 17,6232 ha o wartości księgowej 967 588,00 zł.

Na dzień 31.12.2019 r. w użytkowaniu wieczystym znajdowało się 6,7227 ha. Nieruchomości te, to przede wszystkim: grunty rolne, grunty rolne zabudowane, tereny przemysłowe, inne tereny zabudowane. Na dzień 31.12.2019 r. grunty rolne oddane w dzierżawę wynosiły 23,4293 ha, a grunty oddane w użytkowanie – 2,1681 ha.

5 lutego 2019 r. Gminny Ośrodek Wypoczynkowy „Delfin” w Białym Borze stał się własnością gminy Grudziądz, dzięki czemu jako właściciel gmina przeprowadziła przetarg na rewitalizację i rozbudowę tego miejsca. Cały kompleks zostanie odnowiony i rozbudowany, a całkowita wartość inwestycji to 10 819 382,53 zł z czego 8,3 mln to środki zewnętrzne pochodzące z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego i Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych.

---

⁸ https://www.polskawliczbach.pl/gmina_Grudziadz#nieruchomosci

Gmina nie posiada terenów inwestycyjnych. Obecnie gmina stara się zidentyfikować potencjalne grunty, problemem jest występowanie dużych areałów ziemi rolnej klasy III, której odrolnienie wiązałoby się z ogromnymi wydatkami. Aktualnie gmina Grudziądz jest na etapie opracowywania nowego studium zagospodarowania przestrzennego, w którym zostaną wskazane potencjalne tereny inwestycyjne.

POŻĄDANE KIERUNKI ROZWOJU GMINY (W OPARCIU O DANE ZEBRANE PODCZAS BADAŃ FOKUSOWYCH)

Pożądanymi kierunkami rozwoju gminy – zdaniem przedsiębiorców:

- Przyciągnięcie dużych inwestycji. One zapewniłyby gminie rozwój, stworzyłyby miejsca pracy i dałyby szansę mieszkańcom gminy na relatywnie wysokie zarobki. W połączeniu z niskimi kosztami życia w gminie, zapewniłoby to dobry poziom życia jej mieszkańcom.
- Inwestorów z pewnością może przyciągnąć planowana nitka drogi krajowej S5 przy gminie Grudziądz, mająca łączyć Grudziądz z Ostródą.
- Podkreślanie w większym stopniu walorów turystycznych gminy Grudziądz. Zagospodarowanie terenów rekreacyjnych w taki sposób, aby odpowiadały na nowo rozwijający się trend turystyki kamperowej (turystyka taka szczególnie silnie zaczęła się rozwijać w czasach pandemii) – można np. przygotować miejsca do parkowania kamperów, zapewnić doprowadzenie do nich prądu i wody. Warto też wykorzystać potencjał turystyki szkolnej (zwłaszcza realizowanej w kierunku Torunia), oferując tańszą bazę noclegową.
- Wyraźne zdefiniowanie strategii rozwoju gminy, bo to wyznaczyłoby przedsiębiorcom pożądany kierunek prowadzonych działań inwestycyjnych.

KIERUNKI WSPARCIA LOKALNEGO BIZNESU (W OPARCIU O DANE ZEBRANE PODCZAS SPOTKANIA INAUGURUJĄCEGO POWSTANIE GRUPY ROBOCZEJ LOKALNEJ ORGANIZACJI GOSPODARCZEJ – 19.05.2021)

- Internacjonalizacja działalności gospodarczej – wsparcie rozszerzania działalności eksportowej lokalnych przedsiębiorstw.
- Pomoc w dywersyfikacji działalności gospodarczej prowadzonej przez lokalnych przedsiębiorców; inwestycje o charakterze twardym warunkowane tworzeniem nowych miejsc pracy, oraz o charakterze miękkim – podnoszące kompetencje. Granty na kapitał obrotowy w MSP.

- Rozwój przedsiębiorczości elektronicznej; wsparcie sprzedaży „od pola do stołu”; wsparcie dla markowych produktów lokalnych, w tym również dla ekoproduktów; promocja rolnictwa i działalności rolniczej; *smart village*.
- Wzrost wskaźnika przedsiębiorczości wśród lokalnych NGOów; podniesienie wskaźnika profesjonalizacji organizacji pozarządowych; stworzenie Klastra Usług Pozarządowych.
- Określenie lokalizacji i uzbrojenie terenów inwestycyjnych.
- Wsparcie przy planach rozbudowa bazy turystycznej: wsparcie sektora restauracyjnego i rozbudowa bazy noclegowej; budowa samoobsługowej stacji rowerowej; rozbudowa turystyki rowerowej.
- Uruchomienie Lokalnej Organizacji Gospodarczej i zaangażowanie w jej rozwój gminnego menadżera przedsiębiorczości.
- Organizowanie cyklicznych spotkań informacyjnych dla przedsiębiorców przez Urząd gminy.
- Wyraźne określenie kierunków rozwoju gminy w strategii.

UNIKALNE CECHY GMINY

- Położenie, walory geograficzne i turystyczne (bliskość miasta Grudziądz; rzeka Wisła, Osa; jezioro Rudnickie – w 2019 r. Nastąpiło przejęcie Ośrodka Rekreacyjnego „Delfin” w Białym Borze; parki krajobrazowe, w tym „Góry Łosiowe”).
- Szybki i dogodny dostęp do szlaków komunikacyjnych i dużych miast.
- Potencjał złóż solankowych; w Maruszy zlokalizowana jest Geotermia Grudziądz Sp. z o.o. – oferująca usługi zdrowotne i rehabilitacyjne, wykorzystująca złoża solankowe.
- Sprzyjające warunki do pozyskiwania odnawialnych źródeł energii.
- Lotnisko Lisie Kąty.
- Zwiększająca się liczba ludności.
- Tereny leśne.

WYKAZ ORGANIZACJI I STOWARZYSZEŃ DZIAŁAJĄCYCH NA TERENIE GMINY

Na terenie gminy Grudziądz działa wiele organizacji pozarządowych, które wykazują się dużą aktywnością w obszarze działań kulturalno-oświatowych czy w zakresie promocji obszaru. Większość z nich utrzymuje się z grantów, nieliczne prowadzą działalność

gospodarczą, co wpływa niestety na bardzo niski wskaźnik w zakresie przedsiębiorczości trzeciego sektora w gminie. Trzeci sektor praktycznie opiera się na pracy własnej: członków stowarzyszeń i wolontariuszy. Marginalny wskaźnik stałego zatrudnienia w obszarze trzeciego sektora powoduje, że odnotowano bardzo niski wskaźnik w zakresie jego profesjonalizacji.

Tabela 6. Sektor NGO w gminie Grudziądz

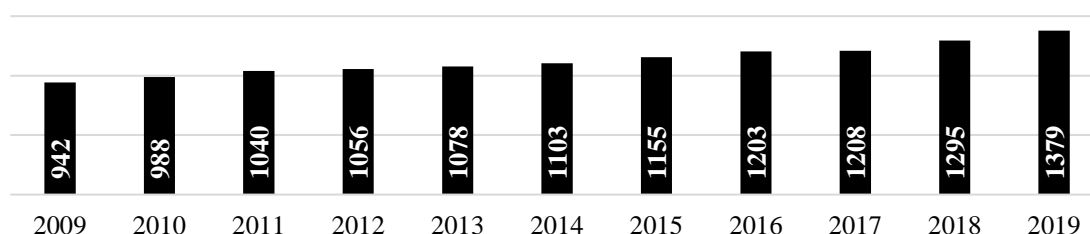
Lp.	Nazwa organizacji	Siedziba	Numer wpisu w ewidencji KRS lub Starosty Grudziądzkiego
1.	Aeroklub Nadwiślański	Lisie Kąty 20, 86-302 Lisie Kąty	0000271333
2.	Fundacja Pierwsze Skrzypce	Biały Bór 145C, 86-302 Biały Bór	0000573578
3.	Fundacja Rozwoju Edukacji Najmłodszych	Węgrowo 46, 86-302 Węgrowo	0000544362
4.	Ochotnicza Straż Pożarna w Dusocinie	Dusocin 21, 86-302 Dusocin	0000282164
5.	Ochotnicza Straż Pożarna w Piaskach	Piaski 4, 86-302 Piaski	0000277085
6.	Ochotnicza Straż Pożarna w Rudzie	Mały Rudnik 35A, 86-302 Mały Rudnik	0000309693
7.	Ochotnicza Straż Pożarna w Szynychu	Szynych 9, 86-302 Szynych	0000312018
8.	Ochotnicza Straż Pożarna w Wielkim Welczu	Wielki Welcz 17, 86-302 Wielki Welcz	0000011540
9.	Stowarzyszenie Bractwo Kurtkowe "Ziemia Grudziądzka"	Gać 23, 86-302 Gać	0000311939
10.	Stowarzyszenie Fort Wielka Księża Góra	Wielkie Lniska 22, 86-302 Wielkie Lniska	0000646298
11.	Stowarzyszenie Ku Dobremu w Wielkim Welczu	Wielki Welcz 13, 86-302 Wielki Welcz	0000615861
12.	Stowarzyszenie LKS Węgrowianka Węgrowo	Ul. Sosnowa 1, 86-302 Węgrowo	10
13.	Stowarzyszenie Nadwiślańska Brać	Szynych 23, 86-302 Szynych	0000662555
14.	Stowarzyszenie Promyk	ul. Wybickiego 38, 86-300 Grudziądz	0000191664
15.	Stowarzyszenie Przyjaciół Przedszkola Krasnal w Nowej Wsi	ul. Grudziądzka 18, 86-302 Nowa Wieś	0000053584
16.	Stowarzyszenie Q Przyszłości	Wąldowo Szlacheckie 57, 86-302	0000364076
17.	Stowarzyszenie Razem SMR	Mały Rudnik 35A, Mały Rudnik 86-302	0000398084
18.	Stowarzyszenie Słoneczniki	Mały Rudnik 35A, Mały Rudnik 86-302	0000646347
19.	Stowarzyszenie Sport i Rekreacja Delfin	Biały Bór 180A, 86-302 Biały Bór	3
20.	Stowarzyszenie Tylko Razem	Biały Bór 145C, 86-302 Biały Bór	0000607028
21.	Stowarzyszenie Uczniowski Klub Sportowy Orion Gmina Grudziądz	ul. Wybickiego 38, 86-300 Grudziądz	16
22.	Koło Gospodyń Wiejskich Mokrzanek	Mokre	
23.	Koło Gospodyń Wiejskich w Nowej Wsi	Nowa Wieś	
24.	Fundacja Dobre Ludki	Węgrowo	

1.2. WSKAŹNIKI CHARAKTERYZUJĄCE SYTUACJĘ GOSPODARCZĄ W GMINIE

SEKTOR MAŁYCH I ŚREDNICH PRZEDSIĘBIORSTW W GMINIE

W gminie Grudziądz w roku 2019 w rejestrze REGON zarejestrowanych było 1 379 podmiotów gospodarki narodowej, z czego 1 205 stanowiły osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. W tymże roku zarejestrowano 129 nowych podmiotów, a 61 podmiotów zostało wyrejestrowanych. Na przestrzeni lat 2009-2017 najczęściej (140) podmiotów zarejestrowano w roku 2018, a najmniej (92) w roku 2012. W tym samym okresie najczęściej (130) podmiotów wykreślono z rejestru REGON w 2009 roku, najmniej (61) podmiotów wyrejestrowano natomiast w 2019 roku. Według danych z rejestru REGON wśród podmiotów posiadających osobowość prawną w gminie Grudziądz najczęściej (49) jest stanowiących spółki handlowe z ograniczoną odpowiedzialnością. Analizując rejestr pod kątem liczby zatrudnionych pracowników można stwierdzić, że najczęściej (1 341) jest mikroprzedsiębiorstw, zatrudniających 0-9 pracowników. 1,7% (23) podmiotów jako rodzaj działalności deklaruowało rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo, jako przemysł i budownictwo swój rodzaj działalności deklaruowało 25,9% (357) podmiotów, a 72,4% (999) podmiotów w rejestrze zakwalifikowana jest jako pozostała działalność. Wśród osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą w gminie Grudziądz najczęściej deklarowanymi rodzajami przeważającej działalności są Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (27.6%) oraz Budownictwo (15.9%)⁹.

Wykres 5. Podmioty gospodarki narodowej wpisane do rejestru REGON w latach 2009-2019 (stan na 31.12.2019)

Źródło: GUS

Według danych na dzień 31.12.2019 r. w gminie Grudziądz funkcjonowało 1 379 podmiotów, z czego:

⁹ https://www.polskawliczbach.pl/gmina_Grudziadz#rejestr-regon

- 1 341 mikroprzedsiębiorstwa;
- 35 małych przedsiębiorstw;
- 3 średnie przedsiębiorstwa.

Wśród podmiotów gospodarczych prowadzących działalność na terenie gminy Grudziądz funkcjonują następujące formy prawne:

- 1 spółdzielnia;
- 6 spółek handlowych z udziałem kapitału zagranicznego;
- 1 spółka handlowa akcyjna;
- 1 spółka handlowa akcyjna z udziałem kapitału zagranicznego;
- 49 spółek z ograniczoną odpowiedzialnością;
- 5 spółek handlowych z ograniczoną odpowiedzialnością, z udziałem kapitału zagranicznego;
- 35 spółek cywilnych;
- Pozostałe to osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

Wśród osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą w 2020 r. najczęstszym profilem działalności gospodarczej nie było rolnictwo. Sekcja PKD A – Rolnictwo, Leśnictwo, Łowiectwo i Rybactwo jest w wielu raportach błędnie przypisywana jako naturalny rodzaj działalności gospodarczej występującej na terenie gminy Grudziądz. W rzeczywistości wg danych za 2020 r. największa liczba osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą zajmuje się handlem hurtowym i detalicznym, budownictwem, opieką zdrowotną, przetwórstwem przemysłowym. Liczne podmioty reprezentują transport i gospodarkę magazynową i co ciekawe – działalność profesjonalną, naukową i techniczną. W tej ostatniej sekcji PKD – M odnotowano aż 96 podmiotów, co oznacza niezwykle duży potencjał gminy w tym właśnie zakresie. Na tą chwilę są to jeszcze podmioty dokładnie niezdefiniowane, natomiast sam fakt istnienia tak mocno rozbudowanej sekcji M wydaje się z perspektywy wdrażania np. Przemysłu 4.0. na terenie gminy bardzo obiecujący. Szczegółowe dane dotyczące osób fizycznych prowadzących działalność na terenie gminy Grudziądz zaprezentowano w poniżej Tabeli.

Tabela 6. Osoby fizyczne prowadzące działalność w gminie Grudziądz wg sekcji PKD, w roku 2019 i 2020

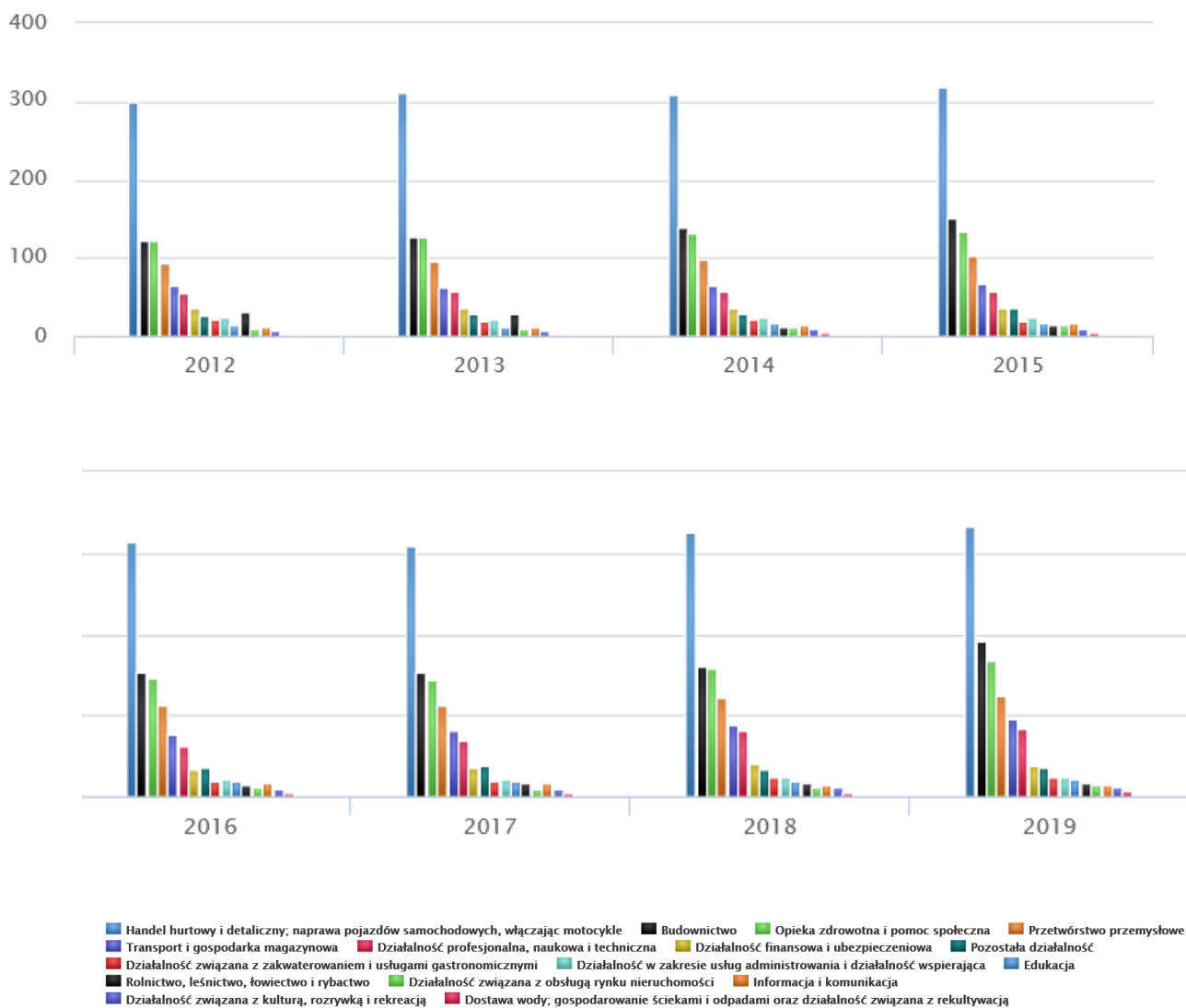
Sekcja PKD	2019	2020
Sekcja G PKD – Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	332	300
Sekcja F PKD – Budownictwo	191	121
Sekcja Q PKD – Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	167	174
Sekcja C PKD – Przetwórstwo przemysłowe	124	123
Sekcja H PKD – Transport i gospodarka magazynowa	95	98
Sekcja M PKD – Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	84	96
Sekcja K PKD – Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	39	41
Sekcja S, T, U PKD – Pozostała działalność	37	42
Sekcja I PKD – Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	25	29
Sekcja N PKD – Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	24	29
Sekcja P PKD – Edukacja	21	21
Sekcja A PKD – Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	16	17
Sekcja L PKD – Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	15	16
Sekcja J PKD – Informacja i komunikacja	14	14
Sekcja R PKD – Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	13	13
Sekcja E PKD – Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	6	7
Sekcja D PKD – Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną do układów klimatyzacyjnych	2	2

Źródło: GUS

W roku 2020, względem roku 2019, najwyższy spadek osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą odnotowano w Sekcji G – Handel hurtowy i detaliczny oraz w Sekcji F – Budownictwo (aż o 27%). Z kolei w Sekcji Q – Opieka zdrowotna i pomoc społeczna pojawiło się na terenie gminy Grudziądz 10 nowych podmiotów gospodarki narodowej. Również istotny wzrost zauważono we wspomnianej już Sekcji M – Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna – 12 nowych podmiotów w roku 2020. Ponadto 4 główne profile działalności gospodarczej osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą utrzymują się niezmiennie od 2012 r. , co zaprezentowano na wykresie 6.

Wykres. 6. Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą w gminie Grudziądz wg sekcji PKD w latach 2012-2019

GMINA NA TLE WOJEWÓDZTWA

Tabela 7. Podstawowe wskaźniki finansowe gminy na tle województwa i grupy podobnych gmin (2018)

2018	W złotych	Jako % średniej w grupie	Jako % średniej w województwie
Dochody na 1 mieszkańca gminy	4824,05	104,9	93,2
Dochody własne gminy na 1 mieszkańca	2414,58	144,6	100,6
Wydatki gminy na 1 mieszkańca	5591,04	108,7	104,7
Zobowiązania gminy na 1 mieszkańca	2440,57	191,8	1859,1

Źródło: Obliczenia SGH na podstawie danych GUS.

W 2018 r. w gminie zarejestrowanych było 1295 przedsiębiorstw zgodnie z bazą danych REGON. W grudniu 2018 r. w gminie było 2766 płatników składek ZUS oraz 1021 podatników osiągających przychody z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej. Liczbę przedsiębiorstw – podatników i płatników składek przedstawia tabela poniżej.

Tabela 8. Liczba przedsiębiorstw według rodzaju rejestru (2018)

	samodzielna działalność	mikro	małe	średnie	Razem mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa
Podatki (podatnicy)	618	352	48	3	403
ZUS (płatnicy składek)	2334	321	81	9	411
REGON		1260	33	2	1295

Źródło: GUS.

Liczba podmiotów różni się w zależności od źródła informacji. Dane w bazie REGON zawierają największą liczbę podmiotów, zawiera ona jednak informacje, które mogą nie być w pełni aktualne (np. nie uwzględniają przedsiębiorstw, które zawiesiły swoją działalność). Liczba podatników różni się od liczby płatników składek, przede wszystkim w grupie przedsiębiorców prowadzących działalność na własny rachunek – część z tych osób łączy tę działalność z pracą etatową, w związku z tym nie są płatnikami składek.

Występują również różnice w liczbie przedsiębiorstw w zależności od wielkości. Klasyfikacja przedsiębiorstw w przypadku danych ZUS jest określona na podstawie liczby osób ubezpieczonych (tj. takich, za które przedsiębiorstwo opłaca składki na ubezpieczenia społeczne). W przypadku danych podatkowych, klasyfikacja wynika z deklaracji przedsiębiorców przekazanych do urzędów skarbowych.

PRZEDSIĘBIORSTWA PŁACĄCE PODATKI W GMINIE

Informacja obejmuje przedsiębiorców i przedsiębiorstwa opłacające podatki dochodowe od osób fizycznych: według stawki podatkowej (formularz PIT 36), w tym również Ci, którzy zadeklarowali opłacanie podatku liniowego (PIT 36L). Kolejną grupą są przedsiębiorcy, którzy opłacają podatki ryczałtowe (na formularzach PIT 28A i PIT28B), jak również osoby prawne, płacące podatek dochodowy od osób prawnych CIT. Forma opłacania podatku zależy od formy prowadzonej działalności, a także wielkości przedsiębiorstwa. W gminie Grudziądz według danych podatkowych funkcjonuje 403 przedsiębiorstw, w tej grupie 48 to przedsiębiorstwa małe, a 3 przedsiębiorstwa średnie.

W grupie przedsiębiorstw mikro dominuje rozliczanie w formie podatku PIT (677,1%). W przypadku małych przedsiębiorstw 20,8% rozlicza się w ramach podatku CIT, a 58,3% korzysta z rozliczenia się w formie podatku liniowego (PIT-36L). Przedsiębiorstwa średnie są płatnikami podatku CIT.

Tabela 9. Liczba przedsiębiorstw – podatników w 2018 r. w gminie

	samodzielna działalność	mikro	małe	średnie	Razem
PIT 36	334	167	8	1	510
PIT 36L	148	106	28	2	284
PIT 28A	136	50	2	0	188
PIT 28B	0	2	0	0	2
CIT	0	27	10	0	37
Łącznie	618	352	48	3	1021

Źródło: Obliczenia SGH na podstawie danych GUS, ZUS i KAS.

PRZYCHODY I DOCHODY PODATNIKÓW PROWADZĄCYCH DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZĄ W GMINIE

Łącznie przychody przedsiębiorstw (bez osób prowadzących działalność na własny rachunek) rozliczających się w gminie wynosiły 534 812 738 zł. Zestawienie przychodów według wielkości przedsiębiorstw i sposobu rozliczania podatku przedstawia tabela 7.

Tabela 10. Przychody przedsiębiorstw – podatników w 2018 r. w gminie

	samodzielna działalność	mikro	małe	średnie	Razem
PIT 36	47 646 220	102 704 700	8 278 151	0	158 629 071
PIT 36L	199 056 000	138 857 000	163 144 000	43 176 600	544 233 600
PIT 28A	8 077 759	10 832 084	478 829	0	19 388 672
PIT 28B	0	17 786	0	0	17 786
CIT	0	13 028 200	54 295 388	0	67 323 588
Łącznie	254 779 979	265 439 770	226 196 368	43 176 600	789 592 717
% dochodów przedsiębiorstw według klasy wielkości	22,7	51,6	25,7	0,0	100,0

Źródło: Obliczenia SGH na podstawie danych GUS, ZUS i KAS.

Dochody przedsiębiorstw (bez osób prowadzących działalność na własny rachunek) w gminie Grudziądz łącznie wyniosły 66 870 584 zł, co stanowiło 12,5% ogółu przychodów.

Tabela 11. Dochody przedsiębiorstw – podatników (przychody pomniejszony o koszty uzyskania przychodów) w 2018 r. w gminie Grudziądz

	samodzielna działalność	mikro	małe	średnie	Razem
PIT 36	11 351 840	8 320 530	503 327	0	20 175 697
PIT 36L	25 880 000	25 478 000	11 853 000	4 549 600	67 760 600
PIT 28A	7 608 039	10 183 072	452 493	0	18 243 604
CIT	0	1 529 862	4 000 700	0	5 530 562
Łącznie	44 839 879	45 511 464	16 809 520	4 549 600	111 710 463
Jako % przychodu	17,6	17,1	7,4	10,5	14,1
% dochodów przedsiębiorstw według klasy wielkości	40,1	40,7	15,0	4,1	100,0

Źródło: Obliczenia SGH na podstawie danych GUS, ZUS i KAS.

Przeciętne przychody na jednego podatnika w zależności od wielkości przedsiębiorstwa oraz sposobu rozliczania się przedstawiają kolejne tabele.

Tabela 12. Przeciętne przychody przypadające na jednego podatnika w 2018 r. w gminie

	samodzielna działalność	mikro	małe	średnie	Razem
PIT 36	142 653,35	614 998,20	1 034 768,88	0,00	311 037,39
PIT 36L	1 344 972,97	1 309 971,70	5 826 571,43	21 588 300,00	1 916 315,49
PIT 28A	59 395,29	216 641,68	239 414,50	0,00	103 131,23
PIT 28B	0,00	8893,00	0,00	0,00	8893,00
CIT	0,00	482 525,93	5 429 538,80	0,00	1 819 556,43
Łącznie	412 265,34	754 090,26	4 712 424,33	14 392 200,00	773 352,32

Źródło: Obliczenia SGH na podstawie danych GUS, ZUS i KAS.

Tabela 13. Przeciętne przychody przypadające na jednego podatnika w porównaniu do średniej w danym typie gminy

	samodzielna działalność	mikro	małe	średnie	Razem
PIT 36	90,7	123,1	150,9	0,0	113,9
PIT 36L	78,3	71,3	73,9	205,7	77,4
PIT 28A	114,7	96,4	104,4	0,0	118,3
PIT 28B	0,0	25,2	0,0	0,0	17,7
CIT	0,0	51,2	78,4	0,0	59,4
Łącznie	117,1	86,7	70,6	69,7	95,2

Źródło: Obliczenia SGH na podstawie danych GUS, ZUS i KAS.

Tabela 13. Przeciętne przychody przypadające na jednego podatnika w porównaniu do średniej w województwie kujawsko-pomorskim

	samodzielna działalność	mikro	małe	średnie	Razem
PIT 36	∞	140,6	60,6	0,0	140,8
PIT 36L	103,6	68,1	90,4	67,3	92,0
PIT 28A	102,3	105,2	27,5	0,0	117,6
PIT 28B	0,0	4,9	0,0	0,0	7,7
CIT	0,0	49,1	60,7	0,0	30,5
Łącznie	133,3	85,9	67,4	25,4	53,6

Źródło: Obliczenia SGH na podstawie danych GUS, ZUS i KAS.

1.3. ANALIZA KLUCZOWYCH INTERESARIUSZY GOSPODARKI W GMINIE

POWIĄZANIA KOOPERACYJNE NA OBSZARZE GMINY

Aktywność (przynależność) gminy:

- Lokalna Grupa Działania „Vistula Terra Culmensis – Rozwój Przez Tradycję”,
- Obszar Strategicznej Interwencji Grudziądza,
- Partnerstwo międzynarodowe (Winniki).
- Gmina należy do Stowarzyszenia Salutaris – zrzeszenia kujawsko-pomorskich samorządów dysponującym Funduszem Solidarnościowym (instrumentem doraźnej i szybkiej pomocy finansowej dla gmin i powiatów dotkniętych skutkami klęsk żywiołowych i katastrofami).
- Gmina jest członkiem Stowarzyszenia Kujawsko-Pomorska Organizacja Turystyczna (K-POT, którego celem jest: 1) kreowanie i upowszechnianie wizerunku województwa kujawsko-pomorskiego jako regionu atrakcyjnego turystycznie oraz 2) zwiększenie liczby turystów przyjeżdżających do województwa).
- Na terenie gminy działa rozbudowany trzeci sektor, realizujący swoje zadania statutowe oraz bardzo aktywne jednostki ochotniczych straży pożarnych.

1.4. ANALIZA SWOT

MOCNE STRONY GMINY:

- Lokalizacja gminy Grudziądz – bliskość miast tj. Grudziądz, Świecie nad Wisłą, Toruń, Bydgoszcz, Gdańsk,
- Istotny potencjał rozwoju dla przedsiębiorców m.in. ze względu na dobre lokalne warunki transportowe,
- Dobrze rozwinięta sieć dróg, w tym m.in trasa średnicowa Grudziądza; bliskość autostrady, zjazd z autostrady w dwóch miejscach (Grudziądz, Nowe Marzy),
- Dobrze rozwinięty transport publiczny w gminie,
- Dobrze rozwinięta infrastruktura szkół podstawowych,
- Dobrze rozwinięta infrastruktura świetlic wiejskich,

- Otwarta postawa samorządu na podejmowanie różnych form współpracy z lokalnymi organizacjami, stowarzyszeniami, przedsiębiorcami,
- Poczucie wspólnoty wśród lokalnej społeczności,
- Rozwinięte rolnictwo podmiejskie: uprawy w dużej mierze pod osłonami – „szklarniowe” (pomidory m.in. wielkoowocowe, „bawole serce” czy malinowe, papryka, ogórki, rzodkiewki, kwiaty oraz rozsady); sady głównie jabłkowe,
- Inwestycja w budowę światłowodu jest w fazie realizacji,
- Stale rosnące statystyki dotyczące przybywającej na teren gminy ludności; duże zainteresowanie obszarem gminy, jako miejscem do życia; niskie koszty życia na terenie gminy w porównaniu z kosztami życia w mieście,
- Organizacja wydarzeń mających na celu integrację lokalnej społeczności,
- Rzemieślnicza produkcja markowych produktów lokalnych, np. cydru w Cydrowni Przy Sadzie,
- Złóża solankowe,
- Walory środowiskowe,
- Dogodne warunki do rozwoju rolnictwa ekologicznego,
- Stawy rybne w gminie Grudziądz zlokalizowane w Mokrem,
- Na bieżąco aktualizowana strona gminy oraz obecność w mediach społecznościowych,
- Zrównoważony budżet gminy,
- Lotnisko i Aeroklub w Lisich Kątach,
- Funkcjonowanie na terenie gminy dużych i bardzo dużych ośrodków przemysłowych, których obecność może zachęcić innych inwestorów do uruchomienia działalności,
- W aktualnie opracowywanym przez Gminę Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Grudziądz wyznaczane są tereny inwestycyjne,
- Gmina aktywnie realizuje bardzo wiele projektów, zarówno twardych, jak i miękkich; jako gmina wiejska może korzystać z wielu źródeł finansowania zewnętrznego,
- Sprzyjające warunki do instalacji farm fotowoltaicznych i paneli,
- Dobre i aktywne zaplecze kulturalne,
- Aktywność gminy w stowarzyszeniach.

SŁABE STRONY:

- Niewykorzystany potencjał turystyczny,

- Brak konkretnie usystematyzowanej i uporządkowanej oferty turystycznej; słaba promocja walorów turystycznych,
- Słabo rozwinięta baza sportowa,
- Brak żłobka w gminie,
- Słabo rozwinięta agroturystyka w gminie,
- Brak producentów ekologicznych; rozdrobnienie gospodarstw rolnych i słaba bonitacja gleb,
- Brak terenów przeznaczonych na inwestycje przemysłowe, deficyty w zakresie terenów inwestycyjnych,
- Brak strategii w zakresie wspierania przedsiębiorczości,
- Brak marki lokalnej i promocji gminy,
- Brak instytucji otoczenia biznesu,
- „Rozciągniętość” obszaru gminy, która ogranicza planowanie inwestycji infrastrukturalnych i powoduje wyższe koszty utrzymania infrastruktury drogowej, szkolnej czy zdrowotnej,
- Umieszczenie Urzędu gminy w mieście Grudziądz, przez co gmina Grudziądz bardzo często kojarzona jest z ośrodkiem miejskim; mieszkańcy gminy w wielu przypadkach wybierają ofertę miejską dotyczącą różnego rodzaju usług,
- Brak centrów logistycznych wykorzystujących potencjał autostrady i zjazdu z niej: przed i za Wisłą,
- Niskie zarobki mieszkańców gminy skutkujące niższym poziomem konsumpcji, a tym samym wpływające na słabszy rozwój sektora MSP na terenie gminy,
- Wysoki poziom bezrobocia szczególnie w grupie osób do 34 r.ż.,
- Niskie kwalifikacje i niewielka mobilność osób bezrobotnych; pojawiające się zjawisko „bezrobocia pokoleniowego” – „dziedzicznego”,
- Emigracja osób w wieku produkcyjnym,
- Starzejące się społeczeństwo,
- Wysoki udział wydatków na opiekę społeczną w budżecie gminy,
- Słabe zaangażowanie lokalnej społeczności,
- Gminę określa się często mianem „sypialni” Grudziądza,
- Brak zrozumienia mieszkańców gminy co do inwestycji związanych z wykorzystaniem OZE; mieszkańcy często narzekają na bliskość różnych przedsiębiorstw, zapominając, że firmy te funkcjonują na terenie gminy od kilkunastu lat,

→ Brak projektów realizowanych w partnerstwie publiczno-prywatnym.

SZANSE:

- Budowa drogi S5,
- Budowa Centralnego Portu Komunikacyjnego,
- Budowa światłowodu,
- Stale zwiększająca się liczebność mieszkańców gminy,
- Popyt na turystykę rowerową i agroturystykę,
- Popyt na usługi agroturystyczne i produkty ekologiczne; na dostawy „od pola do stołu”,
- Udział w projekcie REGIOGMINA,
- Zintegrowanie lokalnych przedsiębiorców w Lokalnej Organizacji Gospodarczej,
- Możliwość pozyskania funduszy zewnętrznych np. z Regionalnego Programu Operacyjnego i programów krajowych, Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich czy Krajowego Planu Odbudowy,
- Określenie i uzbrojenie terenów inwestycyjnych.

ZAGROŻENIA:

- Pandemia COVID19,
- Brak zaufania przedsiębiorców do inicjatyw oferowanych przez gminę,
- Odpływ populacji w wieku produkcyjnym,
- Dobrze rozwinięta infrastruktura w zakresie ochrony środowiska, która może zniechęcać przyszłych mieszkańców gminy do zakupu działek w określonej lokalizacji (wysypisko śmieci w Zakurzewie, oczyszczalnia ścieków w Nowej Wsi).

Formularz*
Sugestie do treści projektu Lokalnego Programu Rozwoju Gospodarczego
Gminy Grudziądz

lp.	numer strony LPRG	uwagi, sugestie, propozycje	Inne
1			
2			
3			
4			

Wolne sugestie i propozycje:

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

.....
data, podpis

* wypełniony i podpisany formularz prosimy dostarczyć w terminie do dnia 24.11.2021 r. do Urzędu Gminy Grudziądz, ul. Wybickiego 38, 86-300 Grudziądz lub przesłać (skan) na adres: ug@grudziadz.ug.gov.pl